

SEBEHODNOTÍCÍ ZPRÁVA K ŽÁDOSTI O INSTITUCIONÁLNÍ AKREDITACI PRO OBLAST VZDĚLÁVÁNÍ UMĚNÍ

AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V PRAZE

DAMU FAMU HAMU

Předkládá:

doc. Mgr. Jan Hančil, rektor AMU

Schválila:

Rada pro vnitřní hodnocení AMU dne 6. 9. 2019

Umělecká rada AMU dne 6. 9. 2019

DAMU
FAMU
HAMU

OBSAH

ÚVOD	4
A. INSTITUCIONÁLNÍ PROSTŘEDÍ AMU	6
I. Působnost orgánů vysoké školy, řízení a hospodaření vysoké školy	6
A/I.1 Vymezení statutárního orgánu, působnost, pravomoc, odpovědnost dalších orgánů AMU	6
A/I.2 Vymezení působnosti orgánů a vedoucích pracovníků součástí AMU	8
A/I.3 Soulad činnosti orgánů AMU a jejích součástí se zákonem	10
A/I.4 Ekonomické mechanismy a kontrolní systém	13
II. Poslání a strategie vysoké školy	15
A/II.1 Vymezení poslání AMU	15
A/II.2 Strategické cíle a soubor ukazatelů	16
A/II.3 Tvorba a schvalování strategického záměru	19
A/II.4 Systém zajišťující rovný přístup ke studiu	20
A/II.5 Etický kodex vztahující se na všechny zaměstnance a studenty	22
III. Aktivity vysoké školy spojené se vzdělávací činností	23
A/III.1 Mezinárodní spolupráce ve vztahu ke vzdělávací činnosti	23
A/III.2 Národní a regionální spolupráce ve vztahu ke vzdělávací činnosti	25
A/III.3 Společenská odpovědnost ve vztahu ke vzdělávací činnosti	26
IV. Tvůrčí činnost vysoké školy	27
A/IV.1 Hodnocení výsledků tvůrčí činnosti	27
A/IV.2 Promítnutí tvůrčí činnosti do vzdělávací a mezinárodní činnosti a spolupráce s praxí	29
V. Vnitřní systém zajišťování kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností a vnitřní hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností vysoké školy	30
A/V.1 Vnitřní systém zajišťování kvality	30
A/V.2 Fungování, řízení a zdroje vnitřního systému kvality	32
A/V.3 Propojení zajišťování a hodnocení kvality	33
A/V.4 Hodnocení kvality a procesy zpětné vazby	35
A/V.5 Zpřístupnění Zprávy o vnitřním hodnocení AMU a zveřejňování informací o hodnocení kvality	37
A/V.6 Průběžné zdokonalování systému hodnocení kvality	38
A/V.7 Související činnosti	39
A/V.8 Kontrolní procesy a náprava nedostatků	41
VI. Procesy schvalování, řízení a pravidelného hodnocení kvality studijních programů	42
A/VI.1 Vnitřní předpisy k akreditačním procesům	42
A/VI.2 Vnitřní standardy studijních programů	43
A/VI.3 Sledování naplňování požadavků na studijní programy	44
A/VI.4 Systém pravidelného hodnocení studijních programů se zaměřením na cíle studia	45
VII. Podpůrné zdroje a administrativa	46
A/VII.1 Výukové prostory	46
A/VII.2 Informační systém a komunikační prostředky	48
A/VII.3 Služby knihoven	49
A/VII.4 Podpůrné služby a administrativní zdroje	50

B. OBLAST VZDĚLÁVÁNÍ UMĚNÍ	52
I. Rozsah a struktura vzdělávací činnosti v oblasti vzdělávání	52
B/I.1 Povaha, rozsah a struktura vzdělávací činnosti v oblasti vzdělávání Umění	52
DAMU	53
FAMU	56
HAMU	58
II. Zajištění podmínek pro uskutečňování vzdělávací činnosti v oblasti vzdělávání	61
B/II.1 Tvůrčí činnost v oblasti vzdělávání Umění	61
DAMU	62
FAMU	62
HAMU	63
B/II.2 Struktura personálního zajištění	65
B/II.3 Mezinárodní působení v oblasti vzdělávání Umění	67
B/II.4 Spolupráce s praxí v oblasti vzdělávání Umění	70
ZÁVĚR	73

ÚVOD

Akademie múzických umění v Praze žádá o udělení institucionální akreditace pro oblast vzdělávání Umění, a to pro uskutečňování studijních programů v bakalářském, magisterském, navazujícím magisterském a doktorském typu studia.

Sebeevaluační zpráva AMU vznikla v týmu pod vedením prorektorky pro zajišťování kvality a metodika kvality AMU, se zásadním autorským přispěním vedení AMU (tedy rektora AMU, prorektorů AMU a kvestora AMU), za podpory oddělení pro zajišťování kvality rektorátu i fakult a s nárazovým zapojením pracovníků fakult (akademických i administrativních) při přípravě podkladů. Záměr podat žádost o institucionální akreditaci byl projednán kolegiem rektora AMU a Akademickým senátem AMU, a schválen Radou pro vnitřní hodnocení AMU a Uměleckou radou AMU.

Komentář k textu a systému příloh

Vzhledem k tomu, že AMU žádá o institucionální akreditaci pouze pro jednu oblast vzdělávání (Umění), a dále vzhledem k velikosti a charakteru školy i nastaveným mechanismům její samosprávy se při psaní textu sebeevaluační zprávy ukázalo, že některé standardy v části A se překrývají se standardy v části B. Tyto standardy jsou tedy pojaty následujícím způsobem:

- mezinárodní, národní a regionální spolupráce
 - standardy A/III.1 a A/III.2 obsahují obecné principy těchto činností, způsob jejich řízení a nastavení procesů;
 - standardy B/II.3 a B/II.4 obsahují konkrétní informace za jednotlivé fakulty;
- tvůrčí činnost (umělecká a výzkumná)
 - standard A/IV.1 se týká výzkumné činnosti AMU a jejího hodnocení, byť vzhledem k uskutečňování studijních programů pouze v oblasti vzdělávání Umění se na AMU dle metodiky NAÚ tento standard nevztahuje; nicméně vzhledem k výrazné výzkumné činnosti některých pracovišť, ke statutu AMU jako výzkumné organizace a zejména k významu výzkumných aktivit pro realizaci doktorských studijních programů na všech fakultách je tato činnost popsána;
 - standard A/IV.2 v případě AMU splývá se standardem B/II.1, je tedy pojednán v druhé části sebeevaluační zprávy.

Pojmy „obor“ a „program“ jsou v textu používány v principu zaměnitelně, s ohledem na přechodné období při reakreditaci studijních oborů na studijní programy a na rozhodnutí všech fakult z většiny zachovat stávající strukturu vzdělávací činnosti.

Přímými přílohami sebehodnotící zprávy zaslanými k akreditačnímu řízení jsou Zpráva o vnitřním hodnocení AMU za rok 2017 (vročení 2018), Dodatek č. 1. ke Zprávě o vnitřním hodnocení za rok 2018 (vročení 2019), Quality Enhancement Review Report: Institutional Review, tedy Zpráva ke stavu zajišťování kvality: Institucionální hodnocení, kterou zpracovala mezinárodní agentura EQ-Arts v roce 2018 (v anglické i české verzi), seznam klíčových pedagogů a jejich životopisy a seznam stávajících garantů studijních programů (resp. oborů) a jejich životopisy.

Dále jsou v souladu s metodikou NAÚ zpřístupněny další přílohy, a to následujícím způsobem.

Součástí žádosti je tabulka s názvem IA-AMU-Podklady, která obsahuje seznam všech příloh podle standardů. U každého standardu jsou vyjmenovány relevantní dokumenty s vyznačením pasáží, které se k danému standardu vztahují, a je buď uveden odkaz na webové stránky AMU, nebo jméno souboru, který lze najít ve složce příslušného standardu na online úložišti:

<https://filr.amu.cz/nau>, nau / UAN.2018-9e3, složka Institucionální akreditace.

Tabulku je možné filtrovat. Vzhledem k rozsahu textu bylo rozhodnuto, že maximum konkrétních datových informací (statistiky, grafy, tabulky, seznamy, doplňující dokumenty atd.) bude zpřístupněno právě formou příloh. Jakékoliv další podklady mohou být na vyžádání zpřístupněny v průběhu akreditačního procesu, a to buď doplněním do úložiště, nebo na místě při návštěvě hodnotící komise.

Vzhledem k množství vnitřních předpisů a dalších vnitřních norem, které jsou uvedeny formou přímých odkazů ke stažení, uvádíme i stránky Úředních desek s jejich úplným přehledem:

<https://www.amu.cz/cs/uredni-deska/predpisy>

<https://www.hamu.cz/cs/uredni-deska/predpisy>

<https://www.damu.cz/cs/uredni-deska/predpisy>

<https://www.famu.cz/cs/uredni-deska/predpisy>

Pro základní představu o organizačním uspořádání školy je v kořenovém adresáři přiloženo organizační schéma AMU uspořádané podle jednotlivých součástí a agend.

A. INSTITUCIONÁLNÍ PROSTŘEDÍ AMU

I. PŮSOBNOST ORGÁNŮ VYSOKÉ ŠKOLY, ŘÍZENÍ A HOSPODAŘENÍ VYSOKÉ ŠKOLY

A/I.1 Vymezení statutárního orgánu, působnost, pravomoc, odpovědnost dalších orgánů AMU

Vysoká škola má vymezen orgán, který plní působnost statutárního orgánu a další orgány, jejich působnost, pravomoc a odpovědnost. Je vymezena působnost, pravomoci a odpovědnost vedoucích zaměstnanců. (nařízení vlády č. 274/2016 Sb., část první, standard A/I.1)

Statut AMU vymezuje v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb. o vysokých školách (dále též „zákon“) působnost a pravomoci jednotlivých orgánů, tedy Akademického senátu AMU, rektora AMU, Umělecké rady AMU, Rady pro vnitřní hodnocení AMU, Správní rady AMU, kvestora AMU; AMU neustanovuje disciplinární komisi, jsou ustanoveny disciplinární komise jednotlivých fakult. Statut AMU dále rámcově vymezuje agendy prorektorů (čl. 5, odst. 16); jejich konkrétní rozdělení, resp. kombinace, je manažerským rozhodnutím rektora vycházejícím z posouzení náročnosti a rozsahu agend, z hierarchie aktuálních cílů školy a v neposlední řadě z předpokladů a kompetencí konkrétních osob jmenovaných do funkcí prorektorů. AMU má v současné době tři prorektory, z nichž každý je zároveň zástupcem jedné fakulty.

Orgány AMU a jejich ukotvení ve vnitřních předpisech a normách:

Rektor AMU V čele AMU a jejím statutárním orgánem je rektor. Pravomoci rektora v návaznosti na zákon upravuje Statut AMU (čl. 5).

Umělecká rada AMU Složení UR AMU v souladu se Statutem AMU (čl. 6., odst. 2) určuje rektor, její působnost je vymezena Jednacím řádem Umělecké rady Akademie múzických umění v Praze (č. 1) a Řádem habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem (čl. 4). Umělecká rada AMU má v současné době 15 členů, z nichž třetinu (5) tvoří externí odborníci, přičemž další osobnost, konkrétně profesor Ivan Vyskočil, je čestným členem UR bez hlasovacího práva. Předsedou je rektor; zasedání se konají nejméně třikrát ročně; rada má akademickou působnost, mezi její hlavní úkoly patří projednávání výroční zprávy, projednávání strategického záměru AMU a jeho každoročních plánů realizace, schvalování akademického kariérního postupu (akademické hodnosti docenta a profesora), nominace části členů Rady pro vnitřní hodnocení AMU a schvalování záměru podat žádost o institucionální akreditaci.

Akademický senát AMU Složení AS AMU stanoví Statut AMU (čl. 4, odst. 2), mechanismy voleb do AS AMU. Volební řád AS AMU, působnosti a pravidla jednání – včetně volby rektora AMU – Jednacím řád AS AMU (čl. 1–4). AS AMU má 15 členů, po 5 z každé fakulty (3 pedagogové a 2 studenti); zasedání se konají nejméně čtyřikrát ročně, působnost orgánu je samosprávná a kontrolní; mezi hlavní úkoly patří volba rektora, schvalování výroční zprávy, schvalování strategického záměru AMU a jeho každoročních plánů realizace, schvalování rozpočtu, předběžné schválení členů Umělecké rady AMU, schvalování vnitřních předpisů AMU a fakult, nominace části členů Rady pro vnitřní hodnocení AMU.

Správní rada AMU Složení Správní rady AMU stanoví Statut AMU (čl. 9, odst. 2), její působnost je vymezena zákonem a procesní pravidla zasedání Statutem Správní rady AMU (čl. 1). Správní rada AMU má v současné době 15 členů, schází se třikrát ročně; její působnost je kontrolní, zejména jde o projednávání výroční zprávy, schvalování rozpočtu, schvalování strategického záměru AMU a jeho každoročních plánů realizace.

Rada pro vnitřní hodnocení AMU Statut Rady pro vnitřní hodnocení AMU i její jednací řád jsou součástí vnitřního předpisu Pravidla systému zajišťování kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností a vnitřního hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností Akademie múzických umění v Praze (dále jen „Pravidla vnitřního hodnocení AMU“, čl. 4). Mechanismus schvalování akreditačních spisů dále upravuje Akreditační řád AMU. Rada pro vnitřní hodnocení AMU má 9 členů, zasedání se konají nejméně čtyřikrát ročně; do její gesce patří tvorba a schvalování vybraných vnitřních předpisů a norem týkajících se systému zajišťování kvality, nastavení systému zajišťování a hodnocení kvality, kontrola kvality činností AMU a schvalování návrhů akreditací.

Kvestor Hospodaření a vnitřní správu AMU včetně jejích součástí řídí kvestor, jehož jmenuje rektor. Právo-moci kvestora upravuje Statut AMU (zejména čl. 10). Vymezení rozsahu, v jakém zastupuje AMU, je předmětem opatření rektora v souladu se zákonem.

Statut AMU dále upravuje tyto poradní orgány rektora:

Vedení AMU je poradní orgán rektora, který upravuje Statut AMU (čl. 5, odst. 4); tvoří je rektor, kvestor a pro-rektoři; zasedání se konají jedenkrát měsíčně.

Kolegium rektora AMU je poradní orgán rektora, který je upraven ve Statutu AMU (čl. 5, odst. 5); je tvořeno členy Vedení AMU, děkany fakult, kancléřkou a předsedou Akademického senátu AMU; zasedání se konají jedenkrát měsíčně; orgán má řídicí působnost, řeší veškeré otázky týkající se operativního a strategického řízení. Jednou ročně se koná zasedání tzv. rozšířeného kolegia rektora AMU, které vedle výše jmenovaných zahrnuje též vedoucí pracovišť pro vzdělávací a tvůrčí činnost a pro poskytování informačních služeb nebo převod technologií, tedy zejména ředitele Nakladatelství AMU, vedoucího Počítačového centra AMU, manažera projektu OP VVV Zajištění kvality studia na AMU, ředitele Studia FAMU, ředitelku divadelního studia DISK, dále proděkany a tajemníky fakult a další osoby dle projednávané agendy.

Etická komise AMU je poradní orgán rektora, který upravuje Statut AMU (č. 5., odst. 6). Je tvořena 5 členy, jejichž funkční období je tříleté; způsob jmenování, působnost, způsob podávání podnětů a další náležitosti fungování stanoví Jednací řád Etické komise (Výnos rektora č. 7/2019). Etická komise dbá na dodržování Etického kodexu AMU, její zasedání se konají nejméně jedenkrát ročně.

Na celoškolní úrovni dále působí další orgány, jejichž ustanovení a působnost stanoví specifické předpisy:

Grantová komise AMU je poradní orgán rektora. Má 9 členů; zasedání se konají dvakrát ročně, jde zejména o rozdělování institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace a hodnocení výsledků výzkumné činnosti. Grantová komise je ustanovena Výnosem rektora č. 9/2018 (čl. 4).

Ediční rada AMU je poradní orgán rektora. Má 9 členů, její působnost ukotvuje Organizační a provozní řád Nakladatelství AMU (čl. 3.2, 3.5), zasedání se konají dvakrát ročně; rada rozhoduje o vydávání publikací a jejich zařazování do edičního plánu. Personálně je propojená s edičními komisemi fakult.

Umělecká rada Galerie AMU je poradní orgán rektora. Má 7 členů a její působnost je určena Statutem Galerie AMU.

Knihovní rada AMU je poradní orgán rektora AMU, její působnost ukotvuje Organizační řád knihoven AMU (čl. 8); jejími členy jsou prorektorka pro studijní záležitosti a zajišťování kvality, ředitelka knihovny DAMU, ředitelka knihovny FAMU a ředitelka knihovny HAMU. Vzhledem k tomu, že knihovny spadají do působnosti fakult, omezuje se působnost prorektorky na metodické vedení a koordinaci společných aktivit knihoven; porady se konají dvakrát ročně.

Odpovědnost a působnost rektora, kvestora a prorektorů je vymezena zákonem, resp. Statutem AMU. Rámcové popisy činností spjatých s výkonem akademických, pedagogických a vědecko-výzkumných funkcí jsou ukotveny v čl. 3 Kariérního řádu akademických a vědeckých a výzkumných AMU (Výnos rektora č. 10/2016) a dále pak v jeho přílohách 1 až 3. Kariérní řád zatím nebyl plně implementován, implementace (zejména pak tvorba personálních plánů součástí AMU dle čl. 6) je předmětem projektu OP VVV Zajištění kvality studia na AMU, a to v druhé fázi řešení projektu v letech 2020–2022.

Odpovědnost kancléře a dalších vedoucích pracovníků oddělení rektorátu AMU, zejména vedoucího ekonomického oddělení, zaměstnaneckého oddělení, a vedoucích dalších součástí, zejména pracovišť pro vzdělávací a tvůrčí činnosti a účelových zařízení AMU dle Statutu AMU, čl. 12, odst. 1, písm. b) a c), je upravena individuálními pracovními smlouvami, případně organizačními řády či statuty příslušných součástí.

Studenti AMU jsou členy samosprávných orgánů AMU v souladu se zákonem, případně dalších orgánů dle Statutu AMU, a to následujícím způsobem.

- Akademický senát AMU má 15 členů a je založen na principu paritního zastoupení fakult AMU; za každou fakultu jsou v něm přítomni dva studenti, studentská komora tedy čítá 6 členů; poměr pedagogové/studenti je 9/6. V roce 2019 vznikla v rámci Akademického senátu AMU legislativní pracovní skupina významně se podílející na přípravě a připomínkování vnitřních předpisů AMU; členkou této pracovní skupiny je zástupkyně studentské komory jako místopředsdkyně Akademického senátu AMU.
- Rada pro vnitřní hodnocení AMU má 9 členů, v souladu se zákonem je jedním z nich student, nominovaný Akademickým senátem AMU.
- V současnosti je členem Etické komise AMU jako poradního orgánu rektora také jeden zástupce studentů, a to na základě nominace Akademického senátu AMU.

A/1.2 Vymezení působnosti orgánů a vedoucích pracovníků součástí AMU

Vysoká škola má vymezeny působnost, pravomoc a odpovědnost orgánů a vedoucích zaměstnanců součástí vysoké školy, které tvoří funkční celek. (standard A/1.2)

Statuty jednotlivých fakult v souladu se zákonem vymezují pravomoci akademických senátů fakult, děkanů fakult, uměleckých rad fakult a tajemníků fakult.

Rozdělení agendy mezi proděkany je – analogicky k rozdělení agendy mezi prorektory – výsledkem děkanova posouzení potřeb fakulty a zároveň kompetencí konkrétních akademických pracovníků do těchto pozic jmenovaných. Vymezení agend mezi konkrétní proděkany a stanovení konkrétní pracovní náplně je součástí jmenovacího dekretu proděkana. Každá fakulta má v současné době tři proděkany, jejich kompetence jsou však

vymezeny různě s ohledem na různé aktuální potřeby fakult. Vztah mezi prorektory a proděkany, resp. mezi kvestorem a tajemníkem, není vztahem řídicím, ale vztahem funkčního metodického vedení se zaměřením na danou agendu; tento vztah je ztělesněn v existenci vertikálně fungujících oddělení (studijní, mezinárodní, věda a výzkum, kvalita, ekonomické), v jejichž rámci probíhají pravidelné porady (porady kvestora jedenkrát měsíčně, porady ostatních oddělení nejméně dvakrát ročně).

Složení a působnost fakultních orgánů (uměleckých rad, akademických senátů) je v souladu se zákonem dále upřesněna jednacími řády uměleckých rad, volebními řády a jednacími řády akademických senátů. Disciplinární komise na úrovni AMU není ustavena (viz Statut AMU, čl. 8); jsou zřízeny fakultní disciplinární komise, jejichž složení, způsob jmenování a působnost stanoví Disciplinární řád AMU (čl. 1), v případě Divadelní fakulty pak Statut DAMU (čl. 8).

Personální politika fakult je rektorem AMU delegována na děkany fakult na základě vzájemné dohody v souladu se Statutem AMU (čl. 13 odst. 5) a zákonem (Interní dohoda k provedení ust. § 24 odst. 4 zákona). Uplatňování principů Řádu pro výběrová řízení akademických pracovníků na AMU je tedy plně v gesci fakult. Pracovní náplně, resp. stanovení konkrétních popisů pracovních činností akademických pracovníků jsou rámcově určeny Kariérním řádem (Výnos rektora č. 10/2016), práva a povinnosti vedoucích kateder jsou ukotveny v příloze Kariérního řádu.

Nad rámec zákonných akademických orgánů jsou na úrovni fakult zřízeny další orgány a komise.

Vedení fakult Poradní orgány děkanů fakult, které jsou rámcově ustaveny Statutem AMU (čl. 13, odst. 4, písm. a) a řeší operativní agendu; tvoří je děkan, proděkani a tajemník fakulty (na FAMU též ředitel Studia FAMU).

Kolegia děkanů Poradní orgány děkanů fakult, které jsou rámcově ustanoveny Statutem AMU (čl. 13, odst. 4., písm. b); zasedání se zpravidla konají jedenkrát měsíčně (na DAMU a FAMU), či několikrát v průběhu semestru, nejméně však jednou za půl roku (HAMU). Kolegium děkana tvoří děkan, proděkani, tajemník a vedoucí kateder příslušné fakulty, případně další vedoucí pracovníci nominovaní děkanem. Vedle řešení operativní agendy jsou kolegia děkanů činná v akreditačních procesech jako orgán projednávající věcný záměr studijního programu (Akreditační řád AMU, čl. 8, odst. 4).

Stipendijní komise Poradní orgány děkanů fakult, jejichž složení, způsob jmenování a působnosti stanoví Stipendijní řád AMU (čl. 1., odst. 3).

Komise pro vnitřní hodnocení Poradní orgány děkanů fakult, Rady pro vnitřní hodnocení AMU, případně umělecké rady fakulty. Ustavení fakultních komisí pro vnitřní hodnocení Radou pro vnitřní hodnocení AMU je ukotveno již ve Statutu AMU (čl. 7, odst. 5, písm. e) a dále pak v Pravidlech vnitřního hodnocení AMU (čl. 11). Na rozdíl od Rady pro vnitřní hodnocení AMU jsou fakultní komise pro vnitřní hodnocení činné pouze v procesech vnitřního hodnocení, při akreditačních procesech mají čistě poradní roli.

Grantové komise fakult Komise pro hodnocení tvůrčích výzkumných projektů Studentské grantové soutěže, které přidělují prostředky v rámci tzv. studentského specifického výzkumu a hodnotí jejich plnění; složení a působnost jsou vymezeny Výnosem rektora č. 9/2016 (čl. 7 a 9).

Komise pro vnitřní grantovou soutěž fakult Komise pro hodnocení tvůrčích uměleckých projektů studentů a inovačních pedagogických projektů, které přidělují žadatelům prostředky v rámci vnitřní soutěže Institucionálního plánu AMU do dvou okruhů a hodnotí jejich plnění; jejich složení a působnost stanoví Výnos rektora č. 11/2018 (str. 2).

Ediční komise fakult Poradní orgány děkanů. Schvalují návrhy kateder na zařazení titulů do edičního plánu Nakladatelství AMU za danou fakultu, v rámci postupné implementace systému zajišťování kvality budou poskytovat součinnost při vnitřním hodnocení činnosti NAMU v oblasti hodnocení podpůrných činností; jejich působnost a složení upravuje Organizační a provozní řád NAMU (čl. 3.4 a 3.5).

Knihovní rady fakult Poradní orgány děkanů. Schvalují odpisy, monitorují akvizice, v rámci postupné implementace systému zajišťování kvality budou poskytovat součinnost při vnitřním hodnocení knihoven v oblasti hodnocení podpůrných činností; jejich složení a působnosti upravuje Organizační řád knihoven AMU (čl. 9).

U fakult, jejichž součástí jsou též účelová umělecká zařízení, jsou zřízeny specifické poradní orgány děkana: na DAMU Rada divadelního studia DISK, jejíž složení a působnost jsou upraveny ve Statutu DAMU (čl. 14, odst. 3), na FAMU Technologická komise FAMU řešící především technické a technologické standardy uměleckých prací studentů, jejíž složení a působnost jsou upraveny Výnosem děkana FAMU č. 3/2019.

Na fakultní úrovni jsou studenti zapojeni do činnosti následujících orgánů: akademického senátu fakulty (a to v počtu stanoveném statutem dané fakulty, resp. volebním řádem akademického senátu fakulty: na DAMU 5 ze 13, na FAMU 4 z 9, na HAMU 5 ze 13), komise pro vnitřní hodnocení fakulty (a to v počtu stanoveném Pravidly vnitřního hodnocení AMU: 1 člen ze 7 – 9), disciplinární komise (v počtu stanoveném Disciplinárním řádem AMU: 2 členové), komise pro vnitřní grantovou soutěž ve druhém okruhu (v počtu stanoveném Výnosem rektora č. 11/2018: 1 člen).

A/I.3 Soulad činnosti orgánů AMU a jejich součástí se zákonem

Činnost orgánů vysoké školy a součástí vysoké školy odpovídá zákonu o vysokých školách a vymezení podle standardů 1 a 2 a zajišťuje plnění povinností vysoké školy stanovených zákonem o vysokých školách a způsobilost vysoké školy plnit požadavky standardů pro institucionální akreditaci. (standard A/I.3)

Činnost akademických a dalších orgánů

Fakt, že akademické i další orgány AMU i jednotlivých fakult jsou činné a konají v souladu se zákonem a vnitřními předpisy AMU, lze ověřit z příslušných zápisů. U některých orgánů je stanovena pravidelnost či minimální roční četnost zasedání; je-li tomu tak, či probíhají-li zasedání pravidelně s ohledem na nutnost průběžně řešit svěřenou agendu, je tato četnost uvedena u standardů A/I.1 a A/I.2.

Zasedání akademických orgánů (Umělecká rada AMU i fakult, Akademický senát AMU i fakult, Rada pro vnitřní hodnocení AMU, Správní rada AMU) vždy probíhají na základě předem stanoveného programu a zpřístupněných podkladů; případné zásadní podněty navržené do bodu Různé musí být vždy ohlášeny na začátku příslušného zasedání, nemusí však být projednány a mohou být odloženy na následující zasedání, pokud je zapotřebí k nim prostudovat konkrétní podklady.

Přesný harmonogram zasedání je stanovován s předstihem i pro Kolegium rektora AMU. Programy zasedání kolegií děkanů vycházejí zpravidla ze zasedání Kolegia rektora AMU, jako další body obsahují aktuální informace k jednotlivým agendám proděkanů a tajemníka a podle potřeby řeší další otázky související s činnostmi kateder i celé fakulty v oblasti pravidelné spolupráce i jednorázových akcí (např. festivaly, přehlídky, letní školy atd.).

Ze zasedání veškerých orgánů jsou pořizovány zápisy, které jsou zpřístupněny v rámci AMU na společném síťovém úložišti a v případě akademických samosprávných orgánů i na webových stránkách AMU. Standardně jsou pořizovány též zápisy ze zasedání oborových rad doktorských studijních programů, systematizace probíhá u zápisů ze schůzí kateder (jednání každé katedry se musí uskutečnit minimálně jednou za semestr). Existence těchto zápisů (jakož i jejich obsahová relevance) je prověřována při vnitřním hodnocení studijních programů AMU, a to též v souvislosti s každoročním sebehodnocením každého studijního programu a náměty či potřebami, jež jsou v jeho kontextu formulovány. Zápisy z jednání kateder a sebehodnotící zprávy studijních programů na nich uskutečňovaných mají výrazné průniky, které slouží pro sběr podnětů k dalšímu rozvoji či k řešení problémů.

Ustanovení k průběhu studia na AMU

Zásadním vnitřním předpisem ukotvujícím průběh studia a stanovujícím práva a povinnosti studentů je Studijní a zkušební řád AMU. Tento vnitřní předpis byl bezprostředně po přijetí novely zákona o vysokých školách aktualizován (leden 2017), k další aktualizaci došlo v červenci 2019. Tato aktualizace vycházela z konkrétních zkušeností získaných v rámci řešení studijních agendy (přijímání studentů, studium, absolutoria), zejména v souvislosti se zařazením vysokých škol do režimu zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu.

Vedle Studijního a zkušebního řádu AMU dále vydává rektor výnosy, jimiž upravuje některé související aspekty studia, např. evidenci rodičovství (č. 12/2018), pravidla vyměřování poplatků za delší studium (č. 1/2019), poplatky za nadstandardní administrativní výkony (č. 8/2019), uznávání zahraničního studia v rámci mobility (č. 8/2016). V současné době se připravují dva nové výnosy, a sice pravidla jazykového vzdělávání na AMU a aktualizovaná komplexní metodika vysokoškolských kvalifikačních prací, oba v návaznosti na inovační a rozvojové aktivity v rámci projektu OP VVV Zajištění kvality studia na AMU.

Studijní a zkušební řád AMU umožňuje fakultám zpřesňovat některá jeho ustanovení na podobném principu, na jakém fakulty zpřesňují každoroční harmonogram akademického roku. V současnosti je dále rozvíjen výnosy děkanů dle potřeb a specifik jednotlivých fakult následovně:

- DAMU upravuje zvlášť podmínky studia v doktorských studijních programech, kdy specifikuje práva a povinnosti školitelů a upravuje pravidla pro přidělování stipendií studentům. Jedná se o vyhlášky děkanky č. 1/2017 a 2/2018.
- Vyhláška děkana HAMU č. 2/2018 dále rozvádí požadavky na jazykové znalosti uchazečů, kteří se hlásí ke studiu studijních programů akreditovaných na Hudební a taneční fakultě v českém jazyce. Podrobněji jsou také upraveny některé procedurální náležitosti týkající se např. přerušení studia, či „rozložení“ ročníku či uznávání předmětů.
- Nejrozsáhleji upravuje vlastní vnitřní legislativou studium FAMU. Výnosem děkana č. 2/2018 jsou upravena pravidla pro uznávání předmětů a obecná pravidla přijímacích řízení. Dále jsou podrobněji upraveny i některé procedurální náležitosti týkající se např. přerušení studia, či „rozložení“ ročníku. Výnosem č. 6/2018 děkan FAMU upřesňuje pravidla pro udělování stipendií. Na výše uvedené navazují Výnos č. 4/2018 a Výnos č. 8/2017 upravující zvlášť podmínky studia v doktorských studijních programech, kdy specifikují práva a povinnosti školitelů, jednání oborové rady a upravují pravidla pro přidělování stipendií studentům.

Vzhledem k tomu, že na začátku července 2019 byla na MŠMT registrována aktualizovaná verze Studijního a zkušebního řádu AMU, budou výnosy děkanů v podzimních měsících revidovány.

Shrnutí základních principů studia na AMU

AMU je výběrovou školou s talentovým přijímacím řízením do všech akreditovaných studijních programů. Vzdělávání zaměřené na studenta je na AMU zajištěno již malými studijními skupinami (od individuální výuky po studijní skupiny s maximálně 15 studenty). Většina studijních programů je založena na jasně dané metodologii, směřující od jednodušších ke komplexnějším zadáním, studijní plán je tedy postaven z velké části na sekvenci povinných předmětů, čímž implicitně stanoví prerekvizity a korekvizity. Hlavní premisa radikálně pojetého konceptu *student-centered learning* (student si vybírá, kdy chce který předmět absolvovat) nemůže být na AMU uplatňována, neboť součástí vzdělávání je rozvíjení řemeslnosti vyžadované profesí, která se u každého studenta buduje postupně v průběhu studijní cesty a její pevné nastavení v rámci kurikula odráží dlouholetou praxi (tvůrčí i vzdělávací) pedagogů. V poslední době vedení AMU doporučuje garantům programů, kde je volitelným předmětům vyhrazena jen malá část studijního plánu, aby jejich nabídka byla rozšířena, a katedry jsou vyzývány k tomu, aby otevřené volitelné předměty jednak nabízely studentům jiných kateder a oborů, jednak do existujících předmětů zájemce mimo vlastní obor přijímaly.

Předchozí konstitutivní principy vzdělávání na vysoké umělecké škole se promítají do několika zásadních ustanovení Studijního a zkušebního řádu AMU:

- Talentová přijímací zkouška v rámci přijímacího řízení (čl. 8. odst. 2 Studijního a zkušebního řádu AMU)
Základní rámcové principy pro stanovení podmínek přijímacího řízení upravuje Statut AMU (čl. 18) aktualizovaný v březnu 2019; vyhlášení přijímacího řízení na všech studijních programech nově probíhá v souladu s touto úpravou. Principy průběhu přijímacího řízení jakožto správního řízení jsou v souladu se správním řádem, a jsou ukotveny ve Studijním a zkušebním řádu AMU (čl. 8 odst. 15). Všechny studijní programy mají jasně popsané podmínky přijímacího řízení, jehož součástí vždy je přijímací talentová zkouška; nelze tedy přijímat uchazeče pouze na základě výsledků předchozího studia. Přijímací řízení bývá nejčastěji dvoukolové, v některých případech však i tříkolové. U mnoha oborů je vyžadováno portfolio dosavadní umělecké činnosti či jsou zadány konkrétní úkoly (scénář, krátký film, fotografie, divadelní monolog, esej, choreografie, taneční pedagogický výstup, nonverbální etuda, autorská hudební skladba atd.). Při přijímacím řízení je brán ohled na to, že studenti v rámci studijních programů či fakult vytvářejí tvůrčí týmy (divadelní soubor, filmový štáb, hudební uskupení, redakce časopisu atd.), při finálním rozhodování je tedy nutné pečlivě promýšlet vytváření fungujících studijních a tvůrčích skupin; u některých studijních programů jsou jasně stanovené prerekvizity, zejména tam, kde jde i o rozvíjení dosavadních, částečně i technických či řemeslných dovedností získaných v rámci předchozího vzdělávání (zejména u hudebně interpretačních či výtvarných oborů, jako je scénografie).
- Existence kategorie „povinný předmět hlavní“ v rámci Studijního a zkušebního řádu AMU (čl. 10, odst. 2)
Hlavní umělecký předmět má v rámci studijních plánů specifickou roli, neboť neumožňuje opakování atestace (čl. 26, odst. 10). Hlavní umělecký předmět je dle Akreditačního řádu AMU vždy předmětem profilujícího základu (čl. 7, odst. 4), přičemž jeho absolvování spočívá ve specifickém, neopakovatelném výkonu. Do této kategorie patří na HAMU zejména předměty zaměřené na hru na nástroj, na DAMU předměty jako herecká tvorba, inscenační tvorba atd.; na FAMU je povinným hlavním předmětem tzv. klauzurní zkouška, v jejímž rámci dle specifik daného oboru student představí výsledné, většinou filmové dílo. Klauzurní zkouška na DAMU je souhrnná zkouška spočívající v předvedení uměleckého výkonu; zkouška je souhrnná v tom smyslu, že se při ní ověřuje získání kompetencí rozvíjených i v dalších předmětech, např. psychosomatických atd., a též v tom smyslu, že je uskutečňovaná společně celou studijní skupinou a její hodnocení je komisionální (čl. 26 odst. 4 a 5). Z výše uvedeného vyplývá, že v drtivé většině a z podstaty věci nemůže být na umělecké vysoké škole nejdůležitějším předmětem předmět zařazený do kategorie *základní teoretický předmět profilujícího základu*.

- Absolventský výkon jako součást vysokoškolské kvalifikační práce (čl. 29 Studijního a zkušebního řádu AMU)
Na většině studijních programů je absolventský výkon vedle písemné práce nedílnou, resp. hlavní součástí kvalifikační práce. V souladu s platnými akreditacemi studijních programů je vazba mezi absolventským výkonem a písemnou prací těsná (práce je reflexí výkonu) či volná (práce rozvíjí téma, jež v zásadě spadá do oblasti studentova tvůrčího zájmu, nicméně nevychází z absolventského výkonu ani k němu nutně neodkazuje). Stejně jako bakalářská či diplomová práce je absolventský výkon oponován v rámci státní závěrečné zkoušky a obě součásti vysokoškolské kvalifikační práce (umělecká i teoretická) jsou uvedeny v Dodatku k diplomu.

A/I.4 Ekonomické mechanismy a kontrolní systém

Ekonomické mechanismy a kontrolní systém v oblasti hospodaření vysoké školy zajišťují udržení odpovídající úrovně vzdělávací činnosti, tvůrčí činnosti a s nimi souvisejících činností. (standard A/I.4)

Finanční zdroje a jejich garance

Podle schváleného rozpočtu AMU na rok 2019 představují zdroje státního rozpočtu včetně strukturálních fondů EU celkem 76,7%, přičemž 56,3% je státní příspěvek na realizaci českých studijních programů a provoz školy a dalších 20,4% jsou účelově vázané zdroje (rozvojové projekty VVŠ, výzkum, stipendia, IP AMU, projekty OP VVV, dotace z ostatních kapitol státního rozpočtu, zdroje získané přímo z EU ad.) Zbývající část představují především výnosy AMU ze studijních programů akreditovaných v anglickém jazyce a celoživotního vzdělávání (17,8%) a čerpání fondů AMU (5,4%). Dárcovství nemá ve financování činnosti AMU tradici a představuje pouze necelé 0,1% celkových zdrojů.

Ministerstvo vydává každoročně aktualizovaná pravidla, která zohledňují specifickou uměleckých škol v malé části příspěvku odvozené od ukazatelů kvality, kde má dominantní postavení Registr uměleckých výstupů (dále jen „RUV“). Umělecké veřejné vysoké školy zároveň s MŠMT vyjednaly kontrakt na 4 letou fixaci jejich podílu na tzv. fixní části příspěvku na vzdělávací činnost ve výši 4% pro 4 školy (v rámci rozpisu příspěvku MŠMT na rok 2019 je podíl fixní části 83%, podíl tzv. výkonové části je 17%). Tento typ střednědobé fixace podílu (byť ne konkrétní výše) je žádoucí a ze strany AMU podporovaný. Výše příspěvku významným způsobem v posledních třech letech narostla; v roce 2019 činí o 36% více než v roce 2016. Toto zvýšení umožnilo zahájit narovnávání zaostávající úrovně mezd na AMU, především u akademických pracovníků. Vzhledem k nevyhnutelné každoroční nejistotě ohledně konkrétní výše příspěvku pro veřejné vysoké školy jsou ekonomickou garancí určité výše financování především vlastní zdroje AMU, tedy zejména fondy plněné hospodářskou činností (viz výše, 5,4% zdrojů). Například naposledy v roce 2016 bylo mírné snížení příspěvku ze strany státu kompenzováno fakultám právě z fondu provozních prostředků. Jistou formou stabilizace jsou i příjmy na realizaci anglických programů (viz níže).

Udržitelné financování studijních programů

Základem financování studijních programů je rozdělení příspěvku mezi katedry při schvalování rozpočtu fakult. Úroveň mezd v uměleckém vysokém školství je stabilizována dvěma faktory: 1) aktivní uměleckou činností podstatné části pedagogů (příjem na AMU není často jediným zdrojem příjmů části pedagogů, jejichž působení na fakultách zásadním způsobem zajišťuje uměleckou úroveň výuky) a 2) realizací placených anglických programů (v těchto programech učí pedagogové kmenově zajišťující české programy, přičemž samostatné financování – představující šestinu zdrojů AMU – je významným stabilizačním faktorem personálního zajištění výuky).

Rozhodnutí o rozdělení prostředků

Klíčové rozdělení státního příspěvku mezi fakulty a ostatní součásti vychází z historických podmínek a na základě principu schváleného Akademickým senátem AMU 17. 12. 2018 má v dalších fiskálních rocích směřovat podíl tří fakult na příspěvku k 75 %, se snahou o rovný příděl každé z nich. Dělení příspěvku na realizaci českých vzdělávacích programů a provoz školy na této nejvyšší úrovni tedy není založeno na výkonných ukazatelích a jejich případná formulace (jakkoli navzájem rozdílná) se tím reálně dostává do gesce fakult. Tento princip rozdělování příspěvku je tedy reálně vyjádřením autonomie fakult. Čistý zisk z hospodářské činnosti, jako hlavní zdroj fondů, se dělí zcela v proporci k původu jeho vzniku na jednotlivé fakulty, přičemž jednotlivé součásti AMU získávají procentně stanovenou část výnosů. Ztrátový provoz zařízení s celoškolskou působností (ubytovací zařízení Tržiště 18 a ubytovací a školící středisko Poněšice) je hrazen opět v proporci k tvorbě čistého zisku jednotlivými fakultami.

Rozdělení příspěvku mezi jednotlivé katedry uvnitř fakult je v souladu se zákonem schvalováno každoročně fakultním akademickým senátem a má opět historický základ v počtu úvazků na jednotlivých katedrách. Na úrovni fakult neexistují formalizovaná pravidla o vztahu mezi výkonovými ukazateli (počet studentů, objem výuky, rozsah a náročnost tvůrčí práce atd.) a rozpočtem katedry; reálně jsou tato pravidla nahrazována konsensem akademické obce.

Z výše uvedených důvodů se prostor pro rozvoj spojený se strukturálními změnami na fakultách (nové obory, vznik kateder atd.) otevírá pouze v obdobích růstu objemu celkového příspěvku ze strany státu, případně ve vazbě na dlouhodobější financování z operačního programu s předem stanovenou finanční udržitelností po skončení projektu.

Dlouhodobé finanční plánování

AMU ve svém dlouhodobém záměru vymezuje strategii financování, která je postavena na zmíněném kontraktovém financování s podporou kvalitativní složky příspěvku. Vzhledem k závislosti na zdrojích státního rozpočtu je jakékoliv dlouhodobé plánování postaveno na strategii „zajištěné obrany“ zdravého hospodaření: tj. krytí účetních stavů svých fondů zůstatky na bankovních účtech, nízký a nezvyšující se stav pohledávek, nulový stav úvěrů a půjček a úhrad závazků ve lhůtě splatnosti.

Požadavky legislativní změny byly motivem k formulaci střednědobého finančního výhledu formulovaného v roce 2017 na roky 2018 a 2019 (schválen Akademickým senátem AMU 27. 11. 2017). Principem tvorby výhledu je použití báze roku 2017 a zohlednění všech známých skutečností ovlivňujících hospodaření v navazujících 2 letech, které jsou uváděny v komentáři na úrovni základních položek výnosů. Vývoj kategorií nákladů projektován není.

Dlouhodobější charakter financování má zapojení AMU do Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání 2014–2020, v rámci kterého AMU realizuje až pětileté projekty zaměřené na inovaci výuky, reakreditaci oborů, tvorbu systému zajišťování kvality, investiční podporu studijního prostředí a mezinárodní mobility (podíl na zdrojích rozpočtu v roce 2019 plánován na cca 7 %).

Řízení rizik a veřejnosprávní kontroly

AMU řídí rizika na půdorysu Mapy rizik zpracovávané a revidované interní auditorkou AMU společně s každoročním ověřením funkčnosti vnitřního kontrolního systému a ověřením nakládání s finančními prostředky u vybraných finančních zdrojů.

Audity vnitřního kontrolního systému z roku 2015 shodně na všech fakultách identifikovaly riziko vysokých odborných nároků na tajemníky fakult, u nichž je jen omezená zastupitelnost při výkonu a řízení široké škály agend. Na všech fakultách však došlo na pozici tajemníka od roku 2015 k personálním obměnám s roční frekvencí, ve dvou případech ze tří téměř bez předání pozice a pracovních materiálů. Větší delegace odpovědností směrem na katedry byla uskutečněna na DAMU od října 2017 zavedením pozic tajemníků kateder, jejichž personální obsazení je stabilní. Nové uspořádání odpovědností mezi tajemníkem fakulty, vedoucím katedry a tajemníkem katedry lze po téměř dvou letech označit za dobrou praxi. Roční plánování aktivit interního auditu a jejich vyhodnocení za rok 2018 je uvedeno v příloze.

Výsledky kontrol před rokem 2017 byly buď „bez zjištěných nedostatků“ nebo s výsledkem vyměření odvodu za porušení rozpočtové kázně (konkrétně projekty FAMUFEST a Midpoint). V roce 2017 proběhla veřejnosprávní kontrola týkající se vnitřního kontrolního systému (výňatek protokolu v přílohách), zjištěný nedostatek v podobě používaného likvidačního razítka byl napraven vydáním Směrnice kvestora č. 1/2017. V roce 2019 zatím proběhly dvě kontroly, jednak kontrola investiční akce „Generální rekonstrukce Studia FAMU“ ze strany MŠMT a dále kontrola ze strany PSSZ, obě bez zjištěných nedostatků.

Základními předpisy upravujícími kontrolní systém v oblasti hospodaření jsou

- Směrnice kvestora AMU č. 1/2007 o vnitřním kontrolním systému
- Metodický pokyn vedoucí EO č. 1/2007 pro oběh účetních dokladů na AMU
- Statut útvaru interního auditu AMU ze dne 19. 10. 2005

Jak prokazují interní i externí kontroly, vnitřní kontrolní systém AMU je funkční a na případné nálezy dokáže reagovat jak novými vnitřními normami, tak úpravou praxe k zamezení opakování chyb. Těžiště dalšího rozvoje ve smyslu hodnocení souvisejících činností tedy leží spíše v procesních analýzách a posuzování efektivity jednotlivých pracovních postupů.

II. POSLÁNÍ A STRATEGIE VYSOKÉ ŠKOLY

A/II.1 Vymezení poslání AMU

Vysoká škola má srozumitelně vymezeno své poslání s ohledem na roli, kterou vysoká škola plní v rámci České republiky, jejích regionech a v mezinárodním prostředí. (standard A/II.1)

Poslání AMU jako vysoké umělecké školy je formulováno zejména ve Statutu AMU, v Dlouhodobém záměru (resp. Strategickém záměru) AMU na roky 2011–2015 a 2016–2020, jeho navazujících aktualizacích (resp. plánech realizace), dále ve výročních zprávách o činnosti a hospodaření AMU.

Poslání AMU

AMU je zaměřena na udržení vysoké profesionální úrovně umělecké tvorby v širokém spektru oborů; jako kulturní instituce svého druhu přispívá ke kultivaci veřejného prostoru, rozvíjí a pomáhá udržovat povědomí vysoké národní kulturní úrovně.

Jako přísně výběrová škola nabízí studium výjimečně a specificky nadaným studentům divadelních, filmových, hudebních a tanečních oborů, důraz klade na dokonalé osvojení profesních standardů. Učí studenty hlubokému porozumění jejich oborům v kontextu evropské kultury a jejich specifického místa v kultuře české, které je dáno unikátním propojením uměleckého, společenského a politického života.

AMU je místem setkávání tradice a nejmodernějších uměleckých trendů, rozvíjí aplikované působení uměleckých oborů v nonartificiální sféře (ve výchově, v sociální oblasti atp.). V oblasti vědecko-výzkumné činnosti posiluje AMU uměnovědný výzkum, aplikovaný výzkum v umění i umělecký výzkum ve vlastním slova smyslu. Díky tomu AMU přispívá k vědeckému zkoumání, výzkumu a inovaci v oblasti vzdělávání Umění.

Vize AMU

Strategickým cílem AMU je udržet a posílit svou pozici školy první volby ve všech studovaných programech, udržet excelenci a zvyšovat kvalitu výuky tak, aby přitahovala a vzdělávala ty nejtalentovanější a nejmotivovanější studenty. AMU bude posilovat svůj internacionální charakter jak dalším rozvojem programů v anglickém jazyce, tak spoluprací s vybranými excelentními partnerskými školami v zahraničí. Výzvou je posílení mezinárodní spolupráce v oblasti výzkumu. Zásadní důraz je a bude kladen na udržení a další prohlubování vědecko-výzkumného, umělecko-výzkumného a umělecko-inovačního potenciálu školy. AMU bude nadále rozvíjet spolupráci s praxí s cílem zlepšovat profesní připravenost a uplatnitelnost svých absolventů.

A/II.2 Strategické cíle a soubor ukazatelů

Vysoká škola má vymezeny strategické cíle z hlediska uskutečňované vzdělávací činnosti, tvůrčí činnosti a s nimi souvisejících činností, mezinárodní spolupráce v těchto činnostech, rozvoje vysoké školy a z hlediska podpůrných aktivit potřebných pro tyto činnosti. Vysoká škola má vymezen soubor ukazatelů sledující naplňování cílů vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností vysoké školy odpovídající jejímu poslání, strategii a řízení. Tyto ukazatele zahrnují též mezinárodní spolupráci, rozvoj vysoké školy a podpůrné aktivity potřebné pro vzdělávací, tvůrčí a s nimi související činnosti. (standardy A/II.2, A/II.3)

Struktura strategických materiálů

1) Strategický plán AMU na roky 2016–2020 byl zpracován v rámci IPn KREDO. Obsahuje úvodní kapitoly: *Mise AMU a Profilace a vize*, a dále *Strategické cíle AMU* na sledované období: 1. Posílení systému vzdělávání zaměřeného na studenta, 2. Zavedení systému vnitřního hodnocení kvality, 3. Rozvoj podmínek pro mladé akademické pracovníky, 4. Posílení a ujasnění role výzkumu na uměleckých vysokých školách, 5. Profilace aktivit v oblasti mezinárodní spolupráce, 6. Nastavení systému vnitřní a vnější komunikace.

Strategický plán byl schválen Akademickým senátem AMU, ale v následujícím vývoji byl přepracován na **Dlouhodobý záměr AMU** (viz níže bod 3), což je strategický materiál definovaný v té době platným zákonem.

2) Strategické plány fakult (DAMU, FAMU a HAMU) na roky 2016–2020 byly rovněž zpracovány v rámci IPn KREDO, byly schváleny akademickými senáty fakult. Tyto dokumenty mají stejnou strukturu jako Strategický plán AMU na dané období se zohledněním konkrétních fakultních cílů.

3) Dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové a inovační, umělecké a další tvůrčí činnosti Akademie múzických umění v Praze (AMU) 2016–2020 (dále jen „DZ AMU“) je strukturován ve shodě s DZ MŠMT podle hlavních prioritních cílů. Každý z cílů byl doplněn krátkým perexem shrnujícím

prioritní zaměření: Prioritní cíl 1 Zajišťování kvality (*AMU systematicky pečuje o kvalitu studia a usiluje o získání institucionální akreditace*), Prioritní cíl 2: Diverzita a dostupnost (*AMU rozvíjí jedinečné nadání svých studentů a je otevřena všem talentovaným studentům bez rozdílu*), Prioritní cíl 3: Internacionalizace (*AMU je jedinečnou školou středoevropského prostoru*), Prioritní cíl 4: Relevance (*AMU spoluutváří podobu veřejného prostoru*), Prioritní cíl 5: Kvalitní a relevantní výzkum, vývoj a inovace (*AMU usiluje o zrovnoprávnění uměleckého výzkumu*), Prioritní cíl 6: Rozhodování založené na datech (*Lidé, kteří AMU řídí, rozhodují zodpovědně na základě vyhodnocovaných informací*), Prioritní cíl 7: Efektivní financování (*AMU přetváří historické budovy v centru Prahy na moderní vzdělávací, umělecké a výzkumné centrum*). Každá kapitola věnovaná jednomu prioritnímu cíli obsahuje preambuli, shrnutí současného stavu, strategie a nástroje vedoucí k naplnění a indikátory v časovém přehledu. Tato struktura přehledně ukazuje, čeho má být v průběhu pěti let dosaženo s ohledem na stávající situaci, a to v časovém výhledu s jasnými výstupy na jednotlivé roky nebo průběžné cíle.

4) Institucionální plán AMU 2019–2020 (dále jen „IP AMU“) je zpracován na základě pokynů MŠMT a je strukturován do následujících kapitol, které zřetelně ukazují na řešené rozvojové priority: 1. Vnitřní soutěž AMU, 2. Příprava institucionální akreditace, 3. Podpora internacionalizace, 4. Implementace komunikační strategie AMU na roky 2019–2020, 5. Podpora prezentace tvůrčí činnosti, 6. Podpora dostupnosti vzdělávání a inovace informačního prostředí AMU jako podpora studia, 7. Strategické priority (tzv. emergentní strategie).

5) Plány realizace Dlouhodobých záměrů fakult na příslušný rok byly dříve součástí Aktualizace Dlouhodobého záměru AMU, nově jsou zpracovávány zvlášť (na FAMU a HAMU od roku 2018, na DAMU od roku 2020).

6) Jednotlivé ESF a ERDF projekty OP VVV, do kterých se AMU zapojilo, byť nejsou schváleny akademickými orgány, mají charakter strategických dokumentů rozvíjejících specifickou oblast. Jde o následující projekty:

- Zajištění kvality studia na AMU a posílení reflexe nejnovějších trendů v umělecké praxi, reg. č. CZ.02.2.69/0.0/0.0/16_015/0002404
- Doctoral school Konzervační vědy v péči o hmotné kulturní dědictví, reg. č. CZ.02.2.69/0.0/0.0/16_018/0002709
- Podpora studijního prostředí AMU, reg. č. CZ.02.2.67/0.0/0.0/17_044/0008529
- MAMU – Mezinárodní mobilita výzkumných pracovníků na AMU, reg. č. CZ.02.2.69/0.0/0.0/16_027/0008515
- MAMU2 – Mezinárodní mobilita výzkumných pracovníků na AMU (MSCA-IF III), reg. č. CZ.02.2.69/0.0/0.0/19_074/0016189 – ve stádiu žádosti ve schvalování

Strategické cíle v oblasti vzdělávací činnosti jsou shrnuty většinou v Prioritním cíli 2 DZ AMU, ale jsou úzce propojeny s dalšími prioritními cíli. Provázanosti mezi nimi jsou zvýrazněny odkazy u jednotlivých indikátorů a dílčích cílů DZ AMU. Jsou jimi: *Cílené vyhledávání a rozvoj nadání studentů, Prohlubování samostatnosti studentů, Zlepšení jazykové vybavenosti studentů, Zvýšení kvalifikace akademických pracovníků a rozšíření jejich pedagogicko-psychologických znalostí, Rozšíření poradenské činnosti, Zlepšení dostupnosti studia pro znevýhodněné skupiny.*

Rozvoj vzdělávací činnosti je dále zabezpečován i na základě fakultních emergentních strategií, na které cílí finanční nástroje v rámci IP AMU. Inovace studijních programů jsou rovněž předmětem projektu ESF v rámci projektu OP VVV *Zajištění kvality studia na AMU a posílení reflexe nejnovějších trendů v umělecké praxi.*

Strategické cíle v oblasti tvůrčí činnosti nebyly zvlášť stanoveny, umělecká činnost je samozřejmou součástí činnosti vzdělávací. Důležitým strategickým cílem v oblasti výzkumné činnosti je podpora uměleckého výzkumu (artistic research), který představuje významnou část doktorského výzkumu na fakultách, precizace jeho metodologie prostřednictvím odborných konferencí, CRP projektů a podobně. Mezi další cíle vytyčené v DZ AMU 2016–2020 patří zapojení doktorandů do výzkumných týmů, vytvoření podpůrného Centra pro doktorská studia AMU, vybudování excelentního výzkumného centra AMU, podpora specializovaných výzkumných center na fakultách. Jako recenzovaná publikační platforma vznikl časopis *ArteActa*, který umožňuje též publikaci výsledků uměleckého výzkumu a slouží jako oborová platforma pro další umělecké školy a uměnovědné obory.

Některé cíle se naplnit nepodařilo: například excelentní výzkumné centrum zaměřené na aplikovaný výzkum na AMU nevzniklo a výzkumná činnost v oblasti aplikovaného výzkumu a vývoje zůstala nadále soustředěna na specializovaných fakultních pracovištích; zde se však rozvíjí velmi uspokojivě, úspěšně byly a jsou řešeny projekty Národní kulturní identity (NAKI) I a II a další projekty aplikovaného výzkumu. Strategický cíl mířící na vznik mezinárodních výzkumných týmů se daří naplňovat na některých pracovištích, nejvýznamnějším úspěchem je vznik mezinárodního výzkumného týmu podpořený grantem GAČR (EXPRO) *Operativní obrazy a vizuální kultura: mediálně-archeologická zkoumání na roky 2019–2023*, který cílí na přípravu ERC grantu. Podpora mezinárodních aktivit tohoto týmu je zajištěna také získáním grantu OP VVV „MAMU“ – *Mezinárodní mobilita výzkumných pracovníků na AMU*. Za zmínku stojí také spolupráce DAMU se Stanislavsky Research Center nově při University of Leeds (Velká Británie) na přípravě mezinárodních vědeckých konferencí.

Strategické cíle jsou stanovovány jak na základě priorit vedení AMU a fakult, tak na základě SWOT analýz a od roku 2017 též na základě sebehodnocení a vnitřního hodnocení studijních programů, které se řídí vnitřním předpisem Pravidla vnitřního hodnocení AMU. Na jejich stanovování se podílejí jak vedení AMU a fakult, tak vedoucí zaměstnanci jednotlivých pracovišť. Tím, že jsou jednotlivé dílčí cíle v DZ AMU stanoveny včetně vrocení realizace, dochází každoročně při revizi strategických cílů během přípravy plánu realizace k vyhodnocení naplňování cílů na daný rok, k vyhodnocování naplňování jednotlivých strategií. Většina cílů je průběžně naplňována, ale jsou oblasti, kde byla AMU při vytyčování strategických cílů příliš ambiciózní, a časem se ukázalo, že ne všechny cíle získaly podporu v součástech.

Hlavními ukazateli úspěšnosti strategie vzdělávací činnosti školy je zájem o studium v akreditovaných oborech (výběrovost), úspěšnost studijních programů v cizím jazyce a zájem o ně, účast a úspěchy studentů v soutěžích, na přehlídkách, ceny z festivalů, návštěvnost studentských koncertů a představení, zaměstnanost v oboru, studentská zpětná vazba. Hlavními ukazateli úspěšnosti strategií ve výzkumu jsou strategická partnerství, výstupy (dříve v Registru informací o výsledcích, nyní v Metodice 17+).

Indikátory a konkrétní výstupy, na jejichž základě AMU monitoruje naplňování **Prioritních cílů**, jsou uvedeny velmi podrobně, a to včetně termínu naplnění, v Dlouhodobém záměru 2016–2020. Jen v Prioritním cíli 2 (Diverzita a dostupnost) jde o 23 jednotlivých indikátorů, v Prioritním cíli 5 (Výzkum) jde o 11 indikátorů. I zde je třeba otevřeně říci, že Dlouhodobý záměr AMU byl formulován velmi ambiciózně, obsahuje příliš vysoký počet dílčích cílů a ne všechny cíle se podaří k roku 2020 naplnit.

Pokud jde o naplňování cílů stanovených v IP AMU jako strategickém materiálu svého druhu, tyto jsou předmětem průběžných a závěrečných zpráv vyhodnocovaných Správní radou AMU. Cíle stanovené v projektech OP VVV jsou předmětem průběžných monitorovacích zpráv.

AMU vyhodnocuje každoročně naplňování cílů, na nedostatky a problémy s naplňováním důležitých priorit upozorňují členové vedení AMU na poradách kolegia rektora AMU a kolegiích fakult. Každý jednotlivý případ vyžaduje specifický přístup.

Příklady:

- V rámci **Prioritního cíle 2** lze jako příklad cíle, jehož naplňování vykazuje velkou nerovnoměrnost, označit „Cílené vyhledávání a rozvíjení nadání studentů“, konkrétně ukazatel zvýšení nabídky volitelných předmětů v rámci kurikula. V některých studijních programech není naplňování tohoto indikátoru problém, u jiných tento záměr naráží na neochotu garantů začlenit větší procento volitelných předmětů do studijních plánů. Tento postoj je dán na jedné straně setrvalým vnímáním studia na AMU jako studia „u mistra“, dále je tento postoj zdůvodňován náročností studia, nutností absolvovat vysoké povinné penzum ke zvládnutí „řemesla“ a v neposlední řadě také finanční náročností zabezpečení volitelných předmětů. Na některých pracovištích zjišťujeme malou ochotu racionalizovat studijní plány. Spíše než tendence k fúzi předmětů nebo úpravy jejich rozsahu se projevuje tendence k „bujení“ studijních plánů. Ostatní nástroje k realizaci cíle (např. podpora účasti na festivalech a přehlídkách) probíhají standardně, zvláště nadaní studenti a studentské týmy AMU kvalitně reprezentují v tuzemských i zahraničních soutěžích a přehlídkách. V rámci strategického cíle „Prohlubování samostatnosti studentů“ se dílčí cíle daří většinou dobře naplňovat, díky vysoké podpoře vnitřní soutěže prostřednictvím IP AMU se zvyšuje se schopnost studentů podávat a řešit umělecké granty, realizovat samostatné projekty, aby mohli po absolutoriu obstát v konkurenci a nacházet uplatnění v prostředí uměleckých grantových schémat. Postupně se také zlepšuje popis procesu vzdělávání metodou výsledků učení zejména při tvorbě studijních plánů v nově akreditovaných studijních programech.
- V rámci **Prioritního cíle 5** se dlouhou dobu nedařilo uspokojivě naplňovat cíl kvalitně zastoupených doktorandských konferencí „Teritoria umění“. Doktorandi jeví o konferenci malý zájem a úroveň příspěvků byla velmi kolísavá. V letošním roce se díky opakovanému zdůrazňování této priority, vytrvalé propagaci a zřejmě též etablování formátu konference jak v rámci AMU, tak v kontextu ostatních uměleckých škol, podařilo dosáhnout výrazně vyššího zájmu, který umožnil také mnohem kvalitnější výběr příspěvků na konferenci, jež se uskuteční na podzim tohoto roku.

Roli dlouhodobých záměrů fakult plnily strategické plány fakult zpracované v rámci IPn KREDO. Tyto plány mají stejnou strukturu jako Strategický plán AMU 2016–2020, cíle jsou autonomní, vzniklé na základě SWOT analýz fakult. Plány realizace na jednotlivé roky zpracovávají fakulty individuálně se zohledněním Plánu realizace Strategického záměru AMU.

A/II.3 Tvorba a schvalování strategického záměru

Tvorba a schvalování strategického záměru vysoké školy a dalších zásadních strategických dokumentů probíhá podle stanovených funkčních postupů, které podporují zapojení všech členů akademické obce i dalších relevantních odborníků. Strategický záměr vysoké školy a další zásadní strategické dokumenty projednané a schválené samosprávnými akademickými orgány vysoké školy jsou přístupné všem členům akademické obce dané vysoké školy, dalším odborníkům na vysoké škole a veřejnosti. (standardy A/II.4 a A/II.5)

V letech 2014 a 2015 se AMU zapojila do IPn KREDO, projektu zaměřeného zejména na vytváření politik a strategických materiálů, které měly být podkladem připravovaných projektů OP VVV. Základem tohoto projektu bylo vytvoření SWOT analýz jednotlivých pracovišť, fakult a školy jako celku, jakož i vytvoření akčních plánů vybraných agend AMU. Na základě vyhodnocení dat generovaných SWOT analýzami byly vytvořeny strategické plány AMU i všech tří fakult, které byly schváleny příslušnými akademickými senáty jako oficiální strategické materiály. Vedle toho vznikly akční plány na jednotlivé oblasti činnosti (Plán rozvoje vztahu s veřejností na roky 2016–2020, Akční plán rozvoje AMU v oblasti vědecko-výzkumné činnosti v letech 2016–2018) a jednoleté akční plány na rok 2016 (Akční plán rozvoje společenské relevance na rok 2016, Akční plán rozvoje vzdělávací činnosti AMU na rok 2016). Souběžně vznikala Dlouhodobý záměr AMU na roky 2016–2020, který

vycházel ze strategických priorit vygenerovaných prostřednictvím SWOT analýz a přeskupil je do struktury, která odpovídala doporučené struktuře dané Dlouhodobým záměrem MŠMT. Tento dlouhodobý záměr byl schválen Akademickým senátem AMU a předložen MŠMT, následně na jeho základě byly zpracovávány aktualizace a plány rozvoje na jednotlivé roky.

Plány realizace dlouhodobého (resp. strategického) záměru vznikají každoročně se zohledněním Plánu realizace dlouhodobého záměru MŠMT v časové návaznosti na zveřejnění tohoto dokumentu. Plány realizace jsou připravovány na základě revize cílů vytyčených v Dlouhodobém záměru AMU na roky 2016–2020. Na revizi těchto cílů se podílejí jak vedení fakult, tak vedení AMU. Do konce června připravují fakulty revizi cílů na následující rok, do konce července vzniká první verze na základě komentářů a připomínek z fakult, do konce srpna je první verze projednána poradou vedení AMU, počátkem září pak na rozšířeném kolegiu rektora (s proděkaný, tajemníky a vedoucími součástí); do konce září se zpracovává tištěná verze předkládaná orgánům AMU k projednání a schválení. Všechny kroky jsou dokladovány v zápisech kolegia rektora. Samostatnou metodiku upravující vznik strategických dokumentů AMU nemá, řídí se léty ověřeným schématem komunikace mezi vedením AMU a vedením fakult.

Na přípravě Strategického záměru AMU na roky 2021–2025 se začne pracovat na podzim roku 2019. Na rozšířeném kolegiu rektora AMU začátkem září bude vedení AMU a fakult seznámeno s rámcovým harmonogramem přípravy strategického záměru, v listopadu 2019 jednotlivá pracoviště fakult zpracují v rámci každoročního sebehodnocení studijních programů SWOT analýzy, které budou do konce února zpracovány do SWOT analýz fakult. Ty se stanou podkladem pro přípravu Strategického záměru AMU.

AMU připraví strukturu Strategického záměru se zohledněním strategických materiálů MŠMT (např. Strategického záměru na roky 2021+, Strategie vzdělávací politiky 2030+) a do května 2020 zpracuje první verzi dokumentu, který bude od května do září procházet oponenturou; v říjnu 2020 bude Strategický záměr předložen ke schválení a projednání příslušným akademickým orgánům. Souběžně budou zpracovány strategické záměry fakult na roky 2021–2025.

A/II.4 Systém zajišťující rovný přístup ke studiu

Vysoká škola má nastaven účinný systém zajišťující rovný přístup ke studiu všem uchazečům o studium a studentům. Vysoká škola poskytuje služby a další podpůrná opatření pro vyrovnání příležitostí studovat na vysoké škole pro studenty se specifickými potřebami. (standard A/II.6)

Rovný přístup ke studiu je z principu dán jednotným přijímacím řízením na každý studijní obor. Individuální hodnocení talentových předpokladů se samozřejmě opírá o osobní vkus a estetický názor hodnotitelů, přijímací komise je proto dostatečně početná (na mnoha studijních oborech bývají až desetičlenné), aby byla zajištěna mnohost názorů a dostatečně široká diskuse. Rozhodování o přijetí či nepřijetí je primárně postaveno na počtu získaných bodů dle zveřejněných kritérií, případně na hlasování přijímací komise.

Vzhledem k povaze uměleckého vzdělání i umělecké praxe jako takové – zejména v oblasti múzických umění – existuje na AMU řada studijních oborů, jež se obtížně slučují s jistými typy omezení, resp. specifických potřeb. Přijímací řízení je otevřeno všem uchazečům, nicméně statistiky dlouhodobě ukazují, že uchazeči se specifickými potřebami (resp. zdravotním hendikepem) se ke studiu na AMU hlásí jen výjimečně. Existují případy, kdy jsou takoví uchazeči s prokazatelným talentem ke studiu přijati a v tom případě se AMU samozřejmě snaží těmto studentům vytvořit ke studiu příznivé podmínky. V těchto případech je vždy hlavním poradenským místem daná katedra, dále pak studijní oddělení; princip malých studijních skupin, u některých oborů individuální

výuka, zcela přirozeně vytváří vstřícné prostředí; do vytvoření potřebného režimu se vstřícně zapojují i ostatní studenti, což zcela přirozeně umožňuje flexibilní individuální nastavení studijního prostředí.

Přístup k těmto specifickým potřebám doposud nebylo nutné upravovat tvorbou k tomu určených vnitřních předpisů, nicméně Studijní a zkušební řád AMU s možností úprav studijních plánů pro studenty se specifickými potřebami (a šířeji i s dalšími zdravotními problémy, které se v průběhu studia mohou vyskytnout a zásadně narušit plnění studijních povinností) počítá, a to ve dvou ustanoveních dílu 4 Výjimky ze studia (čl. 12 až 15): jde o právo děkana v závažných a odůvodněných případech (analogických ke specifickým potřebám) přesunout plnění povinného předmětu hlavního do jiného semestru než toho, který je pevně stanoven studijním plánem daného oboru, možnost změn ročníku, dále možnost rozložení studijního ročníku do více let studia, možnost přerušení studia ze závažných zdravotních důvodů (aniž by se toto přerušení započítávalo do maximální doby studia); stejný díl Studijního a zkušební řádu AMU, konkrétně odst. 15, upravuje úlevy pro studující rodiče evidované dle Výnosu rektora č. 12/2018. Ve výše zmíněných případech je rovněž pravidelně aplikován Stipendijní řád AMU, zejména s ohledem na zvýšené sociální potřeby těchto studentů (stipendium je míněno jako příspěvek na pomůcky, ošetření, lázeňské ozdravné pobyty atd.).

Specifické potřeby zejména zdravotního charakteru zohledňuje i Výnos rektora č. 1/2019 upravující poplatky za delší studium; příloha tohoto výnosu obsahuje konkrétní důvody, při jejichž doložení lze poplatek snížit či zcela odpustit, přičemž tyto potřeby zakládají nárok na opakované snížení vyměřeného poplatku až o 100%.

Příklady současného studia studentů se specifickými potřebami a individuálního přístupu uplatňovaného jednotlivými fakultami (údaje jsou anonymizovány):

- HAMU – nevidomá studentka oboru klavír (absolvovala zahraniční stáž v rámci programu Erasmus+ s příspěvkem), slabozraký student oboru tuba: u všech studentů s tímto postižením pedagogové hlavního oboru počítají s časově náročnější výukou i přípravou na ni vzhledem k odlišné metodice a zejména míře postižení.
- DAMU – studentka s tělesným postižením na hereckém oboru (při absolutoriu magisterského studijního programu získala Cenu děkanky DAMU, nyní v doktorském studijním programu); studentka, resp. absolventka se zbytky sluchu (téma diplomové práce zaměřené na tento handicap v souvislosti s výchovou k divadlu)
- FAMU – student hemofilik (individuální studijní plán); student po transplantaci orgánu (otevřená možnost individuálního studijního plánu v případě potřeby).

Vzhledem k umístění kampusu AMU v památkové zóně Prahy 1 a charakteru budov (objekty jsou památkově chráněné) veškeré stavební zásahy typu rekonstrukce, modernizace či vestavba v půdních prostorech jednotlivých objektů budov podléhají předchozímu schválení ze strany příslušných orgánů památkové péče. Nelze tudíž vždy realizovat modernizaci plánované stavební úpravy tak, aby plně vyhovovala současným standardům zohledňujícím bezbariérový přístup. Přesto v posledních letech proběhly mnohé stavební úpravy ve všech prostorech AMU, které přístup do výukových a dalších prostor usnadňují, zejména instalace výtahů a kompletní renovace sociálních zařízení. Seznam hlavních stavebních úprav od roku 2012:

- Rektorát – generální rekonstrukce objektu Tržiště 20, generální rekonstrukce části vnitřních prostor objektu Tržiště 18, rekonstrukce sociálního zázemí;
- DAMU – vestavba do půdního prostoru v traktu Řetězová (pozn.: současné návrhy na vybudování výtahu ve středním traktu DAMU považují orgány památkové péče za nevyhovující), rekonstrukce sociálního zázemí;
- FAMU – generální rekonstrukce Studia FAMU v Klimentské ulici;
- HAMU – rekonstrukce divadla Inspirace včetně vybudování výtahu a toalet pro vozičkáře; vestavba v části půdního prostoru Lichtenštejnského paláce (konferenční sál, taneční sál).

A/II.5 Etický kodex vztahující se na všechny zaměstnance a studenty

Vysoká škola má etický kodex vztahující se na všechny zaměstnance a studenty vysoké školy. (standard A/II.7)

V souladu s doporučeními Rady vysokých škol vypracovala AMU v roce 2007 Etický kodex. Tímto materiálem se po roce 2016 začali zaštiťovat členové akademické obce i stěžovatelé mimo akademickou obec AMU a obraceli se na různé orgány AMU (prorektora pro vědu a výzkum, Akademický senát AMU) s požadavky na řešení podání, která souvisela s konflikty uvnitř akademické obce FAMU (v jednom případě si stěžovala členka Umělecké rady AMU na neetické vyjadřování akademického pracovníka FAMU o jejím manželovi, podnět tehdy odmítl řešit akademický senát FAMU jako nepřislušející do jeho působnosti; další stížnost se týkala sporu bývalé zaměstnankyně s děkanem FAMU, kterým se na základě podání odborové organizace zabývalo vedení AMU). Řešení žádné z těchto stížností nespadlo ani do gesce prorektora ani Akademického senátu FAMU nebo Akademického senátu AMU a bylo poukazováno na to, že podobné spory má řešit zcela nezávislý orgán, tedy Etická komise. Na základě těchto zkušeností rektor začal v roce 2018 jednat o zřízení Etické komise AMU.

Nejprve bylo třeba vyřešit systém nominací tak, aby všichni aktéři na AMU mohli mít důvěru v nezávislost a vyvážené složení komise. Po dohodě Akademického senátu AMU a Umělecké rady AMU byl stanoven způsob nominací takto: komise má 5 členů, 1 externího člena komise jmenuje rektor na návrh Umělecké rady AMU, 3 akademické pracovníky komise nominují děkani po předchozím kladném vyjádření akademického senátu fakulty, 1 člena navrhuje Akademický senát AMU. Členy komise jmenuje a odvolává rektor, funkční období je tříleté.

Návrh Jednacího řádu Etické komise, který je de facto statutem Etické komise AMU, byl schválen Akademickým senátem AMU. Zároveň byla připravena novela Etického kodexu, který se nevztahuje pouze na akademické pracovníky, jak tomu bylo ve verzi z roku 2007, ale je rozšířen na všechny studenty a zaměstnance. O obou dokumentech jednala nově ustanovená Etická komise AMU na svém zasedání 28. května 2019. Vzhledem k jejímu neúplnému složení (v čase zasedání chyběl člen nominovaný za FAMU) po zevrubné diskusi bylo rozhodnuto zaslat připomínky pro případné úpravy navrženého znění kodexu právníkovi AMU. Výsledný předpis bude schválen Etickou komisí per rollam a následně projednán Akademickým senátem AMU. Nový Etický kodex tedy bude hodnotící komisí předložen při návštěvě školy; v současné chvíli je stále platný Etický kodex z roku 2007.

Pro řešení případných etických problémů spojených se studiem jsou na fakultách ustanoveny fakultní disciplinární komise, které se řídí Disciplinárním řádem AMU. Veškeré umělecké výkony jsou posuzovány komisionálně, čímž se zvyšuje pravděpodobnost odhalení neoriginálních, převzatých postupů, jakož i neoprávněného užití cizího uměleckého díla. K prověřování závěrečných kvalifikačních teoretických prací (VŠKP) je využíván systém Theses (<https://theses.cz/>), a sice od jara 2016; zpětně však byly do Theses.cz nahrány všechny textové diplomové práce od roku 2006.

III. AKTIVITY VYSOKÉ ŠKOLY SPOJENÉ SE VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTÍ

A/III.1 Mezinárodní spolupráce ve vztahu ke vzdělávací činnosti

Mezinárodní spolupráce je promítána do vzdělávací činnosti vysoké školy. (standard A/III.1)

Aktivity v oblasti internacionalizace se realizují v několika rovinách: v rámci prezentace studentských prací na zahraničních festivalech, soutěžích a přehlídkách, při společných tvůrčích projektech se zahraničními partnery, v rámci pedagogické spolupráce, díky mobilitě studentů a integraci zahraničních studentů do akademické obce AMU, hostování významných zahraničních uměleckých osobností na AMU, díky přípravě společných vzdělávacích programů se zahraničními partnery a mezinárodně orientované PR strategii. Jednotlivé fakulty realizují projekty a činnost na poli internacionalizace s velkou mírou samostatnosti, neboť jejich mezinárodní aktivity se liší rozsahem i charakterem podle povahy studijní nabídky a atraktivity oborů. V minulých letech se jasně ukázalo, že centrálně iniciované partnerské smlouvy o spolupráci nejsou fakultami žádané a jejich naplňování je velmi nízké či formální; z tohoto důvodu zajišťuje rektorát AMU pouze některé vybrané aktivity. Nepředpokládá se, že by v blízké budoucnosti bylo zapotřebí tento stav měnit.

Hlavními strategickými cíli v oblasti internacionalizace, vytyčenými pro období 2016–2020, bylo posílení mezinárodních strategických partnerství, racionalizace cizojazyčných studijních programů na AMU, zlepšování jazykových kompetencí studentů a podpora cizojazyčné zkušenosti v rámci českých studijních programů, zkvalitnění internačního prostředí a rozvoj mezinárodní PR strategie. Stav plnění jednotlivých strategických cílů je následující:

- mezinárodní strategická partnerství: DAMU a FAMU realizují aktivity v rámci programu Erasmus+ a Erasmus Mundus (viz studijní program PuppeTry níže); některá zvažovaná strategická partnerství nebylo možné realizovat, např. v oblasti umělecko-výzkumné spolupráce nedošlo ke spolupráci s britskou školou Rose Bruford College na vytvoření výzkumně-vzdělávací platformy PARC kvůli personální obměně na partnerském pracovišti;
- racionalizace cizojazyčných studijních programů na AMU: tento proces probíhá na jednotlivých fakultách různě, a to ve vazbě na dobíhající akreditace a jejich prodlužování, konkrétní informace jsou obsahem standardu B/II.3.;
- zlepšování jazykových kompetencí studentů a podpora cizojazyčné zkušenosti v rámci českých studijních programů: v akademickém roce 2017 začaly práce na přípravě nové koncepce výuky cizích jazyků na AMU, resp. odborné oborové angličtiny, přičemž výuka podle této koncepce začne probíhat od akademického roku 2019/2020; zároveň dochází k rozšíření oborové výuky v angličtině ukotvené do všech nových akreditací; v neposlední řadě jsou podporovány společné tvůrčí projekty studentů českých a anglických studijních programů.

Indikátory

Sledovanými kvantitativními indikátory v oblasti internacionalizace jsou primárně počty studentských outgoingových i incomingových mobilit v rámci programu Erasmus+ i mimo něj, dále počty zahraničních studentů na AMU, počty mobilit pedagogů a zaměstnanců v rámci programu Erasmus i mimo něj, počty zahraničních pedagogů působících na AMU, počty vyjíždějících doktorandů, počty aktualizovaných partnerských smluv, počty workshopů a seminářů zahraničních odborníků a umělců. Více k mobilitám viz standard B/II.3. včetně statistik v jeho příloze.

Systém administrace mobilit

Mezinárodní zkušenost ve smyslu „mobility window“ není standardní povinnou součástí kurikula žádného studijního programu na AMU, nicméně AMU plně podporuje výjezdy studentů do zahraničí v rámci mezinárodních

programů Erasmus+, Fulbright, Ceepus a Visegrádský program, dále pak z prostředků IP AMU Internacionalizace (str. 8–9) a díky specifickému programu AMU na podporu mobilit doktorandů (viz níže). V letech 2017, 2018 a 2019 bylo možné realizovat zaměstnanecké, zejména pedagogické mobility i díky prostředkům z projektu OP VVV Zajištění kvality studia na AMU (klíčová aktivita Inovace, konkrétní informace lze získat z průběžných monitorovacích zpráv). Podmínky pro realizaci zejména krátkodobých mobilit zaměřených na tvůrčí a výzkumnou činnost vytváří i systém vnitřní grantové soutěže dle IP AMU Vnitřní soutěž (okruhy 1 a 2, str. 5) a studentské grantové soutěže (SGS).

AMU administruje mobility a mezinárodní projekty jednak prostřednictvím mezinárodního oddělení rektorátu, jednak prostřednictvím proděkanů pro mezinárodní vztahy a zahraničních oddělení fakult. Na integraci zahraničních studentů na DAMU a HAMU se podílejí i studijní oddělení fakult, na FAMU též katedra FAMU International, a dále pak Centrum jazykové přípravy, které realizuje výuku češtiny pro cizince. Vzhledem k malým studijním skupinám na všech katedrách i velkému množství kontaktní výuky, díky níž jsou studenti všech oborů fyzicky přítomni na fakultách v prostorách výukových i relaxačních, přirozeně dochází k setkávání studentů zahraničních a studentů českých. Čeští studenti v mnoha případech fungují zcela neformálně jako tzv. buddies a přispívají tak k začleňování kolegů do chodu fakulty; v některých případech pomáhají i s administrativními úkony mimo školu (kontakt s úřady, lékaři atd.)

Studentské mobility – jak outgoingové, tak incomingové – jsou plně v gesci jednotlivých fakult. Výjimku tvoří doktorandské mobility; ty bývají krátkodobějšího charakteru vzhledem k tomu, že většina z nich má již poměrně rozvinutou profesní praxi, proto jsou podporovány především z jiných zdrojů, než je Erasmus+, a jsou administrovány centrálně. Na AMU od roku 2017 funguje systém krátkodobé podpory těchto výjezdů, jejich přidělení je vázáno na konkrétní záměr a téma disertační práce. Postup při přidělování této podpory je upraven Směrnicí prorektorky č. 4/2017, od jejího vzniku bylo realizováno 86 krátkodobých výjezdů (údaje k 31. červenci 2019).

Mezinárodní PR AMU

V průběhu let 2017 a 2018 byly postupně uvedeny do provozu nové webové stránky AMU a současně začala práce na překladu jejich obsahu do anglického jazyka, která je z 90% dokončena. AMU souběžně překládá své nové předpisy, dokumenty a vybrané části studentského informačního systému KOS do anglického jazyka. Naplněn byl i cíl týkající se společných studijních programů se zahraničními školami, neboť magisterský studijní program PuppeTry na DAMU realizovaný ve spolupráci s VŠMU, Divadelní akademií Białystok a Divadelní a filmovou univerzitou Budapešť získal od Národního akreditačního úřadu akreditaci v lednu 2019; v rámci aktivity Erasmus+ Strategická partnerství probíhá projekt FAMU Open innovative resources for filmmaking education and training (do roku 2021).

AMU se v roce 2018 připojila k aktivitám konsorcia pražských vysokých škol Study in Prague a aktivitě Domu zahraniční spolupráce Study in the Czech Republic. Dlouhodobě se ukazuje, že účast AMU na mezinárodních veletrzích vysokoškolského vzdělávání nepřináší efektivní výsledky, neboť tyto platformy jsou v kontextu uměleckého vysokého školství využívány minimálně.

Vybrané výstupy mezinárodní spolupráce ve vzdělávací činnosti v letech 2016–2018 jsou přílohou.

Členství AMU v mezinárodních organizacích a asociacích

AMU jako instituce je členem EUA, ELIA, AEC, CILEC a ENCATC. Členství jejích pedagogů v mezinárodních oborových, odborných a profesních organizacích a asociacích je obsahem standardu B/II.3.

A/III.2 Národní a regionální spolupráce ve vztahu ke vzdělávací činnosti

Národní a regionální spolupráce je promítána do vzdělávací činnosti vysoké školy. (standard A/III.2)

Národní a regionální spolupráce je plně v gesci fakult, případně kateder. AMU nestanoví centrální pravidla pro její realizaci, čímž plně respektuje specifika jednotlivých uměleckých druhů a princip autonomie svých součástí při stanovování strategického zaměření v oblasti vzdělávací činnosti, tvůrčí činnosti i působení v rámci regionu. V tomto standardu tedy budou pojednány pouze ty aktivity, které se týkají národní a regionální spolupráce AMU s ostatními uměleckými vysokými školami, případně jinými vysokými školami, a které mají z hlediska všech tří fakult strategický či zastřešující charakter; zároveň zde nebudou vyjmenovány příklady úzké spolupráce mezi katedrami AMU a katedrami jiných vysokých škol, byť k této spolupráci dochází přirozeně na základě osobních kontaktů a tematických či metodologických příbuzností (přičemž informace o konkrétních formách spolupráce na úrovni kateder, zejména v oblasti přípravy a realizace tvůrčích výkonů, jsou předmětem každoročního sebehodnocení studijních oborů AMU, realizovaného plošně poprvé v listopadu 2017). Rámcové typy a konkrétní příklady národní a regionální spolupráce s jinými subjekty než vysokými školami jsou tedy uvedeny ve standardu B/II.4.

První rovinou spolupráce mezi AMU a dalšími vysokými školami je vzájemné členství akademických pracovníků v uměleckých radách fakult i škol, oborových radách doktorských studijních programů (případně též společné oborové rady některých doktorských programů), narázově pak členství v komisích pro státní závěrečné zkoušky, přípravy oponentských posudků a další expertní činnost (v poslední době např. členství pedagogů jiných vysokých škol v pracovních skupinách pro vnitřní hodnocení studijních programů AMU).

Centralizované rozvojové projekty

Klíčovými partnery pro realizaci CRP dotýkajících se uměleckého vzdělávání jsou tři další tzv. kamenné umělecké školy, tzn. Janáčkova akademie múzických umění v Brně (dále jen „JAMU“) jako oborově příbuzná instituce, a dále pak Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze (dále jen „UMPRUM“) a Akademie výtvarných umění v Praze (dále jen „AVU“). Společné centralizované projekty mají dvě hlavní roviny: první z nich je spolupráce při vlastní vzdělávací činnosti (např. dlouhodobě podporovaný rozvojový projekt *Podpora excelence, tvůrčí konkurence a rozvoj mechanismů vzájemného srovnávání v oborech múzických umění* fungující jako zásadní benchmarking studijních a tvůrčích výsledků, či projekt *Posílení konkurenceschopnosti a kvality doktorských studijních programů uměleckých vysokých škol v národním i mezinárodním kontextu* přínosný mimo jiné i v oblasti vzájemného nabízení a sdílení workshopů určených studentům doktorského studia); druhou je strategická a metodická spolupráce při nastavování mechanismů zajišťování kvality, hodnocení uměleckých i dalších tvůrčích výstupů atd. (např. rozvojový projekt *Promítnutí novelty VŠ zákona a jejich prováděcích předpisů do oblasti řízení kvality a školní legislativy zúčastněných škol*, původně realizovaný pouze s JAMU a posléze rozšířený na AVU a UMPRUM).

Ke klíčovým výstupům této spolupráce patří například:

- každoroční festivaly a přehlídky (např. Zlomvaz DAMU, Encounter JAMU)
- standardy pro akreditaci studijních programů v rámci oblasti vzdělávání umění, tematické okruhy Divadelní umění, Filmová a televizní tvorba, Hudební umění, Taneční umění
- plošné šetření mezi bývalými studenty doktorských studijních programů uskutečňovaných na vysokých uměleckých školách
- Seznam Centralizovaných rozvojových projektů realizovaných na AMU v letech 2015–2019 je v příloze.

RUV

Výsledkem dlouhodobé spolupráce AMU s ostatními uměleckými školami a posléze též s uměleckými fakultami je RUV, který vznikl v roce 2011 jako projekt uměleckých vysokých škol a uměleckých fakult v ČR. Zpočátku byl řešen jako projekt FRVŠ, později v rámci CRP MŠMT a od roku 2017 jako projekt MŠMT k hodnocení umělecké činnosti. Od září 2016 je existence RUV jakožto systému evidence umělecké činnosti ukotvena v zákoně.

Zastoupení akademických pracovníků AMU v reprezentacích VŠ, ve státní správě a samosprávě

Zástupci AMU jsou zapojeni do reprezentací vysokých škol v České republice (Rada vysokých škol, Česká konference rektorů), jsou členy přípravných a hodnotících komisí a výborů na MŠMT, NAU a MKČR. AMU prostřednictvím svých zástupců připomínkuje strategické materiály především MŠMT, ale i dalších institucí, které se týkají činnosti vysokých škol (Národní akreditační úřad, Rada vlády pro vědu a výzkum a inovace).

Přehled členství akademických pracovníků AMU v profesních asociacích, organizacích a sdruženích je uveden u standardu B/II.4.

A/III.3 Společenská odpovědnost ve vztahu ke vzdělávací činnosti

Vysoká škola má dokument upravující její společenskou odpovědnost ve vztahu ke vzdělávací činnosti vysoké školy a tuto odpovědnost naplňuje. (standard A/III.3)

Společenská odpovědnost AMU je postavená na kombinaci hodnot vysokého školství a hodnot umění a kultury v širším slova smyslu; princip svobodného myšlení a tvorby je historicky principem spjatým s akademickým prostředím i prostředím uměleckým, neboť tyto dvě komunity se vždy vyjadřovaly ke stavu společnosti a byly zapojeny do společenských změn.

AMU svoji společenskou odpovědnost ukotvila v několika dokumentech: jednak v preambuli a dílčích člancích Etického kodexu AMU, jednak v Dlouhodobém záměru AMU 2016–2020, konkrétně v Prioritním cíli 4 Relevance (str. 15), a konečně též se k němu pravidelně hlásí ve výročních zprávách o činnosti. Společenská odpovědnost AMU ve vztahu k její vzdělávací činnosti přirozeně částečně splývá i s primárním plněním její „třetí role“, tedy etablované kulturní umělecké instituce. Uplatňování společenské odpovědnosti Akademie múzických umění v Praze je uvedeno v příloze.

Příklady dalších konkrétních aktivit v rámci třetí role, které AMU v souvislosti se svojí standardní vzdělávací činností uskutečňuje, jsou zejména kurzy celoživotního vzdělávání:

- akreditované obory v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na DAMU (Kreativní pedagogika – pedagogická kondice, Základy dramatické výchovy) a HAMU (Taneční a pohybová příprava);
- kurzy Univerzity 3. věku na DAMU (přednášky z dějin a teorie divadla, případně vhodně koncipované workshopy s ohledem na typ uchazečů, např. základy jevištního pohybu, hlasová průprava; kurzu se pravidelně účastní cca 25–30 frekventantů), kurzy Univerzity 3. věku na FAMU (otevřená možnost navštěvovat vybrané teoretické přednášky, které jsou součástí standardních studijních plánů);
- kurzy pro děti a mládež (víkendové workshopy DAMU Jr.; kurzu se účastní 20 frekventantů);
- letní školy pro tuzemské i zahraniční zájemce, zejména na DAMU a FAMU, realizované nepravidelně dle počtu přihlášených;
- další placené kurzy (např. individuální kurzy hry na nástroj na HAMU, zajištění programu Study Abroad pro partnerské zahraniční, zejména americké univerzity).

Celoživotní vzdělávání upravuje AMU samostatným řádem, v němž je ošetřeno i hodnocení těchto činností (viz příloha).

IV. TVŮRČÍ ČINNOST VYSOKÉ ŠKOLY

A/IV.1 Hodnocení výsledků tvůrčí činnosti

Vysoká škola, pokud neuskutečňuje výlučně studijní programy z oblasti umění, uplatňuje metodiku hodnocení výsledků tvůrčí činnosti, jež se opírá o stanovené hlavní ukazatele výkonu v tvůrčí činnosti v souladu s Národní politikou výzkumu, vývoje a inovací České republiky. (standard A/IV.1)

Z povahy umělecké vysoké školy je její tvůrčí činnost dvojího druhu – umělecká a výzkumná. Umělecká tvůrčí činnost primárně znamená uměleckou činnost studentů pod vedením pedagogů v rámci výlučné oblasti vzdělávání Umění a je tedy zcela přirozeně propojená s činností vzdělávací. Umělecká tvůrčí činnost akademických pracovníků je realizována v kulturních institucích mimo AMU, přičemž její excelence je samozřejmě nezbytným a žádoucím předpokladem jejich dlouhodobého působení jako akademických pracovníků.

V textu níže je pojednána výzkumná činnost AMU, byť vzhledem k uskutečňování studijních programů pouze v oblasti vzdělávání Umění není dle metodiky NAÚ povinností AMU se k tomuto standardu vyjadřovat:

AMU je výzkumnou organizací ve smyslu zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací s programem v oblasti základního a aplikovaného výzkumu. Dlouhodobě zde převažuje základní výzkum v oblasti uměnovědy metodicky vycházející nejčastěji z historického, antropologického či psychologického přístupu a v oblasti hudebního zvuku metodicky založený na psychoakustických experimentech a fyzikálních analýzách příčin produkce zvuku jeho zdrojem. Dominantními oblastmi výzkumných prací jsou divadlo, hudba, tanec, film, fotografie a moderní audiovizuální formy, profesionální zpěvní a mluvní hlas a vnímání barvy a kvality zvuku posluchačem. Základní výzkum je doplněn aplikovaným výzkumem na poli hudební, prostorové a psychologické akustiky, akustických vlastností hudebních nástrojů a lidského hlasu, optiky, ale i restaurování a v poslední době i archivace audiovizuálního materiálu. Dalším, specifickým výzkumným odvětvím je *výzkum prostřednictvím umění*, rozvíjející se v posledních letech v souladu s mezinárodními trendy.

Projekty základního i aplikovaného výzkumu realizované na jednotlivých pracovištích fakult AMU jsou vybírány v otevřeném výběrovém řízení. Projektová soutěž je financována z dotace na dlouhodobý a koncepční rozvoj vědecké organizace poskytovaného MŠMT. Jednotlivci a výzkumné týmy se ucházejí o podporu svých vědeckých aktivit. Projektová soutěž je otevřena nejen renomovaným vědeckým pracovníkům, ale i mladým výzkumníkům, kteří se mohou ucházet o podporu svých krátkodobých postdoktorandských projektů. Téma základního výzkumu jsou řešena v rámci standardních projektů GAČR, aplikovaný výzkum je podpořen většinou v rámci výzev programu NAKI MK ČR.

Grantová komise AMU jako hlavní orgán posuzující kvalitu výzkumné činnosti v rámci svých zasedání v roce 2019 konstatovala několik problémů s charakterem předkládaných projektů. Upozornila na tematickou roztržitost, úroveň formulace plánovaných výstupů a financování obsahově velmi rozdílných činností výzkumných týmů (v detailu viz Dodatek č. 1 ke Zprávě o vnitřním hodnocení AMU, str. 12). Doporučení k podpoře mezifakultních výzkumných projektů do předem tematicky zaměřených skupin obdržela AMU i od agentury EQ-Arts v rámci externího hodnocení v roce 2018. Tematické zaměření ročních vnitřních výzev a specifikace systému rozdělování prostředků na DKR by se měly stát zásadní součástí budoucí výzkumné strategie, formulované jak pro Strategický záměr AMU na roky 2021–2025, tak pro její zhodnocení v rámci Modulu 5 podle Metodiky 17+.

Kritéria a pokyny k naplňování Metodiky 17+ očekávané v říjnu 2019 se stanou základem pro vypracování vnitřní metodiky hodnocení výzkumné činnosti jako jednoho z posledních zásadních kroků v implementaci

systému zajišťování kvality na AMU. V návaznosti na probíhající jednání s dalšími uměleckými vysokými školami bude AMU usilovat o zřízení jednoho mezinárodního panelu pro hodnocení v modulech 3, 4 a 5.

Výzkumná činnost je primárně soustředěna na fakultách, její tematické zaměření je tedy plně určováno na úrovni jednotlivých pracovišť; informace o výsledcích jsou obsaženy ve výročních zprávách fakult i AMU. Přehled výsledků AMU uplatněných v Registru informací o výsledcích (RIV) v letech 2014–2018 členěný po fakultách je přílohou; seznam významných konferencí a sympozií pořádaných z iniciativy fakultních pracovišť či fakult samotných je rovněž uveden v příloze.

Vedle dlouhodobého koncepčního rozvoje, specifického vysokoškolského výzkumu a konferencí a workshopů uvedených výše získala AMU externí granty na základní a aplikovaný výzkum v několika oblastech. Aktuálně řešené projekty se týkají celé širší témat: od výzkumu umělecké tvorby lidí se znevýhodněním (katedra alternativního a loutkového divadla DAMU – NAKI), přes výzkum vizuální kultury a kreativních médií a mediální tvorby v kontextu rozvoje nových kulturních a kreativních průmyslů (FAMU – GAČR, OP VVV), památkový výzkum při restaurování zvuku historických varhan (Musical Acoustic Research Centre HAMU – NAKI), až po využití komunikačních technologií při nízkolatenčním přenosu audiovizuálního signálu pro distanční výuku v muzických uměních a vývoj systému monitorování citlivých předmětů (např. hudebních nástrojů) pomocí prvků sítě internetu věcí IoT (Musical Acoustic Research Centre HAMU – TAČR, MPO TRIO). Přehled aktuálně řešených externích výzkumných projektů, jakož i již projektů uzavřených z uplynulých let, je přílohou.

Umělecký výzkum

V oblasti uměleckého výzkumu v posledních letech AMU rozvíjela či uskutečnila následující klíčové aktivity, jejichž cílem je obsahové i metodologické vymezení tohoto stále ještě poměrně mladého konceptu; nutno však v této souvislosti dodat, že výsostně umělecko-výzkumnými aktivitami byla v minulosti experimentální, a mnohdy též i písemně reflektovaná, tvorba mnoha významných divadelníků, hudebníků, tanečníků i filmařů. Důležité bylo v tomto ohledu navázání kontaktu se Společností pro umělecký výzkum (Society for Artistic Research; <https://societyforartisticresearch.org>), zejména pak s jejími vůdčími osobnostmi Henkem Borgdorffem (jinak též profesorem Univerzity v Leidenu) a Johanem Haarbergem (v minulosti působil jako profesor např. na univerzitě v Bergenu, v současnosti je členem rady Stockholmské univerzity a Norské univerzity v Trondheimu, dále poradcem na univerzitě v Kodani). Tato spolupráce probíhá především na bázi individuálních konzultací a předávání příkladů dobré praxe, neboť způsob, jakým je na AMU vymezován umělecký výzkum, se v některých aspektech liší od pojetí zastávaného touto odbornou společností. AMU dále úzce spolupracuje zejména s JAMU; s odkazem na mnohem rozvinutější praxi uměleckého výzkumu v zahraničí, zejména v západní Evropě, a rovněž na její přijetí tamními relevantními autoritami (ministerstva, grantové agentury atd.) se podařilo do kategorie O v Registru informací o výsledcích (RIV) začlenit „výsledek uměleckého výzkumu“.

K významným aktivitám v oblasti uměleckého výzkumu patří zejména mezinárodní konference *Artistic Research: Is There Some Method* pořádaná AMU ve spolupráci a Filosofickým ústavem Akademie věd České republiky (dále jen „FLÚ AV ČR“) v roce 2016, a mezinárodní konference *How Does Performance Philosophy Act? Ethos, Ethics, Ethnography*, pořádaná DAMU ve spolupráci s Filosofickým ústavem Akademie věd České republiky a mezinárodní platformou Performance Philosophy v roce 2017. Specifikem těchto konferencí bylo nejen tematické zaměření příspěvků, ale rovněž rozšíření formátu konferenčního příspěvku mimo standardní parametry uměnovědného výzkumu; jde nejen o workshopy, ale i o tzv. performance lectures, no paper contributions, workshops, panel discussions, fish bowl discussions, fields, feedback sheets, interview, lehrstück. Spolupráce s FLÚ AV ČR je podložena smlouvou o vzájemné spolupráci v oblasti vzdělávací i výzkumné, kterou uzavřela DAMU v roce 2015.

Přihlášení AMU k potřebě definovat standardy, postupy a kritéria uměleckého výzkumu se projevuje v aktivitách určených doktorandům všech tří fakult, neboť právě činnost doktorandů je i vzhledem k malé institucionální historii konceptu uměleckého výzkumu hlavní platformou, kde se tento výzkum odvíjí. AMU vzala z své tzv. *Florentské zásady doktorského studia v oblasti umění* (viz též příloha) vypracované Evropskou ligou uměleckých škol (ELIA) a snaží se v rámci Centra pro doktorská studia nabízet doktorandům všech oborů vedle standardních metodologických kurzů i vhledy do teorie, praxe i širšího filosofického zázemí uměleckého výzkumu. Konkrétními příklady jsou např. workshopy Alice Koubové z FLÚ AV ČR, případně workshopy prof. Kenta Sjöstroma z Univerzity v Malmö; v obou případech jde o oborově nespecifický přístup určený badatelům ve všech okruzích performativního umění. Jedním z doporučení mezinárodní hodnotící komise, která v roce 2018 provedla institucionální evaluaci AMU, je ještě aktivnější vyjednávání s příslušnými národními autoritami ohledně zrovnoprávnění uměleckého výzkumu jako specifického druhu poznání, včetně nalezení odpovídajícího mechanismu financování. Jakkoliv se AMU snaží prostředky na tento typ výzkumu vyčlenit zejména v rámci Studentské grantové soutěže či IP AMU, tento mechanismus nelze považovat za udržitelné financování výzkumné činnosti, zejména pak vybudování fungujících výzkumných týmů a definování dlouhodobějších témat či záměrů; tedy i formulování výzkumné strategie AMU odpovídající jejím specifickým je z tohoto důvodu obtížné, neboť současný národní systém hodnocení výsledků výzkumu a jeho podpory nikterak nezohledňuje tyto trendy.

Dalšími kroky AMU, které slouží ke zviditelnění a rozvoji uměleckého výzkumu (a to již primárně na úrovni jeho metodologie), bylo jednak založení recenzovaného časopisu *ArteActa*, zaměřeného jak na uměnovědný výzkum v oblasti performativních umění, tak na umělecký výzkum, jednak pravidelné pořádání doktorské konference *Teritoria umění*. Jak u časopisu *ArteActa*, tak u konference *Teritoria umění* je při vyhlášení kladen důraz na příspěvky v oblasti uměleckého výzkumu. U časopisu se do budoucna počítá s rozšířenější elektronickou verzí, umožňující zveřejňování publikací v alternativním formátu (podle modelu recenzovaného časopisu *The Journal for Artistic Research*; již teď tuto funkci plní pilotní rubrika v elektronické verzi časopisu online-speciál), u konference *Teritoria umění* s rozšířením formátů příspěvků jak o standardní „menší“ výzkumné příspěvky (např. postery), tak o alternativní formáty zmíněné výše. První pilotní číslo časopisu *ArteActa* vyšlo v prosinci roku 2018, druhé číslo v červenci 2019. Konference *Teritoria umění* se poprvé konala v roce 2014 pouze za účasti řečníků z AMU, v dalších letech se okruh příspěvů rozšířil na AVU a UMPRUM, dále pak na JAMU, umělecké fakulty a uměnovědné katedry dalších českých vysokých škol a také příspěvatele ze Slovenska. Péči redaktorů časopisu *ArteActa* vycházejí z každého ročníku konference recenzované sborníky.

Tyto dvě aktivity jsou samozřejmě poznamenány faktem, že okruh badatelů, resp. autorů v oblasti uměleckého výzkumu, vzniká současně s formováním tohoto výzkumného oboru jako takového; důsledkem toho je nižší publikační aktivita, jakož i jisté pochybnosti tradiční výzkumné komunity (a to i v oblasti humanitních věd) vůči této výzkumné látce i metodologii. Výrazem péče o kultivaci publikační činnosti AMU v této nové oblasti je i metodologické vedení začínajících autorů ze strany redaktorů časopisu *ArteActa* při práci jak na studiích pro časopis, tak na příspěvcích do sborníku *Teritoria umění*.

A/IV.2 Promítnutí tvůrčí činnosti do vzdělávací, mezinárodní činnosti a spolupráce s praxí

*Tvůrčí činnost vysoké školy se promítá do vzdělávací činnosti, mezinárodní činnosti a spolupráce s praxí.
(standard A/IV.3)*

Vzhledem k tomu, že je tvůrčí činnost AMU směřována výhradně do oblasti vzdělávání Umění, je posouzení tohoto standardu plně obsahem standardů B/II.1, B/II.3 a B/II.4 níže v druhé části této sebehodnotící zprávy.

V. VNITŘNÍ SYSTÉM ZAJIŠŤOVÁNÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ, TVŮRČÍ A S NIMI SOUVISEJÍCÍCH ČINNOSTÍ A VNITŘNÍ HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ, TVŮRČÍ A S NIMI SOUVISEJÍCÍCH ČINNOSTÍ VYSOKÉ ŠKOLY

A/V.1 Vnitřní systém zajišťování kvality

Vysoká škola má zavedený systém zajišťování kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností a vnitřní hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností a prokáže, že nastavený systém je funkční. Vysoká škola má zřízenou funkční radu pro vnitřní hodnocení a na všech úrovních řízení má vymezeny odpovědnosti za kvalitu vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností. Vnitřní systém zajišťování kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností a vnitřní hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností je upraven ve vnitřním předpisu a případně dalších vnitřních dokumentech a pracovních náplních příslušných osob na vysoké škole. Hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností je prováděno pravidelně. (§ 77b odst. 1 zákona o vysokých školách, standardy A/V.1, A/V.2 a A/V.8)

Nejvyšší vnitřní předpis na úrovni celé AMU, v němž je ukotvena existence a základní nastavení systému zajišťování kvality, je Statut AMU, a to jednak čl. 7., odst. 1. (v souvislosti s ustanovením Rady pro vnitřní hodnocení AMU), jednak čl. 16., odst. 1., implementující povinnost každé vysoké školy nově zakotvenou v novele zákona vytvořit pravidla zajišťování kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností a vnitřního hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností.

Pravidla vnitřního hodnocení AMU vstoupila v platnost dne 13. dubna 2018 a ustanovují systém zajišťování kvality následujícím způsobem: z pohledu koncepčního v části I., z pohledu organizačního v části II. a z pohledu konkrétních hodnocení činností školy v části IV.

Zákon o vysokých školách ukládá vysoké škole hodnotit *činnosti* vzdělávací, tvůrčí a činnosti související (podpůrné). Jde tedy o *procesní* pohled na fungování školy jako klíčový předmět hodnocení vedle samotných *výsledků* těchto činností v podobě absolventů, uměleckých děl, výzkumných prací a existujícího zázemí školy.

Hodnocení je z hlediska příslušnosti hodnotitelů k AMU či k hodnocené činnosti možné dle Pravidel vnitřního hodnocení AMU dělit do tří kategorií, přičemž první dvě kategorie jsou tzv. vnitřním hodnocením dle zákona, třetí kategorie pak tzv. hodnocením vnějším:

- první kategorií je *sebehodnocení*, při kterém jsou hodnotitelé zároveň realizátory dané činnosti odpovědnými za její plánování, uskutečňování, výsledky a další rozvoj;
- druhou kategorií je *vnitřní hodnocení*, při kterém jsou hodnotiteli zaměstnanci AMU či členové orgánů AMU; tito hodnotitelé nemohou být zároveň realizátory dané činnosti a nenesou odpovědnost za její plánování, průběh, výsledky a další rozvoj, jejich hodnocení však vychází z vnitřních metodik AMU (např. metodika vnitřního hodnocení studijních programů);
- třetí kategorií je *vnější hodnocení*, při kterém hodnotitelé nejsou zaměstnanci AMU či členové orgánů AMU, žádným způsobem se nepodílejí na plánování a průběhu dané činnosti a pracují podle metodik stanovených externím hodnotícím orgánem (Národní akreditační úřad, nezávislé hodnotící agentury atd.)

K systematizaci existujících hodnotících činností a nastavení nových došlo na AMU po přijetí Pravidel vnitřního hodnocení AMU s tím, že jednotlivé kategorie hodnocení postupně nabíhají od roku 2017 (některá však probíhala již dříve v pilotním režimu). Vzdělávací činnost prochází od roku 2017 každoročním sebehodnocením

na úrovni každého studijního programu a od roku 2018 vnitřním hodnocením (každý studijní program jednou za dobu platnosti akreditace, tj. v zásadě za 10 let). Obě kategorie hodnocení jsou metodicky popsány a mají vlastní sady pracovních dokumentů; obě se promítají do souhrnné zprávy o vzdělávací činnosti, kterou každoročně za jednotlivé fakulty vypracovávají komise pro vnitřní hodnocení. Tvůrčí činnost prochází vnitřním hodnocením na úrovni Výroční zprávy o činnosti AMU, přičemž Pravidla vnitřního hodnocení AMU obsahují způsob a frekvenci hodnocení, a to jak pro uměleckou tvůrčí činnost, tak pro činnost výzkumnou. Související (podpůrné) činnosti jsou hodnoceny na základě aktuálních potřeb; v první řadě existuje plán interního auditu, který pracuje zejména v oblasti controllingu a mapování rizik, ne však v oblasti hodnocení procesů. Konkrétní podpůrné činnosti (resp. činnosti jednotlivých oddělení či servisních pracovišť, např. informační služby, služby knihoven, služby jednotlivých fakultních uměleckých zařízení) jsou reflektovány na úrovni výročních zpráv fakult. V detailu je zamýšlený design jednotlivých hodnocení popsán v části IV Pravidel vnitřního hodnocení AMU, včetně jejich frekvence a cílového dokumentu, v němž jsou výsledky hodnocení shrnuty, případně který zároveň formuluje opatření či řešení.

Pravidla vnitřního hodnocení AMU jasně vymezují orgány činné v rámci systému vnitřního hodnocení, zejména Radu pro vnitřní hodnocení AMU (viz níže) a komise pro vnitřní hodnocení fakult. Za kvalitu uskutečňování vzdělávací činnosti na úrovni každé fakulty je odpovědný děkan fakulty, za kvalitu uskutečňované činnosti v rámci konkrétní agendy příslušný proděkan, na úrovni celé AMU pak příslušný prorektor. Dle Statutu AMU je agendou jednoho z prorektorů zajišťování kvality (tedy dohled nad fungováním systému zajišťování kvality jako takového); v současné době tato agenda spadá do gesce prorektorky pro studijní záležitosti a zajišťování kvality, a to i vzhledem k úzké provázanosti akreditační a studijní agendy.

Některé články Pravidel vnitřního hodnocení AMU, a to zejména v oblasti akreditačních procesů, upravuje Akreditační řád AMU jako samostatný vnitřní předpis, který jasně stanoví odpovědnost garantů studijních programů v rámci systému zajišťování kvality; výčet práv a povinností garanta je součástí jmenovacího dekretu garanta studijního programu.

Složení Rady pro vnitřní hodnocení AMU, jejíž první zasedání se konalo 28. června 2017, vychází ze zákonných požadavků a zároveň do jisté míry odráží rozložení tematických okruhů na všech třech fakultách AMU. Rada pro vnitřní hodnocení AMU má 9 členů, přičemž 2 nominovala Umělecká rada AMU, 2 nominoval Akademický senát AMU (z nich 1 studenta) a 2 nominoval rektor AMU. Divadelní umění reprezentují 4 zástupci, filmovou a televizní tvorbu 2 zástupci, hudební umění 2 zástupci a taneční umění 1 zástupce; 1 člen Rady pro vnitřní hodnocení AMU je externí.

Jmenný seznam:

- doc. Mgr. Jan Hančil – rektor AMU (ze zákona, předseda)
- doc. Mgr. Daniela Jobertová, Ph.D. – prorektorka AMU pro zajišťování kvality (docentka, místopředsedkyně)
- Mgr. Petr Prokop – předseda Akademického senátu AMU (ze zákona)
- prof. Ondřej Šulaj – externí odborník (VŠMU Bratislava)
- doc. Michal Rataj, Ph.D. – HAMU
- doc. Adam Halaš, Ph.D. – HAMU
- Mgr. Ivo Kahánek, Ph.D. – HAMU
- Mgr. Marta Švecová – FAMU
- Prokop Novák – DAMU (student)

Jedním z hledisek výběru členů Rady pro vnitřní hodnocení AMU byla i jejich zkušenost s akreditačními procesy, procesy zajišťování kvality a vnitřního hodnocení; někteří z nich se v posledních letech aktivně účastnili školení a seminářů v této oblasti (D. Jobertová, A. Halaš, I. Kahánek, M. Švecová), případně v rámci CRP AMU

zaměřených na přípravu systému zajišťování kvality získávali zkušenosti a podněty na zahraničních vysokých školách (viz též Zpráva o vnitřním hodnocení AMU za rok 2017, str. 7).

V letech 2017, 2018 a 2019 se konalo 11 zasedání RVH a dalších 20 hlasování mimo zasedání (per rollam): hlasování per rollam je využíváno pouze při doplňování fakultních komisí pro vnitřní hodnocení o nové členy, schvalování předsedy komise pro vnitřní hodnocení, udělování souhlasu se změnou garanta studijního programu, při významné obměně oborové rady doktorského studia a při ustanovování pracovních skupin pro vnitřní hodnocení studijních programů. Veškeré zápisy jsou dostupné na webu AMU.

Pro potřeby vnitřního hodnocení vzdělávací činnosti byla na každé fakultě AMU zřízena komise pro vnitřní hodnocení, jejíž složení a působnost rovněž upravují Pravidla vnitřního hodnocení AMU (čl. 11–13). Na rozdíl od Rady pro vnitřní hodnocení AMU tyto komise vykonávají působnost pouze v procesech vnitřního hodnocení, nikoliv v rámci akreditačních procesů, resp. jsou poradními orgány děkana fakulty či umělecké rady fakulty (viz též výše Standard A/1.2, orgány fakult).

A/V.2 Fungování, řízení a zdroje vnitřního systému kvality

Na fungování vnitřního systému zajišťování a hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností jsou vyčleněny personální, materiální a finanční prostředky odpovídající velikosti a členění vysoké školy a rozsahu uskutečňované vzdělávací činnosti, tvůrčí činnosti a s nimi souvisejících činností. Zodpovědnost za zajišťování kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností je zakotvena na všech úrovních řízení vysoké školy a rozdělení zodpovědností v rámci systému zajišťování kvality je jednoznačně stanoveno. (standardy A/V.3 a A/V.4)

Hlavním orgánem, který dohlíží nad systémem zajišťování kvality na AMU a k jehož posouzení směřují výsledky všech vnitřních hodnocení AMU, je Rada pro vnitřní hodnocení AMU. Na dalších úrovních jsou pravomoci a odpovědnost za řízení kvality rozděleny mezi konkrétní orgány podle čl. 16 Pravidel vnitřního hodnocení AMU.

Důsledná implementace systému zajišťování kvality začala v září 2017 a byla spojena s intenzivní komunikací směrem zejména k akademickým a samosprávným orgánům (Radě pro vnitřní hodnocení AMU, kolegiu rektora AMU, kolegiím fakult, Akademickému senátu AMU, Umělecké radě AMU; viz též Zpráva o vnitřním hodnocení AMU 2017, str. 8–10). Důraz je kladen na to, aby procesům porozuměli studentští zástupci v jednotlivých orgánech (tedy všech senátech, komisích pro vnitřní hodnocení, Radě pro vnitřní hodnocení AMU) a informovali o nich studenty na svých fakultách. S touto komunikací se bude pokračovat i v nadcházejícím období.

AMU se při nastavování systému zajišťování kvality snažila najít vhodný poměr mezi činnostmi centralizovanými a činnostmi fakultními. Agenda zajišťování kvality spadá do působnosti jednoho z prorektorů, v roce 2018 vzniklo Oddělení zajišťování kvality (dále jen „OK“) spadající pod tohoto prorektora a zajišťující organizační, administrativní a zejména metodickou podporu veškerým procesům hodnocení činností AMU, jakož i procesům akreditačním. Na úrovni rektorátu jde o pozice metodik kvality (s úvazkem 0,5), referentka kvality (s úvazkem 0,5), na úrovni každé fakulty rovněž o pozici metodika (0,2–0,25) a o pozici fakultní referentky pro kvalitu (0,25); pro fakultní metodické pozice je typická úzká vazba na studijní agendu a dobrá znalost oborové problematiky daného tematického okruhu (divadlo, film/televize, hudba, tanec).

V letech 2017–2022 je financování systému, a tedy i příslušných metodických a administrativních pozic, zajištěno ze zdrojů projektu OP VVV Zajištění kvality studia na AMU (klíčová aktivita 8). Tyto zdroje jsou používány

rovněž pro zabezpečení vnitřního hodnocení studijních programů (resp. pracovních skupin). Po ukončení projektu v roce 2022 bude fungování systému hrazeno z rozpočtu AMU.

AMU dále alokovala část prostředků IP AMU na aktivity spojené se zajišťováním kvality a přípravou institucionální akreditace, a to zejména na fakultách: jde například o činnosti spojené s externím hodnocením agenturou EQ-Arts (proběhlo v roce 2018, viz též příložená závěrečná zpráva), se sebehodnocením studijních programů a s vnitřním hodnocením umělecké činnosti jakožto jednoho z aspektů „třetí role školy“ (viz Dodatek č. 1 ke Zprávě o vnitřním hodnocení AMU, str. 10–11 a příloha 2). V letech 2018 a 2019 AMU dále k financování aktivit v oblasti kvality doktorského studia využívá CRP *Posílení konkurenceschopnosti a kvality doktorských studijních programů uměleckých vysokých škol v národním i mezinárodním kontextu*, realizovaný ve spolupráci čtyř uměleckých vysokých škol.

V souvislosti s novelou zákona, návaznými Nařízeními vlády o standardech pro akreditace ve vysokém školství, která specifikují práva a povinnosti garantů studijních programů zejména v otázkách zajišťování kvality studijních programů, a vnitřními předpisy (zejména Statutem AMU, Pravidly vnitřního hodnocení AMU a Akreditačním řádem AMU, v němž jsou jasně vymezena práva a povinnosti garantů studijních programů), AMU v roce 2018 a znovu pak v roce 2019 inovovala svůj vnitřní mzdový předpis a zohlednila v něm tyto nové činnosti garantů studijních programů formou osobních ohodnocení; tyto osobní náklady jsou standardně hrazeny z rozpočtu AMU.

A/V.3 Propojení zajišťování a hodnocení kvality

Vysoká škola má srozumitelným způsobem popsáno propojení zajišťování a hodnocení kvality mezi vzdělávacími, tvůrčími a souvisejícími činnostmi vysoké školy a toto propojení odpovídajícím způsobem realizuje. (standard A/V.5)

Ve vysokém uměleckém školství jsou pro vztah mezi vzdělávací a tvůrčí činností charakteristické dva principy: u **studentů** (zejména v bakalářských a magisterských studijních programech, a specificky též ve většině doktorských studijních programů) je úzce propojena vzdělávací činnost s činností tvůrčí, tzn. tvůrčí činnost školy jako takové je zcela principiálně a inherentně výsledkem činnosti vzdělávací na úrovni bakalářského i magisterského (v jistých případech i doktorského) studia; u **pedagogů** probíhá tvůrčí, resp. umělecká činnost, odděleně od činnosti školy jako takové, a její výsledky tedy nemohou být považovány za výsledky tvůrčí činnosti školy jako takové. Kvalita tvůrčí činnosti se tedy do systému zajišťování kvality činnosti vzdělávací promítá specifickým způsobem:

- Hodnocení umělecké tvůrčí činnosti studentů probíhá v první řadě jako hodnocení výsledků vzdělávací činnosti, tzn. jako standardní klasifikace dle Studijního a zkušebního řádu AMU; typickým rysem tohoto hodnocení je jeho komisionální charakter a také pravidelné zapojování odborníků z praxe. Zároveň má každá katedra celkovou úroveň absolventských tvůrčích výkonů jakožto hlavních částí kvalifikačních prací komentovat v rámci ročního sebehodnocení. Dalším hodnotícím procesem je nezávislé hodnocení těchto uměleckých výstupů externími odborníky, kteří (od roku 2018 pravidelně na všech fakultách, byť ne zcela plošně) poskytují zpětnou vazbu k průběhu umělecké sezóny dané fakulty; jde tedy o jistý aspekt hodnocení činnosti AMU jakožto kulturní instituce v rámci její „třetí role“ (viz již výše). Pro vnitřní hodnocení vzdělávací činnosti AMU jsou rovněž zásadním ukazatelem ocenění a umístění studentských uměleckých výstupů na festivalech, přehlídkách a soutěžích, a to i v tom smyslu, že výběr výkonů, kterými se bude AMU reprezentovat, je již výsledkem jejich vnitřního posouzení v rámci školy.

- AMU nemůže vytvářet standardní mechanismy vnitřního hodnocení pro uměleckou činnost svých pedagogů, neboť tato činnost probíhá mimo školu, v rámci jiných pracovních úvazků; tento fakt je rovněž důvodem specifické skladby úvazků (tzn. počtu částečných úvazků a DPP/DPČ). Povinným podkladem výběrových řízení na nové akademické pracovníky je přehled umělecké tvůrčí činnosti, jejíž kvalita, relevance, dosah a národní či mezinárodní ohlas je vedle pedagogických a psychologických předpokladů druhým hlavním kritériem rozhodování, spoluurčujícím kvalitu vzdělávání. Evidence umělecké činnosti pedagogů v RUV je jedním z podkladů pro vnitřní hodnocení studijních programů (viz Metodika vnitřního hodnocení studijního oboru 2019, standard C14) sloužícím k posouzení kvality pedagogického zajištění vzdělávací činnosti; dalším podkladem jsou přehledy mimořádných úspěchů (zejména uměleckých ocenění atd.).

Průsečíkem kvality tvůrčí činnosti a činnosti vzdělávací je nastavení habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem. Zákon umožňuje předložit jako habilitační práci umělecké dílo či soubor uměleckých děl. AMU však právě s ohledem na fakt, že jde o titul akademicko-pedagogický, jehož udělení svědčí o mimořádně kvalitní činnosti umělecké i pedagogické, vyžaduje i u uměleckých oborů předložení habilitační práce (se stanoveným minimálním rozsahem 30 normostran), z níž je patrná adekvátní schopnost promítnutí umělecké praxe do pedagogické činnosti a její reflexe (viz Řád habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem AMU, čl. 1, odst. 8). V okamžiku podání této žádosti je připravován nový výnos rektora zohledňující specifika podmínek habilitačního řízení na fakultách.

Dále lze propojení hodnocení jednotlivých činností dokladovat na následujících příkladech:

- Propojení kvality vzdělávací činnosti a tvůrčí (umělecké a pedagogické) činnosti: fakultní grantové komise pravidelně vyhodnocují plnění projektů vnitřní soutěže vyhlašované ve dvou okruzích v rámci IP AMU Vnitřní soutěž:
 - Okruh 1 *Podpora pedagogické práce akademických pracovníků a profilace a inovace studijních programů na úrovni předmětů/kurzů* je zaměřen na rozvoj kurikula v souladu s novými oborovými trendy uměleckými i výzkumnými;
 - Okruh 2 *Tvůrčí práce studentů směřující k inovaci vzdělávací činnosti* je zaměřen na rozvoj uměleckých postupů iniciovaný samotnými studenty pod vedením pedagogů.

Přehled udělených grantů (na studijní program, resp. pracoviště, které jej uskutečňuje) je standardní součástí podkladů k vnitřnímu hodnocení studijních programů, umožňující vyjádření hodnotící pracovní skupiny k povaze, rozsahu a inovativnosti projektů a jejich přínosu pro rozvoj studijního programu (viz Metodika vnitřního hodnocení, standardy B8 a C14).

- Propojení kvality vzdělávací činnosti a výzkumné tvůrčí činnosti (vědecko-výzkumné či umělecko-výzkumné): přehled udělených výzkumných grantů (vedle externích grantů jde v rámci AMU zejména o Projektovou soutěž určenou pedagogům a Studentskou grantovou soutěž určenou zejména doktorandům, případně studentům magisterského studia) bude standardní součástí připravovaného sebehodnocení a vnitřního hodnocení doktorského studia (ukotveno principiálně v Pravidlech vnitřního hodnocení AMU, čl. 23, 24 a 27). Sebehodnocení doktorského studia upraví rámcová metodika sebehodnocení doktorského studia, jejíž pilotní testování a následné vydání formou metodického pokynu proběhne v zimním semestru akademického roku 2019/2020. Metodika vnitřního hodnocení doktorského studia bude specifickou úpravou metodiky vnitřního hodnocení bakalářských a magisterských studijních programů a v akademickém roce 2019/2020 bude rovněž testována a následně vydána formou metodického pokynu.
- Propojení kvality vzdělávací činnosti se související podpůrnou činností: hodnocení materiálního, finančního a prostorového zajištění je součástí standardu hodnocení vzdělávací činnosti (viz Metodika vnitřního hodnocení studijních programů, standard B8).
- Propojení kvality vzdělávací činnosti, tvůrčí umělecké činnosti a související podpůrné činnosti: sebehodnocení a vnitřní hodnocení uměleckých účelových zařízení (typicky divadelní studio DISK a Studio FAMU) je

primárně posouzením jejich funkce ve vztahu k výuce a je zároveň dáno nativním uměleckým provozem uvnitř školy. Vedení každé fakulty vyhodnocuje fungování uměleckého účelového zařízení jako poskytování služby, a to v současné době zejména přímo, v budoucnosti pak také plánovaným výraznějším zapojením poradních orgánů (např. Rady DISKu pro divadelní studio DISK, Technologické komise pro Studio FAMU).

A/V.4 Hodnocení kvality a procesy zpětné vazby

Hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností se opírá o procesy zpětné vazby; do těchto procesů jsou zapojováni akademičtí pracovníci, studenti, absolventi a odborníci dané vysoké školy nebo z jiného pracoviště než z dané vysoké školy. (standard A/V.6)

Na AMU je vysoké množství hodin kontaktní výuky, buď organizované do malých studijních skupin, či probíhající na individuální bázi (zejména v oblasti hudební interpretace). Prvotní sběr studentské zpětné vazby ke vzdělávací činnosti tedy probíhá přímo v hodinách; jde zejména o formativní, často společné a bytostně umělecky partnerské hledání tvůrčích řešení spíše než o získávání informací o studijní zkušenosti (např. o reálné studijní zátěži, případném prolínání či překryvu předmětů, obsahových posunech, přístupu pedagogů atd.).

V minulosti se ukázalo, že evaluace jednotlivých předmětů prostřednictvím studijního systému KOS není příliš účinná (viz též Zpráva o vnitřním hodnocení AMU, str. 28 – 29). Některé katedry proto již mnoho let realizují své vlastní šetření, a sice nejrozličnějšími formami, jimiž jsou například výroční setkání kateder se studenty, realizace dotazníkových šetření prostřednictvím GoogleApps zaměřeným na celoroční studijní zkušenost, využití „prostředníka“ (např. doktoranda, který zároveň na dané katedře vykonává pedagogickou činnost, písemné reflexe atd.). Tato praxe, ani dobré zkušenosti a postupy, však nebyly v minulosti nikterak sdílené.

Nezbytnost využívání zpětné vazby v rámci jednotlivých hodnocení je stanovena v Pravidlech vnitřního hodnocení AMU, a to v čl. 21, odst. 4 ukotvujícím sběr zpětné vazby jako povinnou náležitost všech sebehodnocení a v čl. 31, odst. 2 explicitně vyžadujícím sběr zpětné vazby při hodnocení souvisejících činností.

V roce 2018 moderovaly komise pro vnitřní hodnocení na každé fakultě setkání, jehož cílem bylo problematiku pravidelného a dokumentovaného sběru zpětné vazby otevřít a sdílet fungující modely. Aktuální stav diskuse na toto téma je popsán v Dodatku č. 1 ke Zprávě o vnitřním hodnocení (str. 15–16). Některé katedry si svou cestu teprve hledají, ale jako funkční se ukázalo systematické celofakultní zavedení určitého přístupu: na FAMU byli na každé katedře zvoleni studentští ambasadoři pověřeni komunikací mezi katedrou a studenty; HAMU začala péčí proděkana pro zajišťování kvality organizovat „kulaté stoly“ se studenty po jednotlivých oborech; DAMU i nadále kombinuje různé metody, nicméně nově zvažuje využití modelu FAMU.

Ve stejném roce začala AMU sběr zpětné vazby ke vzdělávací činnosti systematizovat a dokumentovat i pomocí procesů sebehodnocení a vnitřního hodnocení studijních programů:

- V rámci každoročního **sebehodnocení** se každá katedra, resp. studijní program, explicitně vyjadřuje ke způsobu, jakým na konci výuky její reflexe ze strany studentů proběhla a jaké podněty budou v dalším období řešeny (viz dotazník Sebehodnocení studijních oborů 2017/2018, oddíl 1.3 Studenti). Zpětná vazba od pedagogů směrem ke katedře probíhá nejčastěji formou reflexe uplynulého semestru či akademického roku v rámci katederních schůzí.
- U **vnitřního hodnocení** studijních programů je jedním z hlavních principů reflexe fungování ze strany zainteresovaných skupin, a to v delším časovém rámci: pracovní skupina realizuje rozhovory s vedením katedry (vedoucím a garantem studijního programu), s řadovými akademickými pracovníky, se studenty

a absolventy, přičemž zjištění z těchto rozhovorů jsou jednak porovnávána mezi sebou, jednak vztahována k podkladové dokumentaci popisující různé aspekty fungování studijního programu (od akreditačního spisu přes aktuální studijní plány, popisy předmětů, nastavení a hodnocení státních závěrečných zkoušek, kvalifikační výstupy atd.). Na základě zkušeností z roku 2018 byla Metodika vnitřního hodnocení studijních programů AMU aktualizována o postřehy k vedení těchto rozhovorů, způsoby formulace otázek; bylo doporučeno i pořadí rozhovorů s jednotlivými skupinami respondentů tak, aby měla pracovní skupina hodnotitelů možnost organicky konfrontovat názory jedné skupiny s názory skupiny další (kapitola Rozhovory, str. 6–7). Od akademického roku 2019/2020 se v rámci vnitřního hodnocení počítá s pravidelným využíváním dotazníkových šetření mezi absolventy hodnocených oborů pro doplnění názorů absolventů dotazovaných přímo během pohovorů. Sběru podnětů ze strany zaměstnavatelů probíhá přirozeně vzhledem k podílu velkého množství praktikujících umělců (často působících ve vedoucích pozicích v umělecké sféře) na výuce.

V souvislosti s CRP Posílení konkurenceschopnosti a kvality doktorských studijních programů uměleckých vysokých škol proběhlo v roce 2018 rozsáhlé dotazníkové šetření mezi bývalými studenty doktorských programů všech uměleckých vysokých škol (Absolventi doktorského studia uměleckých škol 2018 – závěrečná zpráva z šetření v příloze). Výsledky za AMU byly předány vedení jednotlivých fakult jako podklad pro další strategické uvažování o doktorském studiu; zároveň v roce 2019 proběhne podobné šetření mezi stávajícími studenty doktorských programů AMU.

Specifický režim má sběr zpětné vazby od zahraničních studentů, kteří na AMU studují buď v rámci mobility, nebo v rámci akreditovaných studijních programů. V obou případech probíhá na úrovni kateder, které zajišťují studijní program; zahraniční studenti v rámci programu Erasmus+ mají navíc možnost se k celkové studijní zkušenosti vyjádřit prostřednictvím online dotazníku, který je vyhodnocován centrálně. Míra využití této možnosti je však opět poměrně nízká, nicméně naprostá většina studentů vyjadřuje spokojenost se studijní zkušeností na AMU a užitečnost pobytu pro jejich další studia s dílčími výtkami ohledně omezeného přístupu do některých volitelných kurzů a IT vybavení školy (sociologické vyhodnocení dotazníku v příloze).

Externí aktéři se rovněž zapojují do hodnocení **tvůrčí umělecké činnosti** studentů, a to jednak jako externí oponenti a hodnotitelé absolventských výstupů coby součásti kvalifikačních prací, členstvím v komisích (hodnocení klauzurních výstupů, státních závěrečných zkoušek atd.), jednak formou nezávislé reflexe produkce uměleckých zařízení školy, jejichž prostřednictvím jsou výsledky studia prezentovány veřejnosti: na DAMU je typicky hodnocena divadelní sezóna divadla DISK jakožto platformy pro prezentaci absolventských inscenací (divadlo DISK funguje na modelu dvousouborového repertoárového divadla), na HAMU je hodnocena koncertní sezóna (a to jak větší koncertní cykly, např. cyklus Ti nejlepší, tak sólové absolventské koncerty) a taneční festivaly pořádané katedrou tance a katedrou nonverbálního divadla, na FAMU je hodnocena roční filmová produkce formou tzv. Klauzurní knihy reflexí externích odborníků, a dále pak nezávislou porotou v rámci festivalu FAMUFEST (viz též Dodatek č. 1 za rok 2018 ke Zprávě o vnitřním hodnocení AMU, str. 10–11). Přirozený sběr zpětné vazby k tvůrčí činnosti ze strany specifické zainteresované skupiny – diváků (např. v podobě šetření) a uměleckých kritiků (např. v podobě monitorování tisku) – není na úrovni celé AMU systematicky prováděn, nicméně pro vybrané umělecké výstupy může podobný monitoring probíhat na bázi jednorázových projektů (např. hodnocení vybrané absolventské inscenace divadla DISK ze strany diváků, tvůrců, zaměstnanců DISKu a studentů v rámci pilotního projektu katedry produkce DAMU Evaluace divadelní inscenace, či monitoring tisku u festivalu FAMUFEST).

Zapojení externistů do hodnocení **výzkumné činnosti** se děje zejména členstvím externích odborníků v grantových komisích AMU, a to jak na úrovni fakult (projekty Studentské grantové soutěže, kde jsou ve fakultní grantové komisi v souladu s Výnosem rektora č. 9/2016 dva externisté), tak na úrovni AMU (projekty Dlouhodobého koncepčního rozvoje, kde jsou v grantové komisi v souladu s Výnosem rektora č. 9/2018 čtyři

externisté). Tento pohled často funguje jako „peer review“ či jako „benchmark“ kvality předkládaných projektů a jejich výstupů. V souvislosti s dopracováváním Metodiky 17+ plánuje AMU nastavení evaluačních procesů ve spolupráci s ostatními uměleckými vysokými školami, jejichž součástí by mělo být analogické zapojení zahraničních externistů.

V rámci implementace systému zajišťování kvality začala být v roce 2019 věnována pozornost **souvisejícím činnostem**, a to zejména s ohledem na metodické vedení jednotlivých agend ze strany rektorátu a na řešení míry administrativní zátěže spojené s výukou i provozem školy. Zahájené analýzy jsou primárně postavené na rozhovorech s jednotlivými zaměstnanci a v detailu popsané ve standardu A/V.7.

A/V.5 Zpřístupnění Zprávy o vnitřním hodnocení AMU a zveřejňování informací o hodnocení kvality

Vysoká škola zpřístupňuje zprávu o vnitřním hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností vysoké školy a dodatky k této zprávě orgánům a členům orgánů vysoké školy a jejich součástí, Národnímu akreditačnímu úřadu pro vysoké školství a Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy. Výsledky hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností vysoké školy jsou dostupné členům akademické obce dané vysoké školy a ostatním odborníkům na vysoké škole. Vysoká škola zveřejňuje základní informace o fungování vnitřního systému zajišťování a hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností, včetně pravidelných základních informací o dosažených výsledcích a případně přijatých opatřeních. (§ 77b odst. 3 písm. c) zákona o vysokých školách a standardy A/V.7 a A/V.12, dále § 12a odst. 4 písm. d), § 21 odst. 2 písm. b a § 77b odst. 2 písm. h) zákona o vysokých školách)

Zpráva o vnitřním hodnocení AMU za rok 2017 a Dodatek č. 1 za rok 2018 prošly v rámci AMU standardním procesem projednávání a schvalování. Byly schváleny Radou pro vnitřní hodnocení AMU, projednány Uměleckou radou AMU, dále pak schváleny Akademickým senátem AMU, projednány Správní radou AMU a následně postoupeny MŠMT i NAÚ. Dokumenty byly rovněž představeny na kolegiu rektora AMU a předány děkanům ke komunikaci uvnitř fakult.

Oba texty vznikaly pod vedením prorektorky pro zajišťování kvality péčí oddělení pro zajišťování kvality AMU, a to za dohledu Rady pro vnitřní hodnocení AMU. Rada schválila osnovu dokumentů, která je v souladu s čl. 32 Pravidel vnitřního hodnocení AMU, i rámcový obsah jednotlivých kapitol. Ačkoliv Pravidla vnitřního hodnocení AMU nepředjímají, aby v Dodatku ke Zprávě o vnitřním hodnocení byla obsažena hodnocení jednotlivých činností, v prvním dodatku se tak stalo i s ohledem na zavádění některých nových mechanismů a potřebu konkrétních informací, které podpoří srozumitelnost textu. Maximálně byly využívány hodnotící texty vznikající na jednotlivých fakultách, ovšem tak, aby Zpráva o vnitřním hodnocení i dodatek k ní reflektovaly jak výsledky hodnocení jednotlivých činností, tak fungování systému jako takového, a naznačily oblasti, v nichž hodnocení nepřináší využitelné výsledky a je tedy zapotřebí provést změny.

Dále jsou tyto dokumenty zveřejněny na webových stránkách AMU v rámci Úřední desky, sekci Strategické dokumenty; další dokumenty související s vnitřním hodnocením jsou zveřejněny v rámci rubriky Zajišťování kvality na AMU, sekci Dokumenty, případně na stránkách fakult v sekci Komise pro vnitřní hodnocení. Souhrnné roční zprávy komisí pro vnitřní hodnocení vztahující se ke vzdělávací činnosti jsou na fakultách komunikovány různě: na DAMU a na HAMU zejména prostřednictvím kolegia děkanky či děkana, na FAMU je tato zpráva osobně představena vedoucím kateder a plénu garantů předsedou komise pro vnitřní hodnocení a je přístupná elektronicky na intranetu fakulty. Syntézu zpráv komisí pro vnitřní hodnocení obsahuje též Zpráva o vnitřním hodnocení AMU, resp. její každoroční dodatky.

Informace o systému zajišťování kvality jsou dále zveřejněny v rubrice Zajišťování kvality na AMU, která vedle výše zmíněných dokumentů obsahuje také harmonogram hodnocení, odkazy na relevantní stránky (dokumenty, instituce atd.), a zejména popis aktuální struktury oddělení na rektorátu i na fakultách včetně popisu jednotlivých pozic z hlediska „služeb“, které poskytují děkanům, garantům, Radě pro vnitřní hodnocení AMU, komisím pro vnitřní hodnocení, pracovním skupinám atd. Vzhledem k tomu, že nastavování systému zajišťování kvality probíhá zejména díky podpoře z projektu OP VVV Zajištění kvality studia na AMU, je jako součást metodické podpory činnosti oddělení zajišťování kvality budován samostatný web věnovaný akreditační problematice a určený akademickým pracovníkům a dalším zaměstnancům, kteří v rámci řešení projektu pracují na akreditačních spisech. V další fázi realizace projektu se počítá s přesunutím této formy metodické podpory do intranetu AMU.

Zprávy ze všech hodnotících procesů jsou standardním podkladem jednání Rady pro vnitřní hodnocení AMU, jejich průběh a výsledky jsou projednávány a následně archivovány elektronicky na sdíleném disku, případně v listinné podobě (pokud jde o dokumenty s podpisem), a to oddělením zajišťování kvality AMU. Sebehodnotící zprávy i zprávy z vnitřního hodnocení studijních programů jsou vkládány do informačního systému KOS a jsou přístupné komisím pro vnitřní hodnocení a Radě pro vnitřní hodnocení AMU. Zároveň se pracuje na úpravách systému KOS tak, aby veškerá dokumentace z hodnotících procesů byla snadno přístupná garantům studijních programů v rámci webového rozhraní systému KOS (implementace do konce roku 2019: přístupné budou akreditační spisy, další dokumenty související s akreditacemi – např. nutnost kontrolních zpráv pro NAÚ, sebehodnocení studijního programu a zprávy z vnitřního hodnocení studijního programu).

Probíhají-li na AMU mezinárodní hodnocení (viz Zpráva o vnitřním hodnocení kvality AMU, str. 6–7), jsou jejich výsledky zveřejněny na webových stránkách AMU a dále pak komunikovány na kolegiu rektora AMU, případně na kolegiu děkana fakulty, kde hodnocení probíhalo.

A/V.6 Průběžné zdokonalování systému hodnocení kvality

Vysoká škola průběžně hodnotí a zdokonaluje systém a procesy zajišťování kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností. (standard A/V.9)

Inovace systému zajišťování kvality a konkrétní příklady z hodnocení vzdělávací činnosti

Revize systému zajišťování kvality je předpokládána přímo v Pravidlech vnitřního hodnocení AMU, neboť on sám je předmětem kvalitativního cyklu (viz čl. 3, odst. 3 a též čl. 17, odst. 2). Vývoj jednotlivých hodnotících procesů a jejich postupná implementace je předmětem shrnutí ve Zprávě o vnitřním hodnocení AMU za rok 2017 a Dodatku č. 1 za rok 2018 v samostatných podkapitolách.

Každé prvně plošně nasazené hodnocení prochází reflexí a případně i významnou úpravou. Například sebehodnocení studijních programů se podstatně proměnilo ve svém druhém ročníku 2018 ve formulaci otázek i technickém řešení sběru, a to na základě explicitně vyžádané zpětné vazby od fakult (viz Zpráva o vnitřním hodnocení AMU, str. 19). Stejně tak pro třetí ročník 2019 byla struktura tázání opět revidována: došlo k nahrazení výčtových otázek otázkami hodnotícími, k přidání sekcí vycházejících z Dlouhodobého záměru AMU (doporučení externí agentury EQ-Arts), k pečlivějšímu rozlišení otázek směřujících k vedoucímu katedry a garantovi studijního programu a též k přidání úvodní sekce kladoucí dotazy v duchu SWOT analýzy (jeden z požadavků fakult; v úplnosti viz Dodatek č. 1 Zprávy o vnitřním hodnocení AMU, str. 6).

Druhým příkladem je inovace metodiky vnitřního hodnocení studijních programů, tedy hodnocení zajišťovaného

pracovní skupinou akademických pracovníků AMU i externích odborníků, v obou případech stojících mimo pracoviště odpovědné za realizaci studijního programu. Po třech pilotních hodnoceních v roce 2018 proběhly dvě reflexe s pracovními skupinami i s účastníky jednotlivých hodnocení z oddělení zajišťování kvality AMU. Výsledkem je inovovaná metodika platná od 1. 1. 2019, ve které je integrován harmonogram a věcné pokyny k provádění jednotlivých kroků hodnocení, přidána sekce doporučení k vedení rozhovorů se skupinami respondentů, přidáno vedení fakulty jako další skupina respondentů hodnocení, částečně jsou reformulovány standardy v souladu s již platným Akreditačním řádem AMU a jako samostatné přílohy byly přeformulovány komunikační materiály pro pracovní skupinu a hodnocenou katedru. V roce 2019 probíhá podle inovované metodiky dalších 6 hodnocení napříč fakultami.

Externí hodnocení agenturou EQ-Arts

V roce 2018 prošla AMU externím hodnocením agenturou EQ-Arts, specificky zaměřeným na posouzení vnitřního institucionálního prostředí a systému zajišťování kvality s hloubkovou sondou do fungování vybraného programu pro posouzení míry uplatnění principů deklarovaných na úrovni celé školy na úrovni jednoho studijního programu (závěrečná zpráva z hodnocení je přílohou). Pozitivní výsledky tohoto externího hodnocení považujeme za důležitý vklad do dalšího rozvoje činnosti AMU včetně rozvoje systému zajišťování kvality. V této oblasti pracovní skupina (review team) doporučuje zejména:

- zajistit, že studenti školy budou mít povědomí o změnách, které navazují na jimi poskytovanou zpětnou vazbu (str. 42),
- zajistit, že systém zajišťování kvality umožní AMU realizovat cíle v oblasti zlepšování kvality činností (str. 54, standard 7),
- zavést mechanismy, díky kterým bude možné v rámci nového systému zajišťování kvality identifikovat a realizovat osvědčené postupy napříč celou školou při zachování specifík studijních programů (str. 56, bod 7).

Tyto podněty, ve dvou případech ze tří směřující přímo k rozvoji komunikace uvnitř školy, jsou dalším směrem rozvoje jednotlivých hodnotících procesů. Jestliže u komunikace se studenty hraje zásadní roli vedení fakult a kateder, tak překlenujícím činitelem při sdílení příkladů dobré praxe je jednak samotné oddělení zajišťování kvality AMU, distribuované napříč fakultami a rektorátem, a dále samozřejmě Rada pro vnitřní hodnocení AMU, která na své první zasedání v roce 2019 pozvala děkany fakult jako představitele fakultních komisí pro vnitřní hodnocení právě za účelem sdílení dobré praxe.

Souhrn celkového souladu AMU se standardy a přehled doporučení pracovní skupiny EQ-Arts je uveden v kapitolách 9 a 10 závěrečné zprávy a stane se předmětem vyhodnocení v rámci přípravy nového Strategického záměru AMU.

A/V.7 Související činnosti

Vnitřní systém zajišťování a hodnocení kvality vzdělávací, tvůrčí a s nimi souvisejících činností se opírá o systematické sledování všech souvisejících procesů vysoké školy. (standard A/V.10)

Pravidla vnitřního hodnocení AMU rozdělují související činnosti AMU na činnosti řídicí a činnosti podpůrné. Jako podpůrné činnosti jsou dle čl. 30 a 31 souhrnně označeny činnosti těch součástí či dalších organizačních jednotek AMU, které poskytují služby hlavním činnostem, tedy činnostem vzdělávací a tvůrčí: jde tedy o činnost uměleckých účelových zařízení, fakultních knihoven, Nakladatelství AMU, Galerie AMU, IT oddělení a dále zaměstnaneckého a ekonomického oddělení.

Jak je vysvětleno ve standardu A/V.1, implementace systému zajišťování kvality započala prioritně systematickým hodnocením vzdělávací činnosti a umělecké tvůrčí činnosti. Systematizace hodnocení souvisejících činností je předmětem další fáze od jara roku 2019 (viz též Dodatek č. 1 Zprávy o vnitřním hodnocení AMU, str. 17 a 18). Do té doby standardně probíhaly a nadále probíhají hodnocení založená na plánu interního auditu (viz Zpráva o vnitřním hodnocení AMU, str. 25–26), dále byl jedním příkladem hodnocení podpůrných činností audit knihovny FAMU v roce 2017, v jehož rámci proběhlo dotazníkové šetření mezi uživateli. V červnu 2019 byla dokončena a na poradě kvestora projednána procesní analýza proplácení dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr na AMU, postavená na rozhovorech se zainteresovanými pracovníky fakult i rektorátu (referenti kateder, fakultní personalisté, tajemníci fakult, personální oddělení rektorátu AMU), se zásadním doporučením směřujícím k eliminaci vedení duplicitních evidencí a zahájení sdílení dat vedených v personálním systému pro podporu správy rozpočtů na úrovni kateder a fakult. V dubnu 2019 byla též formou strukturovaných rozhovorů s vedoucími kateder spuštěna analýza rozložení administrativní zátěže na všech katedrách AMU, a to v reakci na opakované stížnosti na růst nevýukových úkolů na katedrách. Jedním z výstupů bude i posouzení kompetenčního profilu administrativního zázemí kateder (ad standard A/VII.4).

Dosavadní hodnocení souvisejících činností na AMU nemá formalizovaný charakter, nicméně po obsahové stránce je naplněno následujícími standardními postupy:

- Služby poskytované složkami rektorátu v jednotlivých agendách fakultám (studijní, mezinárodní, výzkumná, kvalita, personální, ekonomická) jsou pravidelně reflektovány v rámci porad příslušných oddělení. Vzhledem k parametrům školy i formátu pracovních porad, jichž se účastní zástupci příslušných oddělení všech tří fakult (přičemž počet účastníků setkání zpravidla nepřesáhne 12 osob), je osobní účast a zápis z porady adekvátním způsobem zachycení řešených problémů a smluvených řešení.
- Stávající Dlouhodobý záměr AMU (resp. Strategický záměr AMU) je z podstatné části formulován právě jako vize rozvoje souvisejících podpůrných činností. Zhodnocení stavu dané oblasti na úrovni vedení AMU je tedy podnětem k případnému zařazení do strategických cílů a výsledky těchto rozvojových priorit jsou pak typicky shrnuty buď ve fakultních výročních zprávách o činnosti, ve Výroční zprávě o činnosti AMU či zprávách o řešení IP AMU. Detailnější shrnutí naplnění prioritních cílů je uvedeno ve Výroční zprávě o činnosti AMU 2018, cíl 6 (Rozhodování založené na datech, str. 15–16) a cíl 7 (Efektivní financování, str. 16–17).
- Specifickým případem podpůrných služeb vstupujících do vzdělávání ve studijních programech je činnost Centra jazykové přípravy a Centra pohybové přípravy, sportu a rehabilitace. V případě prvního pracoviště, konkrétně výuky odborné angličtiny, proběhlo v roce 2017 šetření na fakultách (děkani, proděkani, vedoucí studijních oddělení), na jehož základě AMU přistoupila k inovaci výuky odborné angličtiny ve všech studijních programech. Po implementaci inovované výuky na jaře roku 2020 proběhne na základě prvních zkušeností s novým formátem výuky šetření mezi studenty. Centrum pohybové přípravy, sportu a rehabilitace není v současné době vedle standardního sběru studentské zpětné vazby předmětem specifického hodnocení.

Sběr zpětné vazby k provozu uměleckých účelových zařízení (divadlo DISK, Studio FAMU, divadlo Inspirace, GAMU) je dalším krokem v systematizaci hodnocení podpůrných činností, který AMU při hodnocení podpory výuky teprve čeká.

Důkladné posouzení souvisejících činností (tedy infrastruktury, prostorového zabezpečení, služeb knihoven, služeb uměleckých zařízení atd.) proběhlo v rámci mezinárodní evaluace AMU agenturou EQ-Arts; v rámci této evaluace byli na kvalitu služeb dotazováni respondenti některých setkání (zejména pedagogové a studenti, případně absolventi), zhodnocení těchto činností a doporučení ohledně dalšího rozvoje těchto činností jsou součástí závěrečné zprávy (str. 31–34).

A/V.8 Kontrolní procesy a náprava nedostatků

Vysoká škola má zavedeny účinné kontrolní procesy a na ně navazující procesy směřující k nápravě zjištěných nedostatků. (standard A/V.11)

Kontrolní a nápravné mechanismy

Veškeré nápravné mechanismy v rámci systému zajišťování kvality AMU jsou aplikací kvalitativního cyklu, tedy poslední fází postupu vedoucího od *návrhu*, přes *realizaci* a *reflexi* až k *úpravě* dosavadní praxe (viz Pravidla vnitřního hodnocení AMU, čl. 3). Jestliže *reflexe* činnosti je typicky záležitostí samotných realizátorů v případě sebehodnocení, nebo pracovních skupin hodnotitelů v případě vnitřního hodnocení, tak *úprava* jako zavádění změn na bázi doporučení plynoucích z jednotlivých hodnocení je *vždy* rozhodnutím bezprostředně odpovědného managementu. Doporučení plynoucí z hodnotících procesů nikdy nemohou být považována za automatická a musí být samostatně posouzena z hlediska relevance, priority a termínu zavedení.

Způsoby zajišťování nápravy nedostatků byly již ve značné míře popsány v jiných standardech; shrnutí hlavních postupů je následující:

- reflexe dosaženého postupu u podnětů identifikovaných sebehodnocením studijních programů v jednom roce je samostatnou kapitolou v souhrnné zprávě komise pro vnitřní hodnocení fakulty formulovanou po sebehodnocení v roce následujícím (od zpráv za rok 2018, viz přílohy);
- postup při zajišťování nápravy v uskutečňování studijních programů podle výsledků vnitřního hodnocení studijních programů je detailně popsán ve standardu A/VI.3;
- postupy interního auditu a reakce na nálezy veřejnosprávních kontrol jsou v detailu popsány ve standardu A/I.4;
- postupné zdokonalování hodnotících metodik, tedy systému zajišťování kvality jako takového, je v detailu popsáno ve standardu A/V.6.

Dvě prosté náležitosti kvalitativního cyklu, a to, že ti, kteří poskytli zpětnou vazbu k hodnocené činnosti, by se měli dozvědět, zda a jak s ní bylo naloženo, a že doporučení z hodnocení mají být předmětem aktivního rozhodnutí managementu a následné koordinace jejich zavádění, jsou při důsledném uplatňování velmi náročné na komunikaci napříč školou i na aktivní uchovávání jednotlivých témat v zorném poli relevantních aktérů. Dosavadní praxe při zavádění jednotlivých hodnocení činností nicméně drží tyto dva motivy na zřeteli a opakovaně je vrací do diskuse. Jejich opravdu důsledné uplatňování považujeme za pravděpodobně nejobtížnější část celého zavádění systému zajišťování kvality na AMU, zejména v kontextu, kdy objektivně přibývají nové agendy k řešení, aniž by bylo možné adekvátně posilovat podpůrné lidské zdroje.

VI. PROCESY SCHVALOVÁNÍ, ŘÍZENÍ A PRAVIDELNÉHO HODNOCENÍ KVALITY STUDIJNÍCH PROGRAMŮ

A/VI.1 Vnitřní předpisy k akreditačním procesům

Vnitřní předpisy a případně další vnitřní dokumenty vysoké školy vymezují procesy vzniku, schvalování a změn studijních programů. (standard A/VI.1)

Provázání vnitřních předpisů při úpravě akreditačních procesů

Základní osou úpravy akreditačních procesů ve vnitřních předpisech AMU, a to od jejich rámcového nastavení po specifikaci jednotlivých akreditačních procesů a dokumentů, je provázání Statutu AMU, Pravidel vnitřního hodnocení AMU a Akreditačního řádu AMU. Statut AMU ustavuje Akreditační řád AMU jako řídicí předpis pro schvalování studijních programů (čl. 7, odst. 3) a též ustavuje Radu pro vnitřní hodnocení AMU jako orgán vykonávající působnost v jeho rámci (čl. 7, odst. 5, písm. f). Pravidla vnitřního hodnocení AMU obsahují statut a obecný jednací řád Rady pro vnitřní hodnocení AMU (čl. 4 až 10), vymezují orgány činné v akreditačních procesech (čl. 15), upravují rámec schvalování studijních programů v souladu se zákonem (čl. 18), ve kterém základním způsobem rozvětvují akreditační procesy v rámci institucionální akreditace a mimo ni. Akreditační řád AMU pak na vymezení dle Pravidel vnitřního hodnocení AMU navazuje plnou úpravou procesních i dokumentárních náležitostí akreditačních procesů včetně jejich výčtu: schvalování věcného záměru studijního programu (v tomto standardu dále jen „SP“), schvalování akreditačního spisu SP, změny akreditace SP, omezení a odejmutí akreditace SP, akreditace habilitačních řízení a řízení ke jmenování profesorem, institucionální akreditace. Uvnitř akreditačních procesů navázaných na studijní programy jsou pak upraveny rozdíly plynoucí z podstaty nových SP, prodlužovaných SP, nových forem SP a nových specializací SP. Role jednotlivých orgánů AMU v akreditačních procesech je primárně popsána v článcích 8 a 9 Akreditačního řádu AMU.

Koncepce věcného záměru SP hraje zásadní roli při vyhodnocení perspektivy dalšího uskutečňování stávajícího SP či budoucího uskutečňování nového SP z hlediska materiálního a finančního zajištění, jakož i možnosti spolupráce při zajišťování uvnitř fakulty. Výchozí oponentura věcného záměru na úrovni děkana a návazné projednání na úrovni kolegia děkana (čl. 8, odst. 3 a 4 Akreditačního řádu AMU) zajišťuje, že tato hlediska jsou náležitě zvážena a následné schvalování akreditačního spisu SP, který z věcného záměru vychází, již považuje materiální a finanční rozměr uskutečňování SP za dostatečný.

Z historických důvodů je role uměleckých rad fakult při schvalování akreditačních spisů orientována zejména na umělecký rozměr SP a jejich kvalifikační umělecké výkony, a proto explicitní posouzení souladu akreditačního spisu SP optikou Standardů studijních programů AMU je Akreditačním řádem AMU svěřeno především do rukou Rady pro vnitřní hodnocení AMU (čl. 16, odst. 3). Stejnou měrou, jakou dbá Akreditační řád AMU na soulad se standardy, zachovává i princip přiměřenosti požadavků na odstranění nedostatků. Možnosti, které má Rada pro vnitřní hodnocení AMU pro navrácení akreditačního spisu SP, resp. neudělení akreditace či její udělení na kratší dobu, jsou explicitně upraveny v čl. 16, odst. 8 Akreditačního řádu AMU. O akreditačním spisu SP Rada pro vnitřní hodnocení AMU nehlasuje a navrácí jej zpět na úroveň fakulty v případech zcela neslučitelných s budoucím fungováním SP, a to jednak v situaci, kdy budoucí garant SP nesplňuje požadavky dané nařízením vlády 274/2016 Sb., a jednak v situaci, kdy SP, resp. pracoviště, na němž má být uskutečňován, neprovádí sebehodnocení či vnitřní hodnocení dle Pravidel vnitřního hodnocení AMU. Poslední jmenovaný případ je jeden z aspektů naplnění principu propojení akreditačních a hodnotících procesů (čl. 16, odst. 6 Akreditačního řádu AMU).

Role garantů studijních programů

Vymezení práv a povinností garanta studijního programu je v plném detailu uvedeno v Akreditačním řádu AMU (čl. 4), přičemž Statut AMU (v čl. 25) a Pravidla vnitřního hodnocení AMU (v čl. 19) tato práva a povinnosti, jakož i základní procesní náležitosti garance studijních programů shrnují s odkazem na Akreditační řád AMU. Role garanta v akreditačních procesech je vymezena v Akreditačním řádu AMU v

- čl. 8 odst. 2 a 7 – Schvalování věcného záměru SP,
- čl. 9 odst. 2 – Schvalování akreditačního spisu SP,
- čl. 10 odst. 1 a 3 – Změny akreditace SP.

Výčet práv a povinností garanta studijního programu podle Akreditačního řádu AMU je explicitně uveden ve jmenovacím dekretu, kde garant svým podpisem stvrzuje seznámení se s nimi.

A/VI.2 Vnitřní standardy studijních programů

Vnitřním předpisem a případně dalšími vnitřními dokumenty vysoké školy je vymezen soubor vnitřních požadavků na studijní programy, které si vysoká škola bude schvalovat na základě udělené institucionální akreditace. Tento soubor požadavků odpovídá standardům pro akreditaci studijního programu uvedeným v části druhé, hlavě I oddílu C (Požadavky na institucionální prostředí) kapitolách II až IV, v části druhé, hlavě I oddílu D (Požadavky na studijní program) a v Části druhé, hlavě II (Specifikace požadavků pro jednotlivé typy a formy studijních programů). Vysoká škola je schopna dodržování těchto požadavků a těchto standardů pro akreditaci studijního programu prokázat na kterémkoli studijním programu. (standard A/VI.2, s opravou leg.-tech. chyby)

AMU ukotvila Standardy studijních programů AMU jako přílohu č. 1 Akreditačního řádu AMU. Tyto standardy vycházejí z obecných standardů daných Nařízením vlády č. 274/2016 Sb., a specifikují je pro potřeby AMU jak v procesech akreditačních, tak hodnotících. Zároveň se do nich promítá i pojetí souladu s akreditací vymezené čl. 3, odst. 3 Akreditačního řádu AMU, který přejímá a rozšiřuje ustanovení dané metodikou č. 60/2017 NAÚ (Povinnost vysokých škol informovat o změnách při uskutečňování akreditovaných činností).

Standardů studijních programů AMU je 18 a jsou organizovány do pěti kategorií (Soulad výuky s akreditací a s vývojem umělecké praxe, Studenti a pedagogika, Pedagogické zajištění studijního programu, Úroveň kvalifikačních prací, Další rozvoj studijního programu a jeho potřeby v kontextu fakulty). Všechny standardy jsou posuzovány při vnitřním hodnocení studijních programů (pohled *zpět* na uskutečňování studijního programu), výňatek všech relevantních standardů je používán při posuzování akreditačních spisů (pohled *vpřed* na předpokládané uskutečňování studijních programů). Tento výňatek je ukotven v posudku zpravodaje, člena Rady pro vnitřní hodnocení AMU, zpracovávaného k zasedání Rady, na kterém má být daný akreditační spis schvalován.

Soulad se standardy dle Nařízení vlády č. 274/2016 Sb. je zajištěn širším komplexem předpisů a na ně navazujících činností, což je předmětem popisu a posouzení v celé této sebehodnotící zprávě. Samotné Standardy studijních programů na AMU z přílohy Akreditačního řádu AMU *neopakuji* náležitosti institucionálního uspořádání, nepodkročitelných nároků na garanty či soulad zaměření studijního programu s oblastí vzdělávání a strategickými dokumenty školy. Zaměřují se již na samotnou vzdělávací činnost, její pedagogické zajištění, sebehodnocení a další rozvoj způsobem, který z nich činí bezprostředně použitelný pracovní dokument pro garanty i hodnotitele. Cílem při formulaci těchto vlastních standardů bylo tedy jednak vyjít z existujícího kontextu AMU zafixovaného vnitřními předpisy a dalšími normami, jednak přejít z obecně deklaratorní povahy standardů

v Nařízení vlády k formulacím, které umožňují již zcela konkrétní posouzení. Závaznost standardů podle Nařízení vlády č. 274/2016 Sb. i navazujících vlastních standardů podle přílohy č. 1 Akreditačního řádu AMU při posuzování akreditačního spisu je ukotvena v čl. 16, odst. 3 Akreditačního řádu AMU.

A/VI.3 Sledování naplňování požadavků na studijní programy

Vysoká škola má nastaveny účinné procesy pro sledování plnění schválených vnitřních požadavků na studijní programy a v případě jejich neplnění jsou nastaveny mechanismy zajišťující zjednávání nápravy. (standard A/VI.3)

Sledování uskutečňování studijních programů na AMU již probíhá, a to jako hodnocení vzdělávací činnosti podle Pravidel vnitřního hodnocení AMU, čl. 23 Sebehodnocení studijního programu a čl. 24 Vnitřní hodnocení studijního programu. Principy a rozdíly mezi sebehodnocením a vnitřním hodnocením jsou vysvětleny v Pravidlech vnitřního hodnocení AMU (čl. 20 a 21).

Vnitřní požadavky na studijní programy jsou formulovány jako Standardy studijních programů na AMU, příloha č. 1 Akreditačního řádu AMU. Propojení vnitřních Standardů studijních programů AMU a hodnocení vzdělávací činnosti je zajištěno Metodikou vnitřního hodnocení studijních programů AMU, která zároveň obsahově vychází z metodiky NAÚ č. 82/2017 (Postupy při posuzování funkčnosti vnitřního systému zajišťování a hodnocení kvality vysoké školy). Všechny 18 aktuálních standardů AMU je předmětem posouzení v průběhu tzv. vnitřního hodnocení studijního programu jednou za dobu platnosti jeho akreditace pracovní skupinou, jejíž složení navrhuje komise pro vnitřní hodnocení dané fakulty a schvaluje Rada pro vnitřní hodnocení AMU. Pro každý standard vymezuje Metodika vnitřního hodnocení studijních programů AMU výčet podkladů k posouzení, dále otázky, kterých lze při zkoumání standardu využít během strukturovaných rozhovorů, případně krátké rozvinutí standardu na další podtémata. Poté, co pracovní skupina hodnotitelů zformuluje závěrečnou zprávu vyjadřující se k míře naplnění každého ze standardů, jakož i zhodnocení způsobu jeho naplnění, je tato zpráva po prvotní obsahové validaci s příslušnou katedrou

- postoupena skrze fakultní komisi pro vnitřní hodnocení k vedení fakulty i katedry k rozhodnutí ohledně realizace jednotlivých doporučení, stanovení termínu a jejich priority (případně širší zveřejnění je otázkou rozhodnutí na úrovni fakulty);
- postoupena Radě pro vnitřní hodnocení AMU, která na jejím základě může přijmout vlastní usnesení vyzývající fakultu ke zjednání nápravy (čl. 11, odst. 3 Akreditačního řádu AMU) a během platnosti institucionální akreditace i usnesení o omezení či odejmutí akreditace studijnímu programu (čl. 11, odst. 2 Akreditačního řádu AMU);
- zapracována do výroční souhrnné zprávy z hodnocení vzdělávací činnosti fakultní komise pro vnitřní hodnocení (úvodní shrnutí a doporučení); v samostatném bodu zprávy se fakultní komise vrací k výsledkům proběhlých hodnocení a konstatuje pokrok na implementaci doporučení;

Bez ohledu na míru naplněnosti hodnocených standardů je pracovní skupina hodnotitelů vyzvána, aby doplnila svou zprávu o formativní doporučení ohledně dalšího rozvoje hodnocené oblasti, které je u naplněných standardů sice nezávazné, ale může být velmi cenné pro vedení katedry i garanta oboru a snadno může z jejich pohledu představovat hlavní přínos celého vnitřního hodnocení.

Jeden z vnitřních standardů SP stanoví, že „Sebehodnocení studijního programu je s ohledem na závěry vnitřního hodnocení relevantní, tedy věcně zobrazuje jeho fungování a silné a slabé stránky“ (čl. 18). V rámci posouzení pracovní skupinou hodnotitelů je tedy reflektována kvalita sebehodnocení studijního programu, čímž je

naplněna litera čl. 21, odst. 5 Pravidel vnitřního hodnocení AMU. Sebehodnocení všech bakalářských a magisterských SP již na AMU probíhá dva roky plošně, vychází z jednotného dotazníku a souhrn odpovědí je reflektován fakultní komisí pro vnitřní hodnocení. Závěry a doporučení z něj jsou v rámci zmíněné Souhrnné zprávy po roce opět předmětem posouzení z hlediska postupu v implementaci.

Neprovádění sebehodnocení a neposkytování součinnosti při vnitřním hodnocení studijního programu je důvodem k následnému neprojednání akreditačního spisu studijního programu na půdě Rady pro vnitřní hodnocení AMU (čl. 16, odst. 6, písm. b Akreditačního řádu AMU), což je vnitřní implementace zákonného požadavku na funkčnost systému zajišťování kvality (analogicky k §79, odst. 4, písm. d zákona).

Zkušenosti z provádění prvních cyklů sebehodnocení i vnitřního hodnocení SP na fakultách jsou shrnuty v Dodatku č. 1 Zprávy o vnitřním hodnocení AMU (str. 5–8), konkrétní doporučení formulovaná jako výsledek vnitřních hodnocení jsou vždy v úvodu závěrečných zpráv pracovních skupin (viz přílohy).

A/VI.4 Systém pravidelného hodnocení studijních programů se zaměřením na cíle studia

Vysoká škola má zaveden účinný systém pravidelného hodnocení kvality studijních programů, který je zaměřen na dosahování cílů studia a jim odpovídajících výsledků učení a do nějž jsou zapojeni jak akademičtí pracovníci a studenti, tak další relevantní odborníci. Systém vnitřního zajišťování a hodnocení kvality se vztahuje na všechny studijní programy uskutečňované vysokou školou včetně studijních programů uskutečňovaných ve spolupráci s jinými právníckými osobami. (standardy A/VI.4 a A/VI.5)

Uspořádání systému hodnocení vzdělávací činnosti ve vnitřních předpisech a normách AMU, jeho pravidelnost a nakládání s jeho výstupy popisuje předchozí standard A/VI.3. Způsob zapojení studentů, pedagogů a dalších aktérů do hodnotících procesů je v detailu popsán ve standardu A/V.4.

Průnik hodnocení tvůrčí činnosti studentů a naplňování výsledků učení

Posouzení naplňování cílů studia na uměleckých studijních programech má trojí rozměr. Zásadní součástí kvalifikační práce je umělecký výkon, ke kterému se během studia dochází postupně systémem tzv. klauzurních zkoušek. Ty jsou zpravidla komisionální, často za účasti externích hodnotitelů z umělecké praxe, a z povahy věci posuzují uměleckou úroveň výkonu, který je dílčím krokem vedoucím přímo ke státním zkouškám. Klauzuru z hlavního uměleckého předmětu nelze opakovat a pro studenty vždy představuje klíčový formativní i sumativní milník jejich studia. K posouzení postupného naplňování profilu absolventa tedy na uměleckých studijních programech dochází pravidelně a s možností průběžně sledovat a podporovat vývoj a zrání studentů.

Druhým rozměrem posouzení je kritické zhodnocení úrovně písemné části kvalifikační práce (která je zároveň stěžejní u programů umělecko-teoretických, umělecko-pedagogických a umělecko-produkčních) v rámci vnitřního hodnocení studijních programů. Vnitřní standardy v kategorii *D – Úroveň kvalifikačních prací* explicitně posuzují soulad s profilem absolventa a transparentnost kritérií pro jejich hodnocení.

Třetí rovina hodnocení naplnění výsledků učení je role AMU jako instituce rozšiřující kulturní nabídku hlavního města Prahy. Posouzení koncertní a divadelní sezóny HAMU a DAMU, jakož i Klauzurní knížka FAMU a FAMUFEST jsou de facto hodnocením studentů jako výkonných umělců působících v uměleckých účelových zařízeních školy. Souhrn tohoto hodnocení je k dispozici v Dodatku č. 1 ke Zprávě o vnitřním hodnocení AMU (str. 10–11).

Vnitřními kritérii AMU pro posuzování umělecké činnosti studentů jsou vedle přijetí vnější odbornou, resp. uměleckou komunitou zejména originalita a profesionalita provedení (viz Pravidla vnitřního hodnocení AMU, čl. 2, odst. 2, písm. c). Hodnocení vzdělávací činnosti však není primárně zamýšleno jako hodnocení „úspěšnosti“ studijního programu. Ta je akademickou obcí typicky vnímána jako zisk ocenění ze soutěží a festivalů, která jsou samozřejmě součástí témat k hodnocení, ale významnou částí veškeré komunikace o zavádění systému zajišťování kvality směrem k pedagogům je právě vysvětlování rozdílů mezi výsledky a činnostmi. Vnější ocenění uměleckých *výsledků* studentů a pedagogů AMU jsou samozřejmě indikátorem kvality vzdělávání v oblasti umění na půdě AMU (ve smyslu *benchmarku*), pravidelné hodnocení všech *činností* školy jako podmínka k těmto oceněním vedoucím je však zásadní pro identifikaci směrů dalšího rozvoje v rovině pedagogické, tvůrčí i péče o zázemí školy.

Plán implementace hodnocení studijních programů

Bakalářské a magisterské programy uskutečňované v českém jazyce prochází sebehodnocením plošně, v roce 2019 půjde již o třetí ročník. Vnitřní hodnocení bylo spuštěno v roce 2018 a do srpna 2019 jím již prošlo 12 programů ze 6 kateder AMU (vždy jde o dvojici bakalářského a na něj obsahově navazujícího magisterského studijního programu); dalších 6 programů je ve stejném režimu hodnocení naplánováno na podzim 2019. Studijní programy uskutečňované v anglickém jazyce vstoupí do pilotního sebehodnocení na FAMU (FAMU International) v říjnu 2019 a na základě zhodnocení vhodnosti jednotlivých otázek dotazníku pro tento typ programů bude upraven dotazník pro další cyklus v roce 2020, kde už budou programy hodnoceny plošně. Hodnocení doktorských studijních programů je momentálně v návrhu, metodika vnitřního hodnocení prochází revizí ve spolupráci s katedrou skladby, resp. doktorským programem Skladba a teorie skladby na HAMU, který bude pilotním případem. Sebehodnocení doktorských studijních programů bude opřeno o zprávy o činnosti jednotlivých doktorandů a jejich výroční posouzení oborovou radou doktorského studijního programu; se spuštěním v omezeném režimu se počítá v září 2019.

VII. PODPŮRNÉ ZDROJE A ADMINISTRATIVA

A/VII.1 Výukové prostory

Vysoká škola je schopna zabezpečit dostatečné a provozuschopné výukové prostory. (standardy A/VII.1 a B/II.7)

AMU má potřebné zázemí pro integraci praktické části výuky (tvůrčí, umělecké) do svých prostor, přičemž divadlo DISK, Studio FAMU i divadlo Inspirace prošly – společně s dalšími výukovými prostorami a půdními vestavbami určenými nově pro výuku – rozsáhlými rekonstrukcemi. Těžištěm zázemí pro výuku jsou katedrami spravované a dle potřeb specificky vybavené učebny (od PC techniky se speciálními střížnými programy po učebny s možností instalace divadelních světel). Všechny fakulty zároveň disponují prostory využívanými pro teoretickou výuku, celkem představující cca 32% výukových ploch (typicky sdílených katedrami), nicméně tyto učebny a přednáškové sály nepředstavují dominantní zázemí pro realizaci studijních programů na AMU. Přehled využití ploch v budovách AMU je v příloze.

Celkovou rekonstrukcí prošlo Studio FAMU. Po rozsáhlých investicích financovaných z prostředků MŠMT má technologickou výbavu odpovídající stávajícím profesním požadavkům, např. referenční projekci, která bude základnou pro zajištění spolupráce při digitálním restaurování filmů české kinematografie. Studio FAMU je specializovaným pracovištěm, jehož hlavní úlohou je zajištění výroby všech praktických cvičení studentů FAMU.

Disponuje vlastními kapacitami – od 16mm filmových kamer, filmových střížen, dva kvalitně osazené zvukové ateliery, až po moderní postprodukční (obraz/zvuk) pracoviště. Vzhledem k souběhu studentských projektů jsou ad hoc krátkodobě najímány externí postprodukční pracoviště, a do momentu úplného dokončení rekonstrukce studia též sály pro projekce klauzurních prací.

Prostory divadla DISK (90–150 míst), hlavního uměleckého účelového zařízení DAMU, jsou maximálně vytíženy, není tedy možné je využívat pro výuku jevištních technologií (např. light-designu). Pro provoz divadla i výuku je tedy problémem neexistence stejně velkého zkušebního prostoru, kde by mohlo být stabilně instalováno scénografické řešení inscenace při zkoušení. Kostýmní fundus divadla je k dispozici v on-line rezervačním systému. Pro zřízení pracoviště pro praxe studentů magisterského programu Výchovná dramatika je nově najímán prostor divadla DRAK v Hradci Králové. DAMU nedisponuje centrálním rezervačním systémem učebních prostor, nicméně tři katedry (ze sedmi celkových) mají ve sdíleném traktu budovy systém využívající aplikaci Google Calendar (datově ovšem bez vazby na studijní systém).

HAMU disponuje velkým koncertním sálem (201 míst), komorním koncertním sálem (až 130 míst) a malým divadlem (cca 50 míst), které mohou hudební i taneční obory využívat. Technologicky nemá výuka náročné požadavky; pro systematické natáčení a archivaci studentských koncertů byly vydefinovány technické požadavky a zahájen nákup potřebné techniky z projektu OP VVV Zajištění kvality studia na AMU. Pro absolventská a klauzurní představení katedry tance jsou ad hoc najímány divadlo Ponec a Studio Alta. Finanční požadavky na pořizování a průběžnou obnovu hudebních nástrojů jsou primárně řešeny v rámci programového financování MŠMT a prostředků EU s menším podílem vlastních fondů HAMU. Rezervační systém je provozován pro taneční sály a zkušebny katedry klávesových nástrojů s plánovaným rozšířením na prostory, které jsou do správy svěřené dalším katedrám.

DAMU ve spolupráci s Centrem audiovizuálních studií (CAS) FAMU a Institutem intermédií začala od léta 2019 sdílet platformu PLATO rezervačního systému AV techniky, která je nyní v pilotním provozu.

Průběžná obměna technického, technologického, nástrojového a materiálního vybavení fakult a součástí jako reakce na technický vývoj je jednou z priorit – kromě jmenovitých investičních akcí typu rekonstrukce/modernizace – stávajícího i nově zahájeného programu tzv. programového financování MŠMT (Rozvoj a obnova materiálně technické základny veřejných vysokých škol). Investiční akce zaměřené na obnovu vybavení fakult představují 33 % limitu AMU na období stávajícího programu a 56 % limitu AMU v programu novém (viz příloha).

Katedry AMU systematicky deklarují, často skrze výroční sebehodnocení studijních programů, potřebu rozšiřování výukových a zkušebních prostor, stejně tak potřebu prostor pro nově rozvíjející se technologie. Je zřejmé, že do zavedení sdíleného rezervačního systému na fakultní úrovni nebude mít diskuse o požadavcích kateder a studentů na výukové a zkušební prostory potřebnou datovou bázi, nicméně dostupnost dalších prostor je oprávněně vnímána jako důležitý faktor dalšího rozvoje studijních programů a vznik programů nových. Z tohoto důvodu již více než dva roky usiluje AMU o využití jednoho segmentu Nákladového nádraží Žižkov určeného k revitalizaci.

AMU dále disponuje hojně využívanými učebními a výcvikovými středisky v Poněšicích a Berouně, která se stala standardní destinací pro katederní úvodní či hodnotící soustředění i pro workshopy či blokovou výuku studentů v rámci specializovaných předmětů.

Všechny prostory AMU jsou vybaveny standardním bezdrátovým připojením eduroam, počítačové učebny jsou všem fakultám k dispozici na rektorátu AMU (aktuálně po obnově PC vybavení) a DAMU (nové PC vybavení umožňující plnohodnotnou práci na grafických a modelovacích programech).

A/VII.2 Informační systém a komunikační prostředky

Vysoká škola má vybudován funkční informační systém a komunikační prostředky, které zajišťují přístup k přesným a srozumitelným informacím o studijních programech, pravidlech studia a požadavcích spojených se studiem. (standard A/VII.2)

Složky informačního a komunikačního systému AMU

Studijní informační systém (dále jen „KOS“): obsahuje jednak veškeré údaje o studentech a jejich studiu, dále popisy veškerých studijních programů AMU, včetně jednotlivých předmětů (s informacemi strukturovanými dle standardů ECTS a přístupnými v češtině a v angličtině), a nově pak údaje o vnitřním hodnocení vzdělávací činnosti, a to pro každý akreditovaný program. KOS je průběžně rozšiřován o další funkce tak, aby se ke studentům i pedagogům dostávaly potřebné informace bez nutnosti jejich aktivního vyhledávání. Část funkcí KOS je vyvíjena tak, aby systém zohledňoval specifika umělecké školy. Údaje obsažené v tomto systému jsou závazné. Student prostřednictvím informačního systému oznamuje AMU změny v osobních údajích a průběžně sleduje plnění svých studijních povinností. AMU investuje do propojení KOS s dalšími systémy AMU, jako jsou personální systém, finanční informační systém, knihovní systém, e-learningový systém či přístupový systém do dveří. Studenti tak získávají přístup k potřebným zdrojům a službám automaticky. V systému KOS je vedena i stipendijní agenda a agenda spojená s poplatky za delší studium; tyto agendy jsou zároveň propojeny s ekonomickým systémem iFIS.

Veřejná část internetových stránek AMU: nové internetové stránky AMU byly uvedeny do provozu v půlce prosince 2017, informace jsou průběžně aktualizovány, případně jsou doplňovány chybějící informace, např. pro zahraniční zájemce a studenty. První menu na <http://www.amu.cz> „Studium“ slouží jako informační rozcestník pro studenty. KOS je se stránkami propojen tak, aby se do nich neustále promítaly aktuální informace o všech předmětech i studijních programech, a to jak na samostatném portálu <https://sp.amu.cz>, tak na stránkách konkrétních kateder. Synchronizace webových stránek s KOS probíhá jednou za 24 hodin v nočních hodinách. Údaje o studijních plánech na daný akademický rok jsou aktualizovány vždy na jeho počátku při přípravě systému součinností kateder a studijních oddělení, případně specializovaných fakultních správců KOS. Informace o přijímacím řízení a požadavky na uchazeče jsou zveřejňovány v povinném rozsahu a termínu v sekcích k tomu určených na webových stránkách jednotlivých fakult; v případě potřeby jsou tato vyhlášení doplněna odkazy na přesnější informace zveřejněné na stránkách jednotlivých kateder (jde o informace např. o obsahu výtvarného portfolia, žánru a rozsahu filmové ukázky, hudebním repertoáru atd.).

Na Úřední desce <https://www.amu.cz/cs/uredni-deska> jsou zpřístupněny veškeré vnitřní i další předpisy školy v českém znění; v anglickém znění (pro potřeby zahraničních studentů studujících v cizojazyčných akreditovaných programech i studentů přijíždějících v rámci krátkodobých mobilit) jsou zveřejněny ty vnitřní předpisy a normy, které se jakýmkoliv způsobem mohou týkat studijní agendy a průběhu studia.

Intranet slouží primárně k interní komunikaci, a to zejména napříč podpůrnými odděleními (agenda ekonomická, hospodářská, personální atd.). Intranetem ve smyslu rozhraní pro studenty je on-line rozhraní KOS.

Studijní informační systém KOS – funkce a rozvoj

Studijní informační systém KOS byl na AMU zaveden v roce 1999 a je průběžně vyvíjen na základě legislativních změn a na základě potřeb AMU. KOS je používán ještě na dalších dvou vysokých školách (ČVUT a UMPRUM). Na základě smluvního ujednání s ČVUT, která je autorem KOS, je pro AMU zajištěna provozní podpora a průběžný vývoj tohoto systému. Každý student AMU získává dnem zápisu do studia odpovídající přístup do studijního informačního systému KOS, e-mailového konta a dalších aplikací.

KOS je provozovaný pro všechny tři fakulty s jednotnou správou na úrovni Počítačového centra AMU. Provoz informačního systému je na AMU zajišťován dvěma pracovníky v rozsahu cca jednoho celého úvazku (v různých částech akademického roku je jejich nasazení různě vysoké). Tito pracovníci poskytují nejen uživatelskou podporu, ale tvoří i detailní zadání pro úpravy KOS a dohlíží na nasazení těchto změn. Velkou a školou oceňovanou devizou je dlouhodobá personální stabilita správců systému, jejich důkladná, místy až autoritativní znalost Studijního a zkušebního řádu AMU a jejich osobní účast na zaškolování studentů i zaměstnanců studijních oddělení. Na každé fakultě je zároveň pracovník pověřený správou studijních plánů v KOS a poskytováním operativní podpory katedrám.

AMU investuje do rozvoje KOS především v těch částech, které jsou pro uměleckou školu specifické a „konkurenční“ studijní systémy je buď nenabízejí, nebo je nabízejí v tak „velkém řešení“, že by je bylo v prostředí malé školy problematické provozovat. KOS je vyvíjen na základě průběžně sbíraných požadavků z celé AMU, které následně vyhodnocuje studijní prorektor; ten navrhuje (tvoří plán pro) směr rozvoje celého systému. Vývoj a úpravy KOS jsou hrazeny především ze zdrojů na financování IP AMU (v posledních 15 letech každoroční investice cca 800 tisíc až 1 milion) a dále z Centralizovaných rozvojových projektů, kde AMU přebírá výsledky rozvoje, které zohledňují specifika AMU.

Pro AMU byly či jsou ve studijním systému KOS vyvinuty tyto velké specifické úpravy:

- Tvorba a evidence studijních plánů podle potřeby uměleckých oborů
- Tvorba rozvrhu (na AMU nelze učit všechny předměty v jinde běžných 90 minutách)
- Evidence kvalifikačních prací (studenti AMU obhájí kromě „klasické“ teoretické práce také tvůrčí absolventské výkony)
- Nabídka modulových předmětů (průběžně vypisované jednorázové přednášky a workshopy)
- Úprava režimu přístupu (rolí) pro administrativní pracovníky (na AMU zastává často jeden pracovník více pracovních úloh, než na větších vysokých školách)
- Několikakolové přijímací řízení dle specifik jednotlivých oborů
- Evidence kontaktních údajů na absolventy
- Vyhodnocování a výplata ubytovacích stipendií podle podmínek stanovených ve Stipendijním řádu AMU
- Příprava a výplata stipendií s vazbou na finanční systém iFIS
- Evidence příjíždějících a vyjíždějících studentů
- Evidence kurzů CŽV
- Evaluace předmětů
- Evidence sebehodnocení a vnitřního hodnocení studijních programů

Administrátorské rozhraní KOS využívané v různých uživatelských rolích katedrami, studijními odděleními a prodejkami sice již z uživatelského pohledu nenaplňuje představu o moderním informačním systému, nicméně pro studenty a pedagogy zároveň funguje samostatné webové rozhraní, které je responzivní a vystavěné podle současných uživatelských standardů.

A/VII.3 Služby knihoven

Služby knihoven a elektronické zdroje pro výuku jsou dostatečné a dostupné studentům. (standardy A/VII.3 a B/II.7)

AMU má k dispozici tři oborově zaměřené fakultní knihovny s celotýdenním provozem a specializovanými poradenskými službami. Každá z knihoven má vedoucí, která podléhá přímo děkanovi dané fakulty; knihovny

pracují podle jednotné metodiky a úzce spolupracují na koordinaci a rozvoji všech knihovnických a informačních procesů. Centrální řízení knihoven bylo před několika lety zrušeno, rektorát zajišťuje základní metodické vedení formou Knihovni rady (sestavující z vedoucích knihoven), již předsedá prorektorka pro studijní záležitosti a zajišťování kvality a jejichž zasedání se pravidelně účastní zástupce Počítačového centra pověřený správou knihovních systémů a komunikací s externím dodavatelem. Přístup do knihoven je k dispozici všem studentům a zaměstnancům školy na základě ID karty. Knihovní fond čítá 224 tis. titulů ve všech čtyřech tematických okruzích (divadlo, hudba, tanec, film/televize). Knihovny AMU používají integrovaný automatizovaný knihovní systém Tritius a OPAC katalog Carmen (firma Lanius).

Prostředky na přístupy do databázi jsou vyčleněny do výše 10 % z podpory Dlouhodobého koncepčního rozvoje výzkumné organizace na základě Výnosu rektora č. 9/2018 (čl. 2, odst. 2). Přístupy jsou od roku 2017 nakupovány skrze členství v CzechELib, s doplněním výběru specifických databází pro oblast umění (např. Naxos Music Library, Metropolitan Opera On Demand, BabelScores); jejich aktuální přehled i s rozcestníkem je dostupný na webových stránkách školy: <https://www.amu.cz/cs/veda-vyzkum-rozvoj/online-databaze-odbornych-casopisu>.

Knihovny disponují vlastním rozpočtem pro akvizice, které navrhuji katedry a schvalují knihovni rady fakult, zároveň se využívají prostředky řešitelů na výzkumné granty a institucionální podpora školy; fakultní knihovni rady dále schvalují zejména odpisy. Knihovny fungují standardně jako výpůjční střediska, v současné době jsou jedinou rozvojovou prioritou akvizice (zatím se však nepodařilo vyřešit např. problematiku nákupu elektronických publikací). V letních měsících roku 2018 proběhla rozsáhlá rekonstrukce knihovny FAMU (na základě doporučení externího auditu) a skromnější rekonstrukce knihovny DAMU.

AMU provozuje instalaci LMS Moodle, nicméně e-learningové (resp. blended-learningové) kurzy vytváří systematicky pouze ve velmi omezené míře. Dlouhodobě se jejich tvorbě věnuje katedra tance HAMU (teoretické opory i četné videonahrávky tanečních technik) a Centrum jazykové přípravy, které v rámci běžícího projektu OP VVV Zajištění kvality studia na AMU vytváří studijní opory pro inovovanou povinnou výuku odborné oborové angličtiny na celé AMU.

Detailní popis zaměření a vybavení jednotlivých fakultních knihoven je uveden v samostatné textové příloze.

A/VII.4 Podpůrné služby a administrativní zdroje

Vysoká škola disponuje odpovídajícími podpůrnými službami a administrativními zdroji. Uchazeči o studium a studenti mají k dispozici nabídku informačních a poradenských služeb souvisejících se studiem a s možností uplatnění absolventů studijních programů v praxi. (standardy A/VII.4 a A/VII.5)

Přepočtený stav podpůrných zaměstnanců (pracovních poměrů) činil k 31. 5. 2019 celkem 202,4 FTE (41,8 % ze 484 FTE celkem), odpovídající počet fyzických osob činil celkem 230 lidí (viz příloha; údaje bez projektu na zavádění systému zajišťování kvality a reakreditaci studijních programů OP VVV Zajištění kvality studia na AMU, kde mají stávající pedagogičti a nepedagogičti zaměstnanci další nepedagogickou pracovní smlouvu či dohodu o pracích konaných mimo pracovní poměr). Téměř polovina podpůrných zaměstnanců AMU má vysokoškolské vzdělání.

Podpůrné neakademické pozice na fakultách jsou v naprosté většině přímo podřízeny tajemníkovi fakulty a zároveň funkčně a metodicky spadají pod jednoho z prorektorů a proděkanů podle jednotlivých agend (studijní oddělení – studijní administrace; knihovny – viz výše; oddělení pro vědu, výzkum a projekty – podpora

vědy a výzkumu, administrace projektů; mezinárodní oddělení – mobility; zajišťování kvality – akreditační a hodnotící procesy). Struktura fakultních podpůrných pozic se zároveň zrcadlí do odpovídajících pozic na rektorátu. Ekonomické funkce, personální administrace a technická správa jsou pod metodickým vedením kvestora. Se studenty dále běžně přichází do styku pracovníci hospodářských oddělení při vyúčtování interních grantů, pracovníci AV podpory při výpůjčkách techniky a projekcích, fakultní IT technici při podpoře kateder v rámci výuky a rektorátní pracovníci Počítačového centra při školení studijního informačního systému KOS. Interní granty vychází tradičně z vnitřní grantové soutěže dle IP AMU Vnitřní soutěž v okruhu 2 *Tvůrčí práce studentů směřující k inovaci vzdělávací činnosti*; na jejich administraci a podporu realizace jsou vyčleněni pracovníci grantových oddělení, případně tajemníci na katedrách, kteří studentům umožňují soustředit se primárně na tvůrčí cíle projektů. Podpora studentů je obecně postavena na dostupnosti zaměstnanců na pracovišti během úředních hodin, systematizace v podobě rezervačních systémů je zatím velmi omezená, ale začíná se prosazovat u výpůjček AV techniky (FAMU, DAMU).

Další vzdělávání podpůrných zaměstnanců nemá centrální strategii, která by vedla na plány rozvoje formulované pro jednotlivé zaměstnance ve vazbě na jejich zařazení. Existující Kariérní řád AMU (Výnos rektora č. 10/2016) se týká akademických pozic. Pro zaměstnance na zaměstnaneckém a ekonomickém oddělení na rektorátu probíhají pravidelně externí školení k nové legislativě a novým funkcionalitám mzdového a účetního systému. Na agendách spadajících pod prorektory zajišťují aktualizaci legislativních znalostí a pracovních postupů pravidelné porady příslušných oddělení a proděkanů ze všech tří fakult. Dále probíhají systematická a cílená školení pro garanty a administrativní podporu kateder k akreditačním procesům a s nimi svázaných pracovních postupů a jednorázová interní školení k používání kolaborativního prostředí GoogleSuite ve vazbě na projekt OP VVV Zajištění kvality studia na AMU; obsahově nicméně tato školení přímo nesouvisí s podporou studentů. K dispozici jsou zájmové kurzy angličtiny a výjezdy pracovníků na stínování v rámci programu Erasmus+.

Poradenství je založeno jednak na jasném rozdělení agend mezi jednotlivá administrativní oddělení rektorátu i fakult, jednak na využívání přirozených komunikačních kanálů a struktur. Akademické záležitosti studenti konzultují přímo se svými pedagogy, dále s vedoucími kateder, případně příslušnými proděkany. Rovněž s otázkami týkajícími se uplatnění v praxi, případně s dalšími problémy se studenti obrazejí primárně na své katedry a pedagogy; běžně však se studenty konzultují i děkani všech tří fakult, méně často i ve specifických případech i rektor AMU. Zahraniční studenti se obrazejí na mezinárodní oddělení fakult, která jsou schopna doporučit např. psychologa, pomoci s administrativními úkony týkajícími se pobytu v České republice atd.

Poradenství ohledně uplatnění v oboru není na AMU organizováno formálně, vzhledem k tomu, že již během studia mnozí studenti do praxe vstupují – často jako mladší kolegové pedagogů – a rozsáhlý podíl výkonných umělců mezi akademickými pracovníky přirozeně zajišťuje studentům styk s uměleckou praxí.

B. OBLAST VZDĚLÁVÁNÍ UMĚNÍ

I. ROZSAH A STRUKTURA VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI V OBLASTI VZDĚLÁVÁNÍ

B/I.1 Povaha, rozsah a struktura vzdělávací činnosti v oblasti vzdělávání Umění

Povaha, rozsah a struktura vzdělávací činnosti uskutečňované vysokou školou v dané oblasti vzdělávání odpovídá popisu této oblasti vzdělávání uvedenému v nařízení vlády o oblastech vzdělávání ve vysokém školství, vydaném podle § 44a odst. 3 zákona o vysokých školách. Cíle, obsah a organizace studia v rámci dané oblasti vzdělávání jsou v souladu s posláním a strategickým záměrem vysoké školy a ostatními strategickými dokumenty vysoké školy. (standards B/I.1 a B/I.2)

AMU je diverzifikovaná vysoká škola univerzitního typu, která realizuje vzdělávání, uměleckou činnost a výzkum ve čtyřech oborech performativního umění: divadelní umění, audiovizuální tvorba, hudební umění a taneční umění (k zařazení do tematických okruhů viz níže). Je složena ze tří fakult – Divadelní, Hudební a taneční, Filmové a televizní –, přičemž jednotnou vzdělávací politiku zajišťuje v konsensu s vedením jednotlivých fakult rektorát AMU; každá fakulta se ovšem těší vysoké míře nezávislosti. Celkem je na AMU v současnosti akreditováno 124 studijních programů, které jsou uskutečňovány ve všech třech stupních (bakalářském, magisterském i doktorském) a v nichž studuje celkem 1265 studentů. Vedle programů v češtině nabízí AMU i studijní programy v anglickém jazyce, v nichž studuje 103 studentů (údaje k 31. 3. 2019). Souhrnná tabulka všech akreditovaných a uskutečňovaných studijních programů je přílohou této zprávy; obsahuje i přiřazení jednotlivých studijních programů do tematických okruhů.

Každý studijní program je zacílen nejméně na jednu z hlavních priorit: uchovávání vysokého standardu tradičního nehmotného kulturního dědictví, rozvíjení nových vývojových trendů v umění a jeho pedagogice, potvrzování společenské relevance umělecké tvorby včetně přesahů do dalších oblastí (pedagogika, psychologie, kulturní politika atd.). Dále AMU uskutečňuje kurzy celoživotního vzdělávání v češtině a krátkodobé i dlouhodobé kurzy pro zahraniční zájemce.

Při realizaci všech studijních programů AMU vychází z dokumentu Standardy pro akreditace studijních programů v rámci tematických oblastí Divadelní umění, Hudební umění, Taneční umění, Filmová a televizní tvorba, který vznikl spoluprací s JAMU v rámci společného centralizovaného rozvojového projektu. Tento dokument vychází z dlouhodobých zkušeností obou škol a ztělesňuje nepodkročitelné podmínky a standardy pro uskutečňování studijních programů v oblasti performativních umění; tvoří základní rámec, ale neztělesňuje akreditační standardy, resp. standardy pro vnitřní hodnocení studijních programů AMU, které jsou součástí Akreditačního řádu AMU a Metodiky vnitřního hodnocení studijních programů AMU (viz též Standard A/VI.2).

Součástí každého studijního programu je výuka teoretických a historických disciplín, které jsou v rámci probíhajících akreditačních procesů standardně zařazovány do kategorie *základní teoretický předmět profilujícího základu* a jako takové představují součást státní závěrečné zkoušky. Tento dlouhodobě udržovaný vzdělávací

standard je jedním z důvodů zařazení uměleckých studijních programů AMU do programů *akademicky zaměřených*, nikoliv profesních. Druhým, a zároveň hlavním důvodem je bytostně inovativní povaha umělecké tvorby i jejího studia, vedle prohlubování profesních dovedností zaměřeného na průběžnou kultivaci uměleckého talentu, hledání nových postupů a rozvíjení originálního tvůrčího výrazu.

Souhrnné zhodnocení souladu profilu absolventů s rámcovým profilem absolventa v oblasti vzdělávání Umění dle Nařízení vlády o oblastech vzdělávání

Na rozdíl od části A sebehodnotící zprávy, v níž byly texty jednotlivých standardů formulovány souhrnným způsobem za celou AMU s přihlédnutím k dílčím specifikům či s využitím konkrétních příkladů jednotlivých fakult, je následující vyjádření k tomuto standardu členěno do samostatných pasáží podle fakult AMU. Pasáže věnované profilu absolventů jednotlivých oborů shrnují podstatu získaných znalostí, dovedností a způsobilostí pouze ve stručnosti. Již v obecné rovině lze totiž konstatovat, že profily absolventů studijních programů AMU odpovídají rámcovému profilu absolventa dle Nařízení vlády o oblastech vzdělávání, který byl poměrně široce formulován tak, aby byl aplikovatelný na uměleckou tvorbu performativní (zpravidla kolektivního charakteru) i výtvarnou (často individuálního charakteru), jakož i na profese, které s ní souvisí; je tedy rozkročen mezi požadavky na schopnost bezprostředně po absolutoriu vstoupit do profesionálního kontextu instituce typické pro daný umělecký druh (organizační, provozní, technologické atd.) a požadavky na teoretickou, historiografickou, případně kritickou znalostní a dovednostní výbavu. Míra splnění jednotlivých aspektů rámcového profilu absolventa se samozřejmě u jednotlivých oborů liší (u oborů čistě uměleckých převládají jiné klíčové výsledky učení než u oborů umělecko-kritických, umělecko-manažerských a umělecko-pedagogických), v zásadě je však u všech studijních oborů zachována rámcově vymezená škála znalostí, dovedností a způsobilostí.

V letech 2019, 2020 a 2021 postupně projdou všechny obory AMU akreditačním procesem, při kterém je kladen důraz na co nejpřesnější popis profilu absolventa, včetně shrnutí konkrétních výsledků učení za daný program a jasného odlišení bakalářského a magisterského stupně studia. Způsob, jakým jednotlivé fakulty AMU přistoupily k případnému přestrukturování studijních programů, je popsán níže u každé fakulty zvlášť. Příklady již vypracovaných spisů schválených akademickými orgány AMU budou k dispozici hodnotící komisi při návštěvě na místě. Popis profilu absolventů metodikou výsledků učení se sice zpočátku nesetkával s příznivou odezvou ze strany garantů studijních programů, nicméně přesto se toto doporučení MŠMT daří poslední dobou úspěšně implementovat, a to jednak díky příkladům ze zahraničí (např. mezinárodní Asociace hudebních škol AEC vypracovala souhrnný materiál v oblasti hudby, Liga evropských uměleckých škol pak v oblasti divadla, tance a filmu), jednak díky porozumění faktu, že v budoucnu budou výsledky učení stále více zohledňovány při nostrifikačních procesech a mohou absolventům usnadnit i působení mimo národní kontext.

Přehled typických pracovních pozic absolventů jednotlivých fakult (uplatnění absolventů) je přílohou.

DAMU

Rozsah a struktura vzdělávací činnosti

Struktura vzdělávací činnosti na DAMU prošla od založení AMU poměrně zásadní proměnou, související s rozrůžňováním druhů a forem dramatického umění i se vznikem oborů umělecko-produkčních a umělecko-pedagogických. K původním oborům ustanoveným v době vzniku AMU (Dramaturgie a divadelní teorie, Divadelní režie, Herectví a Divadelní výtvarnictví) přibyl v roce 1951 obor Loutkářství. Zpočátku bylo na Divadelní fakultě ukotveno i taneční umění, to se však v roce 1960 přesunulo na Hudební fakultu. Stejně tak se na DAMU po jistou dobu vyučoval obor Divadelní věda (který na ni byl převeden z Univerzity Karlovy, kam se posléze

vrátil). Na konci 60. let vznikl obor Organizace a řízení divadel, v roce 1992 obory Výchovná dramatika a Autorská tvorba a pedagogika, v roce 1996 obor Teorie a kritika. V současné době tedy probíhá výuka v bakalářském a magisterském stupni studia na sedmi katedrách, přičemž jednotlivé obory jsou relativně samostatné a nevyžadují pravidelnou a institucionalizovanou mezikatederní spolupráci (na rozdíl od FAMU, viz níže). Studijní obory rámcově odpovídají tradičním divadelním profesím (režisér, herec, dramaturg, scénograf), nicméně vzhledem k současným přesahům divadla k jiným uměleckým druhům a dokonce i do širšího společenského kontextu se i toto tradiční profesní vymezení rozvolňuje; tak, jak je dnes již celkem přesně vymezen pojem performer, autorský herec, budou s největší pravděpodobností v nadcházejících letech vznikat profese jako divadelní kurátor atd.

Bakalářské studijní obory jsou tříleté, magisterské dvouleté, s výjimkou oboru Herectví činoherního divadla, který je v souladu se vzdělávací tradicí nastavený jako magisterský čtyřletý; doktorské studijní obory jsou tři až čtyřleté. V současné době probíhá reakreditace velké části studijních oborů DAMU, vzhledem ke specifickým dovednostem vázaným k jednotlivým profesím a potřebě jejich systematického budování a rozvíjení v čase (tedy v průběhu obou studijních cyklů, bakalářského a magisterského) však bylo rozhodnuto, že nová struktura studijních programů bude až na drobné výjimky odrážet současný stav.

V bakalářském cyklu je na DAMU možné studovat obory Režie-dramaturgie činoherního divadla, Scénografie, Herectví alternativního a loutkového divadla, Režie-dramaturgie alternativního a loutkového divadla, Scénografie alternativního a loutkového divadla, Herectví se zaměřením na autorskou tvorbu a pedagogiku, Produkce, Výchovná dramatika (v prezenční a kombinované formě) a Teorie a kritika (po reakreditaci přejmenována na Teorii a kritiku divadelní tvorby). V navazujícím magisterském cyklu je možné studovat obory Režie činoherního divadla, Dramaturgie činoherního divadla, Scénografie, Režie alternativního a loutkového divadla, Dramaturgie alternativního a loutkového divadla, Herectví alternativního a loutkového divadla, Scénografie alternativního a loutkového divadla (tyto čtyři obory jsou v současné době integrovány do jednoho programu, viz též níže), Produkce, Herectví se zaměřením na autorskou tvorbu a pedagogiku, Výchovná dramatika (v prezenční a kombinované formě), Teorie a kritika. V dubnu a červnu 2019 byly podány žádosti o nové akreditace, v jejichž rámci došlo k některým změnám doposud uskutečňovaných oborů: Scénografie je nově koncipována jako studijní program se třemi specializacemi – Divadelní scénografie, Kostým a maska, Filmová scénografie; čtyři obory vyučované na katedře alternativního a loutkového divadla byly zásadně přestrukturovány a sloučeny do jediného programu s názvem Alternativní a loutkové divadlo, který zohledňuje současné přesahy divadla směrem k výtvarnému umění, multimediální tvorbě atd., a odklání se od modelu divadelního souboru.

Doktorské studium je na DAMU uskutečňováno v pěti samostatných oborech, a to poté, co byl původní zastřešující doktorský obor Teorie a praxe divadelní tvorby (akreditovaný v roce 1996) vyhodnocen jako nedostatečně zohledňující konkrétní specifické výzkumné potřeby jednotlivých pracovišť, resp. nižších typů studijních oborů. Stávající obory doktorského studia jsou tedy Teorie a praxe divadelní tvorby (se spíše teoretickým zaměřením na obecné otázky divadla bez preference pro konkrétní formu), Scénická tvorba a teorie scénické tvorby (s teoreticko-uměleckým zaměřením zejména na oblast činoherního divadla), Alternativní a loutková tvorba a její teorie (s teoreticko-uměleckým zaměřením na oblast neinterpretálního divadla a jeho přesahové podoby, jako např. fyzické divadlo, pohybové divadlo, instalace, site-specific, devised theatre atd.), Autorské herectví, jeho teorie a psychosomatika (s teoreticko-uměleckým zaměřením a přesahy k pomáhajícím pedagogickým, terapeutickým a dalším profesím), Teorie a praxe dramatické výchovy (se zaměřením na empirický výzkum formativního působení dramatických činností a na tvůrčí činnost při vzniku umělecko-edukačních programů).

Tematické okruhy a rozsah vzdělávací činnosti

Všechny studijní programy spadají do tematického okruhu Divadelní umění, ve výjimečných případech některé zasahují i do okruhů jiných: specializace Filmová scénografie v rámci programu Scénografie částečně spadá do okruhu Filmové umění, nově koncipovaný bakalářský program Teorie a kritika divadelní tvorby spadá částečně do okruhu Teorie a historie uměleckého oboru, zároveň však – díky poměrně silnému zastoupení tvůrčích předmětů ve studijním plánu – i do okruhu Divadelní umění.

Vztah mezi profily absolventů studijních programů a rámcovým profilem absolventa

Studijní plány všech studijních programů DAMU jsou nastaveny tak, aby jejich absolventi získali potřebné znalosti, dovednostní, psychosomatické a další vybavení pro práci v kulturních institucích a na nezávislých projektech souvisejících s dramatickým uměním. Jde v první řadě o divadla, a to jak klasická „kamenná“ ansámblová a repertoárová, tak další prostory pro divadelní tvorbu fungující na jiných principech (seriálové uvádění, krátkodobé či jednorázové umělecké projekty atd.), dále pak kulturní instituce na různých úrovních, festivaly, televizi, rozhlas, média, základní umělecké školství, instituce volnočasových aktivit atd.

Studenti uměleckých programů spadajících do oblasti činoherního divadla – režie, dramaturgie a herectví – i do oblasti alternativního a loutkového divadla – režie, dramaturgie, herectví – studují podle studijních plánů, které jsou vystavěny dle metodiky založené na postupném budování konkrétních dovedností a zaručují adekvátní poměr mezi rozvíjením kreativity, kultivací talentu, osvojováním vědomostí, získáváním řemeslných a technických dovedností a rozvíjením psychosomatické kondice. V oblasti činoherního divadla je kladen důraz na analýzu dramatického textu a jeho interpretaci dle různých tvůrčích metod, v oblasti loutkového divadla na práci s loutkou a obecněji objektem; u alternativního, resp. neinterpretačního divadla získávají studenti zkušenost s různými tvůrčími postupy s cílem obsáhnout širší škálu výrazových prostředků a v profesním životě dosáhnout větší flexibility. Jak na katedře alternativního a loutkového divadla, tak na katedře činoherního divadla je základním modelem týmová spolupráce různých profesí, tedy studentů různých studijních programů (v případě katedry činoherního divadla se do této spolupráce zapojují rovněž studenti katedry scénografie). Obor scénografie alternativního a loutkového divadla zahrnuje rovněž problematiku divadelní práce a performance v nedivadelních prostorech a ve veřejném prostoru.

Studenti oboru scénografie v bakalářském stupni rozvíjejí talentové předpoklady v oblasti výtvarného výrazu v propojení s citem pro dramatickou situaci a její ukotvení a rozvíjení v konkrétním divadelním prostoru; v magisterském stupni dle specializace dále rozvíjejí odborné znalosti v oblasti historie výtvarného umění a scénografie jako takové, v oblasti historie kostýmu, módy a odívání a v oblasti dějin filmu a zároveň ve zvolené disciplíně zdokonalují své umělecké dovednosti a teoretické znalosti.

Studenti oboru produkce se vedle znalostí divadelní historie z pohledu divadelní instituce a jejího provozu seznamují s problematikou právní (a specificky též autorsko-právní), ekonomickou, se základy marketingu a projektového modelu divadelní tvorby, zároveň v rámci bakalářského studia získávají a rozvíjejí produkční a organizační dovednosti nutné při vzniku divadelní inscenace; v magisterském stupni studia jsou prohlubovány znalosti v oblasti koncepce a realizace uměleckých projektů, finančního řízení kulturních institucí, marketingu, jakož i v oblasti kulturní politiky a šířeji pojatých kreativních průmyslů.

Studenti oboru herectví se zaměřením na autorskou tvorbu a pedagogiku jednak během studia rozvíjejí specifickou disciplínu dialogické jednání, a dále pak psychosomatické aspekty tvorby zejména s ohledem na hlas, řeč, přednes, případně veřejné autorské vystupování; důraz je kladen i na teorii těla a tělesnosti; zároveň

získávají potřebný vhled do pedagogických, psychologických a psychoterapeutických disciplín vzhledem k častému uplatnění v pomáhajících profesích.

Studenti oboru výchovná dramatika získávají základní zkušenost s různými složkami divadelní tvorby – zejména herectvím, dramaturgií, scénografií včetně práce s loutkou – pro práci s dětmi a mládeží v různých kontextech (od působení v ZUŠ po zajišťování čistě volnočasových aktivit) a zároveň studují předměty metodické, didaktické a pedagogicko-psychologické; v magisterském stupni je v oblasti pedagogiky kladen důraz i na práci s mládeží se specifickými poruchami učení a s dospělými, v oblasti umělecké tvorby na základy režie a principy vzniku inscenace s dětmi a mládeží, a rovněž na osvojování výzkumných metod a návyků.

Studenti oboru teorie a kritika se vedle získávání standardních uměnovědných znalostí v oblasti historie a teorie divadelní tvorby v bakalářském stupni seznamují se základními principy uměleckých procesů (a to v interpretačním i neinterpretačním divadle) formou vlastního tvůrčího zkoušení a jeho reflexe, zároveň budují a rozvíjejí osobní autorský postoj a styl v oblasti kritického a analytického odborného psaní; v magisterském stupni studia jednak prohlubují znalosti a dovednosti specifické pro hlubší teatrologický výzkum – a to na základě tematicky úžeji vymezených seminářů -, jednak získávají komplexní zkušenost s týmovou prací při přípravě odborného periodika.

Studenti všech studijních programů si osvojují znalosti v oblasti historie a teorie divadelního umění, a to jednak formou přednáškových cyklů zařazených do prvního a druhého ročníku studia všech oborů (s celkovou studijní zátěží těchto předmětů ve výši 24 ECTS), jednak formou doplňujících tematických seminářů zajišťovaných jednotlivými katedrami dle jejich zaměření. Největší rozsah výuky teoreticky a historicky zaměřených předmětů v bakalářském a magisterském studiu zajišťují studijní plány oboru Teorie a kritika divadelní tvorby, který tento segment vlastní výuky zpřístupňuje studentům ostatních oborů formou nabídky volitelných předmětů, a to jak v bakalářském, tak v magisterském stupni (s možností absolvovat dané předměty v upraveném režimu).

FAMU

Rozsah a struktura vzdělávací činnosti

Struktura vzdělávací činnosti na Filmové a televizní fakultě se ve svých základních parametrech opírá o principy, které se konstituovaly již při zrodu FAMU, ve světovém měřítku jedné z nejdéle působících filmových škol. Ze své podstaty kolektivní filmové umění je založeno na koordinované spolupráci precizně připravených pracovníků jednotlivých filmových profesí; proto byly na FAMU od počátku jednotlivé obory vyučovány na samostatných katedrách, jejichž studentům se zde dostávalo špičkové profesní a teoretické přípravy, a společná filmová cvičení vznikala koordinovanou spoluprací studentů z jednotlivých kateder. Počet oborů/kateder se s lety rozrůstal, základní model samostatných kateder soustředěných na rozvoj a garanci kvality jednotlivých oborů a koordinované spolupráce jejich studentů ale zůstal zachován a historicky osvědčil svou plnou funkčnost, o čemž svědčí mimo jiné řada mezinárodních úspěchů a ocenění absolventů FAMU i fakt, že některé mladší filmové školy z různých zemí se pokoušely její model výuky aplikovat či napodobit.

Aktuálním výzvám, které v audiovizuálním umění přinesla poslední léta s jejich akcelеровaným vývojem technologií a distribučních postupů, FAMU čelí posílením tohoto historicky osvědčeného principu, který vnímá jako jednu ze svých silných stránek. V souladu s novelou zákona a v rámci komplexní reakreditace studijních oborů, vyučovaných na jednotlivých katedrách, se proto dosavadní obory v plném rozsahu stanou samostatnými studijními programy. Zůstane tedy zachován poměrně vysoký stupeň jejich autonomie, kterou garanti příslušných oborů vnímají jako předpoklad a záruku trvale udržitelné kvality a možnosti pružně reagovat na aktuální vývoj. Zároveň budou na celofakultní úrovni podporovány stávající formy mezioborové spolupráce a rovněž

budou hledány a ověřovány funkční formy nové, aby tak byla maximálně posílena příprava studentů na výkon filmových a televizních profesí a tvůrčích činností, jež se typicky podílejí na vzniku kolektivních uměleckých děl. Zvláštní pozornost přitom bude věnována oborům, které mají na FAMU rovněž své místo, třebaže jejich absolventi se jako volní umělci typicky uplatňují tvorbou individuálních děl (Fotografie, Audiovizuální studia). Do budoucna se počítá s proměnou již akreditovaného magisterského navazujícího studijního programu Restaurování fotografie; zcela novým studijním programem by se měl stát Herní design v magisterském stupni, jehož akreditace je v současné době připravována.

Vzdělávací činnost v oblasti vzdělávání Umění je na FAMU uskutečňována ve všech stupních vysokoškolského studia: zahrnuje tříleté bakalářské studium, dvou až tříleté magisterské studium a tříleté doktorské studium. Na FAMU se v bakalářském a magisterském stupni vyučují akreditované umělecké obory Scenáristika a dramaturgie, Režie, Dokumentární tvorba, Animovaná tvorba, Kamera, Stříhová skladba, Zvuková tvorba, Fotografie a Audiovizuální studia. Vedle těchto oborů čistě uměleckých se na FAMU vyučuje umělecko-manážerský obor Produkce. Na FAMU se nevyučuje samostatný umělecko-pedagogický obor, nicméně v posledním roce vzniká z podnětu některých kateder (např. dokumentární tvorby) iniciativa směřující k ukotvení základních pedagogicko-psychologicko-didaktických předmětů do kurikula studijních programů jako jejich volitelné součásti; tato iniciativa jde vstříc proměnám nižších stupňů uměleckého vzdělávání, v jejichž osnovách se stále častěji objevují předměty zaměřené na audiovizuální či multimediální tvorbu a vzniká poptávka po jejich pedagogickém zajištění.

Doktorské studium oboru Teorie filmové a multimediální tvorby není ukotveno na specifické katedře, ale na fakultě jako takové, přičemž v jeho oborové radě jsou katedry FAMU (nikoliv však všechny) zastoupeny; jde zejména o ty, na nichž probíhá výzkumná činnost (např. katedra audiovizuálních studií či katedra fotografie). Doktorské studium na FAMU v této chvíli není zaměřené na umělecký výzkum, ale spíše na teoretický výzkum opírající se o vlastní uměleckou činnost jen do jisté míry. Je to dáno zejména finanční náročností filmového oboru a obtížnou předvídatelností realizace filmových projektů, které tedy nelze učinit základním východiskem vlastní badatelské práce studentů. FAMU sice do budoucna zvažuje otevření doktorského studijního programu s umělecko-výzkumným zaměřením, což by zcela jistě odpovídalo mezinárodním trendům i charakteru školy, nicméně zatím je překážkou neexistence mechanismu financování umělecko-výzkumné činnosti jako takové na národní úrovni (viz též standard A/IV.1). V současné době je rozpracován návrh akreditace doktorského studijního programu Konzervační vědy ve spolupráci s ČVUT, VŠCHT a UPa, v jehož rámci by FAMU zajišťovala část věnovanou restaurování fotografických dokumentů; tento návrh však bude předložen k akreditaci na Národní akreditační úřad, neboť jde o studijní program kombinující několik oblastí vzdělávání (Umění, Fyzika, Chemie).

Tematické okruhy a rozsah vzdělávací činnosti

Všechny studijní programy spadají do dvou hlavních tematických okruhů, a sice Filmová tvorba a Televizní tvorba, a některé též částečně do dalších okruhů: typicky studijní program Animovaná tvorba spadající zároveň do Filmové tvorby, Televizní tvorby a Multimediální tvorby, Scenáristika a dramaturgie spadající do Filmové tvorby, Televizní tvorby a Literární tvorby, a zejména pak Audiovizuální studia, která lze zařadit do Filmové tvorby, Televizní tvorby, Multimediální tvorby i Volného umění (jeho zařazení do tematického okruhu Teorie a historie uměleckého oboru, který by byl dominantním cca před 10 lety, se v tomto smyslu stává méně relevantním). Vývoj posledně jmenovaného studijního oboru v posledním období svědčí o prudkém posunu praxe, v níž přirozeně dochází k prolínání uměleckých druhů a vzniku nových, hybridních forem výrazu; tento rozvoj programu zároveň odráží (či kopíruje) srovnatelné studijní programy na zahraničních školách univerzitního, nikoliv čistě uměleckého typu, kde je výuka teorie a historie pevně spjata s uměleckou praxí.

Vztah mezi profily absolventů studijních programů a rámcovým profilem absolventa

Klíčovým cílem všech stávajících studijních oborů, po komplexní reakreditaci všech studijních programů vyučovaných na FAMU, je vést studenty k původní týmové a samostatné tvůrčí práci či k vysoce kvalifikované odborné a řídicí práci v oblasti filmu, televize, fotografie a nových médií.

Studenti uměleckých programů Scenáristika a dramaturgie, Režie, Dokumentární tvorba, Animovaná tvorba, Kamera, Střihová skladba a Zvuková tvorba si při studiu osvojují kreativní a technologické postupy, metody a teoretické a odborné znalosti a dovednosti, díky nimž vytvářejí původní, zpravidla kolektivní autorská filmová a televizní díla. Vzhledem k typicky týmovému charakteru umělecké tvorby v rámci filmového a televizního umění je základní dovedností, kterou si studenti uvedených programů osvojují, mezioborová týmová spolupráce na základě pochopení podmínek a možností jak teoretických, tak zejména profesních a kreativních mezioborových přesahů.

Studenti uměleckých programů Fotografie a Audiovizuální studia si při studiu osvojují kreativní a technologické postupy, metody a teoretické a odborné znalosti a dovednosti, díky nimž vytvářejí původní, zpravidla individuální autorská díla v oblasti fotografie a nových médií.

Studenti umělecko-provozního programu Produkce si při studiu osvojují zejména producerské organizační a právní znalosti a dovednosti, díky nimž mohou vytvářet zázemí a koordinovat vznik zejména kolektivních filmových nebo televizních děl, jejich distribuci a prezentaci na veřejnosti.

Studenti všech studijních programů si osvojují v rozsahu a struktuře přiměřené každému z programů znalosti v oblasti historie a teoretických konceptů filmového, televizního a fotografického umění a nových médií s důrazem na poznání a reflexi jak stěžejních děl z historie příslušných uměleckých oborů, tak děl reprezentujících aktuální umělecké trendy. Klíčovým principem studia ve všech studijních programech vyučovaných na FAMU je porozumění možnostem kreativní aplikace teoretických znalostí v umělecké tvorbě. Největší rozsah výuky teoreticky a historicky zaměřených předmětů v bakalářském a magisterském studiu zajišťují studijní plány oboru Audiovizuální studia, který tento podstatný segment výuky zpřístupňuje studentům ostatních oborů. Synergie teoretických konceptů a metodologie ve vztahu k filmovému, televiznímu a fotografickému umění a novým médiím se plně realizuje v doktorském stupni studia, uskutečňovaném na FAMU v oboru Teorie filmové a multimediální tvorby.

HAMU

Rozsah a struktura vzdělávací činnosti

Počáteční koncepce výuky na HAMU byla zaměřena k výchově skladatelů, dirigentů a operních režisérů, dále sólistů či komorních hráčů ve vybraných oborech: zpěv, klavír, varhany, nástroje smyčcového kvarteta (housle, viola, violoncello), kontrabas, harfa a nástroje dechového kvinteta (flétna, hoboje, klarinet, fagot, lesní roh). Postupně se prosazovaly další obory: v 50. letech trubka a trombon, v dalších desetiletích cembalo, kytara. Z Divadelní fakulty přešly záhy obory taneční pedagogika, choreografie, taneční věda (původně teorie tance), později k nim přibýlo i nonverbální divadlo (původně pantomima). Formou fakultativního studia a postgraduálně se prosadilo rozšíření vysokoškolského vzdělání o hudebně pedagogickou aprobaci. Hudební teorie se prosazovala postupně: na začátku 70. let formou postgraduálního studia, od 80. let byla vyučována jako druhý obor, samostatným studijním oborem se stala roku 1993. Nejmladšími obory na fakultě jsou hudební produkce a studijní obory připravující odborníky pro moderní nahrávací praxi: hudební režie a zvuková tvorba.

Struktura vzdělávací činnosti HAMU v současnosti tedy zahrnuje umělecké, teoreticko-kritické, umělecko-manažerské i umělecko-pedagogické studijní programy. Zvláštní důraz je kladen na přímou kontaktní výuku bezprostředně související s rozvojem individuálních talentových, tvůrčích psychosomatických a dalších předpokladů. Studium se ve velké míře uskutečňuje individuálně, případně formou skupinové spolupráce (komorní hra, orchestrální praxe, scénické projekty). U studijních oborů, které nejsou přímo zaměřeny na vlastní interpretaci a tvorbu, je část výuky uskutečňována v modelu profesionální praxe (hudební režie, redakce odborného časopisu, produkce hudebního a scénického projektu, umělecko-pedagogický proces), čímž také dochází k průběžné spolupráci mezi jednotlivými pracovišti a katedrami.

Doktorské studijní programy jsou zaměřené na samostatnou badatelskou práci, založenou na teoreticko-metodologickém výzkumu nebo výzkumu prostřednictvím tvůrčí umělecké činnosti v oblasti hudebního a tanečního umění. Součástí státní doktorské zkoušky je obhajoba disertační práce a případně i umělecký/tvůrčí výkon odpovídající danému programu. V okruhu Hudební umění jsou momentálně uskutečňovány umělecko-výzkumné studijní programy Skladba a teorie skladby a Zvuková tvorba (s přesahem k aplikovanému výzkumu), Hudební produkce, vědecko-výzkumný studijní program Hudební teorie a výrazně umělecky zaměřený program Interpretace a teorie interpretace. V okruhu Taneční umění jsou akreditovány tři doktorské studijní programy (Taneční věda, Choreografie a teorie choreografie, Nonverbální a komediální divadlo a teorie divadla) s jednou společnou oborovou radou.

HAMU sleduje vývoj a komunikuje s profesními organizacemi a nižšími stupni vzdělávacích institucí v oblasti hudby, tance a nonverbálního divadla s cílem reagovat na změny v uměleckých oblastech, ve kterých poskytuje vzdělávání. To se projevilo v posledních letech například v akreditaci nového programu jazzové interpretace a volitelné pedagogické aprobaci u většiny oborů. Většího významu doznaly některé předměty (hra v orchestru, komorní hra), byly zavedeny některé volitelné předměty v oblasti historicky poučené interpretace a soudobé hudby se záměrem rozšířit portfolio studentů tak, aby se mohli co nejlépe uplatnit v profesionální sféře. Studenti tak mohou kombinovat více typů zaměstnání, typicky je to pedagogické působení a samostatná umělecká činnost, nebo zaměstnanecký poměr v orchestru či divadle a samostatná umělecká činnost. V posledních dvou letech jsou studentům nabízeny i předměty a semináře z oblasti manažerských dovedností.

V roce 2022 končí platnost akreditace všech aktuálně vyučovaných studijních oborů HAMU (resp. poté bude možné v současné struktuře oborů dostudovat, nicméně již nebude možné do nich přijímat nové uchazeče). V této souvislosti stojí za zmínku, že Akreditační komise při udělování akreditací v minulosti umožnila HAMU výjimku, tedy garantování několika příbuzných studijních oborů jedním pedagogem; šlo zejména o instrumentální obory spadající do stejné nástrojové skupiny a některé obory v oblasti tanečního umění. Nyní bylo rozhodnuto, že při přípravě nových akreditací dojde k částečnému sloučení instrumentálních studijních oborů do zastřešujících studijních programů a následně k podřazení stávajících oborů formou specializací, nicméně pouze na úrovni nástrojových skupin: např. stávajících 8 bakalářských a 8 magisterských oborů dechových nástrojů bude sloučeno do dvou bakalářských a dvou magisterských studijních programů s názvy Dechové nástroje dřevěné a Dechové nástroje žesťové, z nichž každý bude mít čtyři specializace. Návrh nové struktury studijních programů bude předložen Umělecké radě HAMU na podzim roku 2019. Na HAMU byly zároveň doposud akreditovány veškeré studijní obory – včetně doktorských – v anglickém jazyce; rozhodnutí, jaké studijní programy budou případně nově akreditovány v anglickém jazyce, padne v průběhu roku 2020 na základě diskusí vedení fakulty s garanty nově strukturovaných studijních programů.

Tematické okruhy vzdělávací činnosti

Studijní programy HAMU spadají do tematických okruhů Hudební umění a Taneční umění, nicméně podobně jako u ostatních dvou fakult některé studijní programy zasahují i do dalších tematických okruhů, např. Teorie a historie uměleckého oboru, Pedagogika a didaktika uměleckého oboru, Organizace a řízení umělecké praxe.

V tematickém okruhu Hudební umění je studium zaměřeno především na rozvíjení talentových a tvůrčích předpokladů, nabývání odborných teoretických znalostí a osvojování odborných schopností a dovedností zaměřených na výkon povolání v oblasti hudebního umění. V bakalářském stupni je kladen důraz na studium historie a teorie hudby, u magisterských a doktorských programů pak i na související výzkum. V tematickém okruhu Taneční umění je studium zaměřeno obdobně na rozvoj talentových, tvůrčích, pedagogických a odborně-teoretických předpokladů s důrazem na výkon povolání v oblasti tance a nonverbálního divadla. Studium kromě praktické výuky zahrnuje předměty z oblasti historie a teorie tance a nonverbálního divadla a příbuzných oborů, u magisterských a doktorských programů i související výzkum.

Vzdělávací činnost je uskutečňována ve všech třech stupních vysokoškolského studia, zahrnuje tříleté bakalářské studium, dvouleté magisterské a tříleté doktorské studium. Samostatný umělecko-pedagogický obor se vyučuje pouze na katedře tance, nicméně jak je zmíněno výše, většina oborů nabízí možnost pedagogické aprobece, která umožňuje studentům uplatnit se ve vzdělávacích institucích.

Vztah mezi profily absolventů studijních programů a rámcovým profilem absolventa

Cílem studia je kultivace uměleckých předpokladů, rozvíjení tvořivosti i osvojování vědomostí, metodických principů, vedoucí k samostatné umělecké a tvůrčí činnosti. Absolventi bakalářského stupně obou programů jsou způsobilí pro studium svého oboru v magisterském navazujícím studijním programu nebo v magisterském stupni příbuzného oboru. V programu Hudební umění jsou způsobilí pro výkon umělecké profese sólové, v oblasti komorní a orchestrální hry, v tvorbě hudebních kompozic, pedagogických profesí a na pozicích kulturně-manážerských. Absolventi bakalářského stupně programu Taneční umění jsou způsobilí pro výkon samostatné umělecké profese, pro pedagogickou práci, teoretickou nebo choreografickou činnost, práci v oblasti taneční publicistiky a produkci.

Absolventi magisterského stupně obou programů jsou způsobilí pro profesní uplatnění ve všech druzích hudebního a tanečního umění (samostatná umělecká činnost, uplatnění v divadelních a hudebních komorních souborech a orchestrech, médiích), ve výchově a vzdělávání a kulturním managementu ať už jako zaměstnanci uměleckých nebo vzdělávacích institucí nebo jako samostatně tvořící osobnosti (interpreti, skladatelé, tanečníci, herci, režiséři, dramaturgové, kulturní producenti, publicisté).

Studenti všech studijních oborů si osvojují v přiměřeném rozsahu kromě dovedností ve studovaném oboru i znalosti v oblasti historie a teorie. Jde zejména o předměty dějiny hudby, hudební estetika, rozbor skladeb, a dále i hudebně teoretické předměty pro katedru tance a katedru nonverbálního divadla. Výuku těchto předmětů zajišťuje oddělení hudebně-teoretických disciplín, které vzniklo jako servisní celoškolské pracoviště oddělením od katedry hudební teorie.

Současnost a rozvoj doktorského studia na AMU

První studenti nastoupili do doktorských studijních programů v roce 1997 (na DAMU a FAMU), v současnosti je na AMU akreditováno celkem 13 doktorských studijních programů (5 na DAMU, 1 na FAMU, 7 na HAMU). V roce 2010 prošly všechny tehdejší doktorské studijní programy vnějším hodnocením ze strany Akreditační komise. Doktorandi se běžně podílejí na řešení grantů projektové soutěže (DKR), mohou však též žádat o podporu vlastních – zpravidla uměleckých či umělecko-výzkumných – projektů studentské grantové soutěže (SGS) realizovaných z prostředků na specifický vysokoškolský výzkum (SVV). Součástí studijních plánů doktorandů bývá i pedagogické působení v magisterských či bakalářských kurzech.

Novela Studijního a zkušebního řádu AMU z července 2019 specifikovala dvojí režim doktorských projektů: jednak projekty vědecko-výzkumné, jejichž jediným oponovaným výstupem je teoretická disertační práce, a jednak projekty umělecko-výzkumné, kde je vedle písemné disertační práce nedílnou součástí doktorského projektu deklarovaný umělecký výkon (analogicky k absolventskému uměleckému výkonu v rámci bakalářských a magisterských studijních programů; k této umělecké části disertační práce je rovněž vypracováván hodnotící posudek). Zohlednění těchto dvou režimů se promítlo i do požadavků na disertační práce (čl. 7, odst. 2).

Ukazuje se, že doktorské programy jsou v současné době poměrně izolované, dochází k minimálnímu setkávání jak studentů, tak jejich školitelů. Proto začala AMU v roce 2014 pořádat konferenci Teritoria umění, v prvním roce určenou pro doktorandy AMU, v druhém roce pro doktorandy pražských uměleckých škol, ve třetím pro doktorandy všech čtyř českých uměleckých škol, a v následujících ročnících pro doktorandy uměleckých i uměnovědných studijních programů všech českých vysokých škol.

V letech 2018 a 2019 probíhá na AMU v rámci centralizovaného rozvojového projektu analýza uskutečňovaných doktorských studijních programů; původním záměrem bylo zvážit vhodnost přestrukturování, případně výraznějšího zaměření na umělecký výzkum, identifikovat možnosti propojování mezi jednotlivými programy jak v rámci fakult (u DAMU a HAMU), tak napříč celou školou, a v neposlední řadě využívat potenciálu všech fakult při nastavování předmětů společného základu. V roce 2018 bylo její součástí dotazníkové šetření mezi absolventy, na podzim 2019 proběhne dotazníkové šetření mezi studenty doktorských programů na AMU. Přípravou nabídky a realizací předmětů společného základu pro doktorandy všech oborů AMU nad rámec jejich povinného studijního plánu se od roku 2014 zabývá Centrum pro doktorská studia; jde zejména o předměty zaměřené na otázky metodologické, na principy publikační praxe v recenzovaných periodikách, práci s citačními manažery, a dále např. teorii a filozofii uměleckého výzkumu, etiku umění a výzkumu atd. O zařazení těchto předmětů do studijních plánů (většinou na bázi volitelnosti) rozhodují předsedové oborových rad DSP.

II. ZAJIŠTĚNÍ PODMÍNEK PRO USKUTEČŇOVÁNÍ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI V OBLASTI VZDĚLÁVÁNÍ

B/II.1 Tvůrčí činnost v oblasti vzdělávání Umění

Tvůrčí činnost související s danou oblastí vzdělávání odpovídá charakteru uskutečňované vzdělávací činnosti v dané oblasti vzdělávání, pro niž vysoká škola žádá institucionální akreditaci. Žádá-li vysoká škola o institucionální akreditaci pro oprávnění samostatně vytvářet a uskutečňovat bakalářské studijní programy akademického zaměření, magisterské studijní programy nebo doktorské studijní programy, musí uskutečňovat odpovídající vědeckou nebo uměleckou činnost; na tuto činnost se vztahují požadavky na tvůrčí činnost uváděné v těchto standardech pro institucionální akreditaci. Zapojení vysoké školy do činnosti zahraničních a zvláště mezinárodních odborných organizací a do mezinárodních výzkumných projektů odpovídají charakteru uskutečňované vzdělávací činnosti v dané oblasti vzdělávání, pro niž vysoká škola žádá institucionální akreditaci. Vysoká škola předkládá zhodnocení nejvýznamnějších aktivit vysoké školy v tvůrčí činnosti za posledních pět let v oblasti vzdělávání, pro kterou vysoká škola žádá o institucionální akreditaci. (standarty A/IV.2, B/II.1 a část B/II.5)

Podle Pravidel vnitřního hodnocení AMU se tvůrčí činnost na AMU dělí na činnost uměleckou a výzkumnou. AMU jako škola žádající o institucionální akreditaci pouze pro oblast vzdělávání Umění nemusí dle metodiky svoji výzkumnou tvůrčí činnost v rámci sebehodnotící zprávy komentovat ani se vyjadřovat k mechanismům jejího hodnocení; nicméně vzhledem ke svému statutu výzkumné organizace dle novely zákona č. 130/2002 Sb.,

o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (konkrétně § 33a Seznam výzkumných organizací) tak rámcově učinila výše ve standardu A/IV.1. Na stejném místě je konstatováno, že tvůrčí činnost související s oblastí vzdělávání, tedy činnost umělecká, je vykonávána na jedné straně studenty v rámci vzdělávacího procesu, na druhé straně akademickými pracovníky AMU mimo kontext školy. Následující odstavce obsahují shrnutí specifik této tvůrčí činnosti, jejíž podstata se (a to u obou výše zmíněných skupin) zásadně liší od tvůrčí činnosti výzkumně zaměřených vysokých škol, a příklady z posledního období.

Umělecká činnost studentů

Umělecká tvůrčí činnost studentů probíhá zpravidla v uměleckých účelových zařízeních školy a bezprostředně souvisí s činností vzdělávací; zároveň právě ona je jedním z hlavních prostředků, jimiž AMU realizuje svoji třetí roli, a jako taková je též předmětem reflexe ze strany externích odborníků.

DAMU

Hlavním účelovým uměleckým zařízením DAMU je divadlo DISK, multifunkční divadelní prostor fungující jako repertoárové divadlo s jedním stálým souborem, který tvoří studenti absolventského ročníku katedry činoherního divadla. Svě projekty zde prezentuje také katedra alternativního a loutkového divadla na základě tzv. open callu, kdy studenti představují koncepty před pedagogy a vedením divadla; v posledních letech jsou ovšem některé absolventské výkony realizovány i mimo DISK a prostory školy, např. v pražských divadlech Alfred ve dvoře, Venuše ve Švehlovce atd. Kromě hlavního sálu je součástí divadla komorní studio Řetězky. Roční program divadla DISK je součástí příloh této zprávy. Na chodu divadla se tradičně podílejí zaměstnanci DISKu, a také studenti – režiséři, dramaturgové, scénografové, kostýmní výtvarníci a produkční; studenti teorie a kritiky organizují DISK_USE ke všem absolventským inscenacím, v rámci kterých se diváci mohou setkat s herci a celým inscenačním týmem.

Vedle těchto pravidelných uměleckých akcí pořádá DAMU či její katedry mimorepertoárové festivaly, a to buď za účasti hostů z jiných institucí (např. festival Zlomvaz, či festival katedry výchovné dramatiky Děti-Výchova-Divadlo), anebo výlučně prezentující tvorbu studentů dané katedry (např. klauzurní festival katedry alternativního a loutkového divadla Proces či festival katedry autorské tvorby a pedagogiky Nabízko).

K dalším uměleckým výstupům DAMU patří scénografické výstavy, konané zpravidla v prostorách divadla DISK po ukončení divadelní sezóny, případně jednorázové výstavy (např. kostýmů) v Galerii AMU. Specifickým tvůrčím výstupem (byť ne absolventským) je časopis Hybris studentů magisterského stupně oboru teorie a kritika divadelní tvorby.

FAMU

Hlavní, byť každoročně jednorázovou platformou pro prezentaci uměleckých výstupů je festival FAMUFEST pořádaný vždy v listopadu a prezentující veškeré absolventské filmy studentů (program FAMUFESTU 2018 je přílohou této zprávy). Neméně zásadní je ovšem průběžná prezentace studentských filmů na tuzemských a zejména zahraničních festivalech; v posledních pěti letech v ní došlo k razantnímu nárůstu o 500 % díky systematickému budování centrálního festivalového produkčního oddělení fakulty (počet přijatých filmů činil 318, seznam účasti studentských filmů na festivalech v roce 2018 je součástí Výroční zprávy o činnosti FAMU, str. 50–51 a Příloha č. 2, str. 56–59).

Tvůrčí výstupy studentů filmových oborů FAMU vznikají v rámci Studia FAMU, přičemž rámec a logistika výroby jsou pevně stanoveny v Bílé knize FAMU obsahující samostatné výrobní listy pro všechny obory. Vzhledem

k odlišné povaze výstupů je jiný režim prezentace u katedry fotografie a centra audiovizuálních studií, které prezentují výstupy svých studentů primárně v Galerii AMU, ale i v dalších výstavních prostorách.

HAMU

Hlavními prostory pro prezentaci koncertní činnosti studentů HAMU jsou Sál Martinů, Galerie HAMU a divadlo Inspirace. Sál Martinů, ideální koncertní sál pro sólové, komorní a menší orchestrální koncerty, je využíván pro všechny absolventské koncerty studentů bakalářských a magisterských ročníků interpretačních oborů a katedry skladby a dirigování. Sál je vybaven varhany, klavíry a cembalem a umožňuje nahrávání koncertů s přímým propojením do režie nahrávacího studia. V Sále Martinů se koná i abonentní řada orchestrálních koncertů Ti nejlepší, na kterých se podílí studentský orchestr AKS a hostující profesionální orchestry. Na koncertech jako sólisté vystupují nejlepší studenti 2. ročníku magisterského stupně HAMU, kteří projdou konkurzem. Menší Galerie HAMU je vhodným sálem pro sólové a komorní koncerty, odehrává se zde většina ročníkových koncertů. Pro komorní koncerty cembalové třídy je využíván prostor respiria HAMU. Divadlo Inspirace je prostorem vhodným pro jazzové koncerty, které se zde konají pravidelně v zimním i letním semestru. V květnu a červnu HAMU využívá i nádvoří kampusu pro pravidelný jazzový festival Jazzové nádvoří (ve spolupráci s JAMU) a pro projekty taneční či operní. Studenti katedry zpěvu a operní režie a kateder tance a nonverbálního divadla si díky školním tvůrčím grantům pronajímají pro závěrečné umělecké výstupy prostory pro konkrétní typ představení nejvhodnější, protože HAMU nedisponuje sálem, který by se dal využít pro operní či větší scénické představení. Program koncertní sezóny 2018–19 je přílohou.

Další formy prezentace studentů a čerstvých absolventů

V kontextu AMU jako celku podporuje tvůrčí činnost a její prezentaci též provoz dvou účelových zařízení s celoškolskou působností, a to Nakladatelství AMU a Galerie AMU. Nakladatelství AMU v Praze patří k předním českým nakladatelům literatury z oblasti filmu, televize, fotografie, divadla, hudby a tance a jeho činnost byla kladně hodnocena externím týmem EQ-Arts v rámci institucionální evaluace v roce 2018. Galerie AMU tvoří zázemí pro prezentaci současného umění se zaměřením na nejmladší generaci tvůrců. Nedílnou součástí výstavního programu tak přirozeně představují klauzurní a absolventské výstavy z AMU a vybrané studentské projekty z dalších uměleckých škol.

S pravidelnou prezentací tvůrčí činnosti studentů všech fakult AMU souvisí účast na festivalech a přehlídkách a získaná ocenění, jejichž seznam je každoročně součástí výročních zpráv o činnosti fakult i AMU. Přehled účastí i získaných ocenění studentů za rok 2018 je přílohou.

Studenti některých oborů, resp. fakult, již během studia vytvářejí tvůrčí týmy, které posléze vstupují do praxe, často formou tzv. „kolonizace“ nevyužívaných prostor (Venuše ve Švehlovce, Vila Štvanice, Jatka78, DUP atd.). Zejména z DAMU a z HAMU tak vycházejí malá divadelní či hudební uskupení (Tygr v tísni, Pomezí, Chemické divadlo, Operun), která fungují jako umělecké start-upy a vytvářejí pro další absolventy de facto „odrazové můstky“ pro nadcházející přechod do umělecké profese. Nepravidelně také vznikají tvůrčí uskupení sdružující pedagogy i studenty, např. BodyVoiceBand režisérky Jaroslavy Šiktancové, či Okolostolala autora, skladatele, klaviristy, herce a literáta Přemysla Ruta.

Umělecká činnost akademických pracovníků

Umělecká tvůrčí činnost akademických pracovníků AMU v principu probíhá mimo kontext AMU v rámci jiných zaměstnaneckých poměrů (výjimkami jsou např. koncerty pedagogů HAMU v rámci veřejných orchestrálních cyklů). Z tohoto důvodu – jak již bylo konstatováno výše – nemůže být de facto vykazována jako tvůrčí činnost

školy a nemůže se sama o sobě stát předmětem vnitřního hodnocení; je však předmětem posouzení předpokladů k umělecko-pedagogickému působení, resp. jedním ze zásadních kritérií zaměstnávání akademických pracovníků, a samozřejmě je brána v potaz při vnitřním hodnocení studijních programů, tzn. hodnocení *vzdělávací* činnosti (viz Metodika vnitřního hodnocení studijních programů AMU, standard C 14). Ověření umělecko-pedagogické způsobilosti mimo jiné probíhá (či proběhne) v souvislosti s přípravou akreditačních spisů: na DAMU v letech 2018–2019 (aktualizované životopisné karty pedagogů CI obsahující výčet tvůrčí činnosti jsou k dispozici téměř u všech bakalářských a magisterských studijních programů), na FAMU v letech 2019–2020, na HAMU v letech 2020–2021.

Pedagogové AMU vykazují svoji uměleckou činnost v RUV, a to zejména v segmentech: scénická umění, hudební umění, audiovizie, literatura. Tyto segmenty odpovídají tematickým okruhům, do nichž spadají akreditované studijní programy, tedy zejména divadelní umění, taneční umění, hudební umění, filmová a televizní tvorba, dále okrajově literatura a volné umění. V roce 2018 nechala AMU zpracovat analýzu vývoje evidence uměleckých výkonů v RUV za roky 2012–2016, jejíž závěry jsou obsaženy ve Zprávě o vnitřním hodnocení AMU za rok 2017 (str. 21–22). AMU držela ve sledovaném období cca 2 % výstupů typu A, jen v roce 2016 je jejich podíl mírně vyšší. Přibližně dvě třetiny výstupů jsou z kategorie C. Celá analýza i s datovouází je v příloze. Přílohou je seznam výkonů za AMU v kategoriích A za posledních 5 dostupných let 2013–2017.

Kombinace kritérií ve třech kategoriích RUV je samozřejmě důležitým indikátorem kvality umělecké činnosti pedagogů v národním i mezinárodním kontextu, a zároveň jedním z ukazatelů kvality personálního zabezpečení výuky. Vedle těchto standardizovaných měřítek však AMU sleduje úspěšnost svých pedagogů vyjádřenou ziskem ocenění za konkrétní výkony či za dlouhodobé umělecké působení. Seznamy ocenění, vnímané jako potvrzení excelence ze strany vnější odborné i umělecké veřejnosti, jsou pravidelně součástí výročních zpráv fakult i AMU. Přehled ocenění pedagogů AMU za rok 2018 je přílohou.

Zvláštní zmínku je nutné věnovat těm oborům v bakalářském a magisterském stupni studia, které dle Nařízení vlády o oblastech vzdělávání spadají do oblasti vzdělávání umění, nicméně mají přesah k uměnovědám, tzn. stojí na pomezí tematických okruhů Divadelní/Hudební umění a Teorie a historie uměleckého oboru; těmito obory jsou zejména Teorie a kritika divadelní tvorby v bakalářském a magisterském cyklu na DAMU a Teorie a dějiny hudby v bakalářském a magisterském cyklu na HAMU. U těchto oborů se zpravidla předpokládá kombinace kompetencí v rámci pedagogického zajištění, tedy jak konkrétní umělecká činnost a zkušenost, tak činnost uměnovědná v oblasti teorie či historie (vzhledem k probíhajícím reakreditacím lze v případě potřeby na vyžádání doložit akreditační spisy obsahující v příloze CII shrnutí umělecké i uměnovědné činnosti pedagogů, resp. pracoviště zajišťujícího daný program).

Doktorské studijní programy se opírají o tvůrčí činnost uměleckou, umělecko-výzkumnou i vědecko-výzkumnou, a to v různé míře zastoupení dle konkrétního zaměření programu. Typicky na HAMU u doktorského studijního programu Interpretace a teorie interpretace převažuje u pedagogů i studentů tvůrčí činnost umělecká, u oboru Skladba a teorie skladby jsou tvůrčí činnost umělecká a umělecko-výzkumná v rovnováze, stejně jako u většiny doktorských studijních programů na DAMU, kde nedílnou součástí disertačního projektu bývá umělecký výkon reflektovaný v disertaci; doktorský studijní program FAMU je zaměřený spíše uměnovědně vzhledem k obtížnému financování větších audiovizuálních umělecko-výzkumných projektů. O výzkumné činnosti AMU, která je oporou doktorských studijních programů, hovoří standard A/IV.1.

Specifickou situaci umělecké vysoké školy v oblasti propojování tvůrčí a vzdělávací činnosti rovněž ztělesňuje přehled členství akademických pracovníků v oborových a profesních organizacích a asociacích (nepovinná příloha v úložišti), a dále seznam klíčových pedagogů a garantů a jejich odborné životopisy (povinná příloha žádosti); jako klíčoví pedagogové jsou vnímáni i akademičtí pracovníci s intenzivní uměleckou tvorbou, kteří

sice nemají plný úvazek a v současnosti nemohou zajišťovat garanci studijních programů ani rozsáhlejší výuku, nicméně vnášejí do výuky nejnovější trendy a zároveň vzhledem ke studentům zastávají pozici inspirativních vzorů.

Granty na uměleckou činnost

AMU financuje tvůrčí uměleckou činnost svých studentů především ze základního příspěvku, zároveň se však snaží získávat další prostředky formou účelových grantů a dotací. Hlavními poskytovateli jsou v této oblasti Hlavní město Praha, Státní fond kultury, Státní fond kinematografie, DILIA, Český literární fond a hudební nadace (B. Martinů, L. Janáčka atd.). Výraznější podporu umělecké činnosti získala AMU v souvislosti s nedávnými státními výročími, konkrétně výročím založení Československé republiky (2018) a výročí „sametové revoluce“ (2019) díky účelovému financování konkrétních tematicky zaměřených uměleckých projektů prostřednictvím mimořádného Centralizovaného rozvojového programu MŠMT. Projekt Státnost na spadnutí podpořil mimojiné vznik animovaných dokumentů na FAMU a dvou mimořádných koncertů na HAMU s premiérovým uvedením skladby, tematicky zaměřené k výročí vzniku ČSR. Přehledy externích uměleckých grantů získaných fakultami za poslední roky jsou v příloze.

B/II.2 Struktura personálního zajištění

2. Celková struktura personálního zajištění výuky, tvůrčí činnosti a souvisejících činností akademickými pracovníky v dané oblasti vzdělávání odpovídá z hlediska kvalifikace, věku, délky týdenní pracovní doby a zkušeností s působením v zahraničí nebo v praxi charakteru uskutečňované vzdělávací činnosti v dané oblasti vzdělávání, pro niž vysoká škola žádá o institucionální akreditaci a žádanému typu nebo typům studijních programů a zajišťuje:

- a) úroveň kvality dané oblasti vzdělávání jako celku a jejího rozvoje,*
- b) garantování studijních programů v této oblasti a*
- c) zabezpečení výuky těchto studijních programů. (standard B/II.2)*

Vzdělávací činnost je z hlediska obsahu organizována ve čtyřech hlavních tematických okruzích Divadelní umění, Hudební umění, Taneční umění a Filmová a Televizní tvorba, které jednoznačně spadají pod jednotlivé fakulty (přiřazení jednotlivých studijních oborů k těmto hlavním i dalším minoritním tematickým okruhům pod oblastí vzdělávání Umění je součástí podkladové tabulky ke standardu B/I.1). Pedagogické zajištění v jednotlivých tematických okruzích tedy splývá s příslušností akademických pracovníků k jednotlivým fakultám, přičemž oblast Tanečního umění je zajištěna katedrami tance a nonverbálního divadla HAMU. Souhrnně je na AMU činných 410 akademických pracovníků v 281,6 přepočtených úvazcích (údaje k 31. 5. 2019).

Těžiště pedagogického zajištění je z hlediska věkové struktury rovnoměrně rozloženo ve dvou kategoriích 36–55 let a 56–70 let, mírně ve prospěch kategorie první, které společně představují čtyři pětiny celkového počtu. Kategorii mladých pedagogů do 35 let je třeba jednoznačně posílit, momentálně představuje cca 5% ve fyzickém i přepočteném vyjádření (22 odborných asistentů, 2 vědečtí pracovníci). V tomto životním období ovšem zahajují výkonní umělci svou kariéru, která je následně základem pro jejich souběžné působení na AMU. V tomto ohledu jsou základem pedagogického zajištění výuky na AMU především zralí umělci, kteří při práci se studenty již vychází z vlastní rozvinuté umělecké tvorby. Pro včasné zapojení mladých talentů do dění na fakultách a jejich přípravu na vstup do role akademických pracovníků vyčleňuje AMU v rámci svého strategického záměru již čtvrtým rokem 1 mil. Kč příspěvku na fakultu ročně na podporu zapojení mladých pedagogů a jejich testování ve výuce formou dohod. Jejich aktuální báze představuje momentálně čtyřnásobek počtu interních akademických pracovníků v této věkové kategorii (viz role externistů při zajištění výuky níže).

Při zohlednění kvalifikační struktury pedagogického zajištění je patrné, že z 61 profesorů AMU jich je 27 ve věkové kategorii 70+, přičemž druhá polovina je v kategorii 56–70 let. Předpoklady pro obnovu profesorských míst v čase jsou nicméně naplněné, neboť rozložení docentů je primárně v mladších věkových kategoriích, 28 docentů v kategorii 36–55 let a 34 docentů v 56–70 let ze 72 celkem. Rozložení docentů a profesorů je zároveň srovnatelné mezi fakultami s dvěma odchylkami ve věkové struktuře proti průměru: DAMU má zhruba dvakrát více docentů v kategorii 56–70 let (14) než v 36–55 let (6) a FAMU má srovnatelné zastoupení ve věkových kategoriích 56–70 let (29) a 70+ (25). Věková kategorie 70+ u pozic docentů a profesorů u DAMU a HAMU již v počtu prudce klesá. Konkretizaci uměleckého a odborného působení garantů studijních programů a dalších klíčových pedagogů v oblasti vzdělávání Umění přikládáme v podobě odborných životopisů.

Současná garantská báze akademických pracovníků s tituly docenta a profesora má důležitou rezervu v podobě plnoúvazkových akademických pracovníků s titulem Ph.D. způsobilých garantovat bakalářské studijní programy. Na AMU jich je zaměstnáno 19 (z celkového počtu 51) a 4 z nich již nyní garantují bakalářské studijní programy na DAMU. Další 15 tedy představuje perspektivu pro rozšiřování a obnovu garantských kapacit školy, což je s ohledem na počet bakalářských studijních programů bezpečná rezerva.

Obecně je AMU ve fázi přechodu akademických pracovníků ze smluv na dobu určitou na smlouvy na dobu neurčitou, typicky v návaznosti na třetí prodloužení pracovního poměru. V nejbližší době tedy nastane rychlý nárůst této subkategorie pedagogického zajištění a významně vzroste počet akademických pracovníků zaměstnaných na dobu neurčitou.

Pro uměleckou školu je zásadní zapojení externích výkonných umělců a odborníků z praxe do výuky. Výše popsanou strukturu akademických pracovníků doplňují pro školu zásadním způsobem externisté zaměstnávaní na dohody mimo pracovní poměr. V letním semestru 2018/2019 bylo takto zaměstnáno na výuku a s výukou bezprostředně související činnosti (atestační komise, oponentury) celkem 457 externích umělců a dalších odborníků. Z hlediska jejich věkové struktury je těžiště s téměř 50 % ve věkovém rozmezí 36–55 let. Z 20 % jsou externisty mladí pedagogové do 35 let (90 umělců a dalších odborníků); polovina z nich je zapojována kratšími vstupy do výuky a druhá polovina učí v rozsahu celého semestru jeden předmět a více. Tento poměr je mírně nad průměrem za celou školu, kdy kratší vstupy do výuky, účasti v komisích a oponentury jsou zajišťovány 40 % externistů a výuka v délce celého semestru v jednom či více předmětech 60 % externistů. Celkový počet externě zajišťovaných výukových či s výukou souvisejících hodin za jeden semestr činí přes 19 tisíc, což dokládá významnost této formy zajištění výuky na AMU.

Na AMU existuje Kariérní řád AMU, který ztělesňuje politiku školy pro kontinuální rozvoj pedagogické práce akademických pracovníků. Každý akademický pracovník má určitý profil, v různém poměru kombinuje práci umělecko-pedagogickou, výzkumnou, čistě uměleckou (pokud se jí v rámci školy účastní), akademickou (členství v akademických senátech, uměleckých radách apod.) Pro jednotlivé akademické pozice (profesor, docent, odborný asistent s PhD., odborný asistent, asistent) však AMU nemá standardizovaný rozsah vyučovacích povinností, nároky výuky různých uměleckých oborů bývají odlišné.

Zvyšování pedagogických kompetencí akademických pracovníků probíhá v gesci jednotlivých kateder, jednotný systém vytvořen není. V rámci rozsáhlého rozvojového projektu OP VVV Zajištění kvality studia na AMU (klíčové aktivity inovace a reakreditace, primárně mezi lety 2018 a 2020) avšak probíhá ve výrazně zvýšené intenzitě organizace workshopů domácích i zahraničních výkonných umělců a odborníků určených právě pedagogům AMU. Stejně tak jsou vyčleněny prostředky na zahraniční cesty pedagogů, jejichž cílem je seznamování s novými trendy a sdílení zkušeností.

B/II.3 Mezinárodní působení v oblasti vzdělávání Umění

Mezinárodní působení vysoké školy mající vztah k dané oblasti vzdělávání, zejména zahraniční mobility studentů a akademických pracovníků, integrace možnosti zahraničních mobilit do studia ve studijních programech, a předpoklady pro uskutečňování těchto činností odpovídají charakteru uskutečňované vzdělávací činnosti v dané oblasti vzdělávání, pro niž vysoká škola žádá institucionální akreditaci. (část. standard B/II.5)

Mezinárodní mobilita

Mezinárodní charakter školy se přirozeně vytváří díky zahraničním studentům, kteří ve škole studují v rámci akreditovaných programů i dalších kurzů, a díky zapojení pedagogů a studentů v mezinárodních tvůrčích projektech. Dlouhodobější výjezdy studentů AMU na studijní pobyt nebo na stáž díky programu Erasmus+ se nejčastěji realizují v rámci bakalářského stupně ve 2., resp. ve 3. ročníku studia, více však obecně v magisterském studiu, u některých oborů až po splnění hlavního tvůrčího úkolu. Mobility studentů jsou podporovány a uznávány podle pravidel Erasmu, dalších evropských i mimoevropských programů nebo mezinárodních dohod. Některé zahraniční odborné praxe studentů jsou uznány a kreditově ohodnoceny, všechny jsou uváděny v Dodatku k diplomu.

Veškeré žádosti o mobility – incoming i outgoing – procházejí procesem schvalování na úrovni katedry, resp. fakulty. Vzhledem k tomu, že výuka na AMU probíhá v češtině, bývá program pro zahraniční studenty připravován doslova na míru, v tomto smyslu je tedy logistika jejich přijímání náročnější než na mnoha zahraničních školách, kde se u přijíždějících studentů předpokládá znalost jazyka; nicméně s rozvojem studijních programů vyučovaných v angličtině bylo v posledních letech možné začít propojovat studenty na mobilitách se studenty v těchto akreditovaných programech. Zahraniční studenti jsou na začátku pobytu seznámeni s chodem školy, v průběhu studia je jim k dispozici příslušný referent či referentka pro řešení jakéhokoliv problému. Většina zahraničních studentů se rychle integruje do dění na fakultě i do práce na uměleckých projektech (spolupráce na filmové tvorbě, společná představení, divadelní a koncertní projekty). Zahraniční studenti, kteří absolvovali studijní pobyt v rámci programu Erasmus+, mají možnost formou online dotazníku vyjádřit zpětnou vazbu.

Počet studentských mobilit v rámci programu Erasmus+ kolísá u výjezdů mezi cca 60 až 80 (mobility ukončené v daném roce s délkou trvání alespoň 14 dnů), u příjezdů je oscilační pásmo širší, cca 50 až 90 ročně. Zároveň je patrné posílení zájmu o praktické stáže na úkor pobytů studijních; tento fakt lze vysvětlit tím, že mnozí studenti kvůli náročnému studijnímu plánu a velkému množství kontaktní výuky vyjíždějí na mobilitu až ke konci studia a zcela přirozeně tedy mají zájem spíše o praktickou zkušenost v zahraniční umělecké instituci. U zaměstnaneckých mobilit v rámci Erasmu+ došlo v posledním roce k nárůstu, nicméně těžko lze zatím mluvit o trendu. Celkový počet výjezdů zaměstnanců je významně kladně ovlivněn realizací projektu OP VVV Zajištění kvality studia na AMU, kdy v rámci tohoto projektu jen v roce 2018 proběhlo 157 mobilit, přičemž 39 z nich v délce 5 dnů a více. Zároveň roste zájem zaměstnanců o zvyšování jazykových dovedností a zájem o proškolení v oblasti jejich pracovní činnosti na partnerské vzdělávací instituci (tzv. stínování), jakož i počet hostujících pedagogů na AMU, v posledních dvou letech opět i díky financování z prostředků OP VVV. Časové řady vývoje mobilit studentů (2005–2018) a pracovníků (2016–2018) a přehled mezinárodních smluv jsou přílohou.

Zvyšuje se počet zahraničních studentů přímo na AMU, ať už samoplátců tak zahraničních studentů v českých programech (příjezdy mimo Erasmus+). Právě začlenění studentů studujících v cizím jazyce do života školy a jejich organické propojení se studenty českých programů zvyšuje motivaci českých studentů a zlepšuje kvalitu studijního prostředí.

Díky specifické podpoře mezinárodní mobility doktorandů z centrálních prostředků AMU (viz výše, standard A/III.1.) došlo od roku 2017 k nárůstu krátkodobých zahraničních pobytů; jde zejména o řešerši (knihovny, archivy, umělecké instituce), účast na konferencích a workshopech, odborné konzultace. AMU tak uvádí v život specifický požadavek Nařízení vlády o standardech pro akreditace studijních programů stanovující povinnou účast doktorandů na některé z forem mezinárodní spolupráce; podobně jako na jiných školách je však zapotřebí zohledňovat pracovní i osobní možnosti doktorandů, z nichž mnozí paralelně s doktorským studiem vykonávají uměleckou činnost (mnohdy jako zásadní podklad pro vlastní disertaci) a zároveň musí studijní a pracovní povinnost skloubit s rodinným životem.

Podpora dalších aktivit v oblasti internacionalizace (mimo standardní mobility)

Speciální programy na podporu mezinárodní činnosti MŠMT (IP AMU, prostředky na mezinárodní spolupráci z tzv. ukazatele „D“) využívá AMU k podpoře pobytů studentů v zemích mimo EU a krátkodobých mobilit studentů, které nelze financovat např. z programu Erasmus+. V kontextu uměleckého vzdělání jde ovšem o sítější *benchmarking*, neboť právě díky němu dochází k živému kontaktu se současnými zahraničními trendy; patří sem zejména účast na festivalech či přehlídkách, soutěžích, případně též odborných konferencích a mezinárodních uměleckých projektech. Seznam získaných ocenění je každoročně součástí Výroční zprávy o činnosti AMU i jednotlivých fakult. Jak tyto krátkodobé výjezdy, tak i hostování zahraničních odborníků formou přednášek, masterclassů, workshopů a dílen podporují všechny fakulty AMU formou vnitřních grantů na inovaci výuky a podporu tvůrčí činnosti studentů. Hudební a taneční fakulta podporuje krátkodobé výjezdy studentů do zahraničí z účelových prostředků Nadace HAMU.

Pro podporu „internationalizace doma“ zejména s ohledem na snazší integraci zahraničních studentů AMU pravidelně alokuje finanční prostředky na zvyšování jazykových kompetencí pedagogů formou bezplatných kurzů pro zaměstnance, z nichž část je zajišťována Centrem jazykové přípravy a část externími lektory nasmlouvanými samotnými fakultami; dále pak na výuku češtiny pro zahraniční studenty.

Akreditované studijní programy uskutečňované v anglickém jazyce

Důležitou roli, byť v různé míře, hrají na všech třech fakultách studijní programy akreditované v anglickém jazyce. Konkurenceschopnost těchto programů je dána dvěma faktory: jednak dlouhodobě vysokým renomé v zahraničí (stále živý je např. odkaz české filmové nové vlny či tradice českého loutkářství), jednak výši školného, která zdaleka nedosahuje výše poplatků účtovaných zahraničními školami. Počet zahraničních studentů v akreditovaných programech narůstá, v roce 2018 studovalo na AMU v akreditovaných oborech v českém a anglickém jazyce cca 20% cizinců. Pro usnadnění vízové procedury pro studenty přijaté ke studiu požádala AMU v roce 2018 MŠMT do zařazení do programu Režim student.

Nejvyšší počet studentů je v současné době zapsán v programech nabízených FAMU:

- Fotografie (B) 11S
- Fotografie (NM) 5S
- Střihová skladba (NM) 5S
- Cinema and Digital Media (NM) 23S
- Cinematography (NM) 14S

FAMU v rámci obnovování akreditací přikročila jednak k prodloužení některých dvouletých magisterských programů na tříleté, jednak k celkovému obsahovému přestrukturování dosavadní nabídky katedry FAMU International, na níž byla dosud většina výuky v anglickém jazyce uskutečňována. Do budoucna se zvažuje pevnější ukotvení anglickojazyčných studijních programů přímo na oborových katedrách tak, aby docházelo k přirozenějšímu propojování studentů zahraničních se studenty v českých studijních programech;

V posledních cca pěti letech se zvýšil počet zahraničních studentů studujících v akreditovaných programech v anglickém jazyce na DAMU, momentální stav je následující:

- Herectví se zaměřením na autorskou tvorbu a pedagogiku (B) 2S
- Herectví se zaměřením na autorskou tvorbu a pedagogiku (NM) 5S
- Produkce (NM) 3S
- Režie činoherního divadla (NM) 1S
- Scénografie (NM) 7S
- Scénografie alternativního a loutkového divadla (NM) 0S
- Režie alternativního a loutkového divadla (NM) 6S

Na DAMU se počítá se zachováním stávajících anglických programů, které víceméně kopírují stávající strukturu kateder a akreditovaných českých studijních programů, nicméně na základě zkušenosti s jejich dosavadním uskutečňováním se při reakreditacích předpokládá výraznější zohlednění specifik zahraničních uchazečů, resp. studentů, a jejich rozdílných vstupních znalostí a dovedností.

Na HAMU byly v minulosti v anglickém jazyce akreditovány veškeré studijní programy, počet zahraničních studentů však je relativně nízký. U hudebních oborů se ukazuje jako zásadní faktor nižšího zájmu blízkost konkurenčních škol v německojazyčném prostředí a srovnatelná finanční náročnost zejména v oblasti životních nákladů. Fakulta při nadcházejících akreditačních procesech počítá s revizí své nabídky akreditovaných programů v angličtině a s výběrem několika klíčových studijních programů, které budou v anglickém jazyce nabízeny.

Počet studentů v SP:

Harfa (B), Housle (B), Skladba (NM), Skladba a teorie skladby (D) – vždy po 1 studentovi.

Strategické aktivity jednotlivých fakult AMU v rámci programu Erasmus+ a v rámci OP VVV

DAMU ve spolupráci s Vysokou školou múzických umění v Bratislavě, Divadelní akademií v Białymostku a Divadelní a filmovou univerzitou v Budapešti připravila společný mezinárodní magisterský studijní program Puppetry. Přípravné práce na společné akreditaci byly financovány z prostředků Erasmus Mundus Joint Master Degree, žádost o akreditaci byla podána v roce 2018, v lednu 2019 byla akreditace AMU udělena. Zároveň byla v půlce února podána žádost hlavním koordinátorem projektu Divadelní a filmovou školou v Budapešti o další grant z prostředků Erasmus+ Erasmus Mundus Joint Master Degrees (EMJMD) na rozběh programu; žádost byla schválena a dotace přidělena v červenci 2019, s otevřením prvního ročníku se počítá v akademickém roce 2021/2022.

FAMU připravuje se třemi partnerskými školami v Lodži, Zagrebu a Bratislavě v rámci programu Erasmus+ (KA Cooperation for innovation and the exchange of good practices, Action Type: Strategic Partnerships for higher education) společný studijní materiál v oboru stříhové skladby. Projekt je realizován v letech 2018–2021 a jeho výsledkem budou didaktické filmy, vzdělávací programy, metodika a databáze filmových materiálů.

V rámci projektu OP VVV Zajištění kvality studia na AMU se na HAMU připravuje speciální kurz pro zahraniční studenty všech tří fakult s názvem Performing Arts Management, který bude pilotně ověřen v letním semestru 2019/2020.

Další formy vzdělávání cílené na zahraniční zájemce (doplňková činnost)

Pro zahraniční zájemce realizuje AMU neakreditované programy, resp. kurzy, a letní školy. Velká část těchto aktivit je soustředěna na FAMU, která v rámci dlouhodobé smluvní spolupráce s agenturami CIEE a CET

a s NYU připravuje nabídku „na klíč“ zejména pro studenty amerických filmových škol a univerzit (tzv. „study abroad“). Letní školy probíhají na FAMU a na DAMU; často slouží jako náhled do prostředí školy a nezdědka se z jejich účastníků rekrutují zájemci o studium v akreditovaných anglických studijních programech. Specifickou pozici zaujímá platforma Midpoint, založená v roce 2010, která se soustředí na postgraduální vzdělávání filmových scénáristů a dramaturgů a organizuje setkání a workshopy pro čerstvé absolventy filmových fakult. Projekt je podporován z prostředků programu Kreativní Evropa – MEDIA.

Členství pedagogů AMU v mezinárodních organizacích je uvedeno v příloze.

B/II.4 Spolupráce s praxí v oblasti vzdělávání Umění

Spolupráce s praxí týkající se vzdělávací činnosti odpovídá charakteru uskutečňované vzdělávací činnosti v dané oblasti vzdělávání, pro niž vysoká škola žádá institucionální akreditaci. (standard B/II.6)

Působení odborníků z praxe ve výuce

Principem vzdělávání na vysoké umělecké škole je intenzivní zapojení odborníků z praxe do standardní výuky v akreditovaných studijních programech, a to v rozsahu semestrálním, dvousemestrálním, velmi často opakovaně či dlouhodobě. Nad rámec tohoto dlouhodobého pedagogického působení aktivních umělců souběžného s jejich činností katedry zvou do výuky odborníky a umělce z praxe, kteří se studenty pracují formou jednorázových kratších workshopů, seminářů nebo společných uměleckých projektů; stojí za zmínku, že na zahraničních vysokých uměleckých školách je vzhledem k paralelnímu uměleckému působení pedagogů běžná projektová či bloková výuka, zatímco vzdělávání na AMU je kombinací převažujícího pravidelného týdenního rozvrhu a soustředěné projektové výuky. Každoročně se na výuce alespoň v jednom předmětu v akreditovaných studijních programech podílí cca 450–500 odborníků z aplikační sféry (viz též standard B/II.2 Celková struktura personálního zajištění výuky).

Odborná a expertní činnost pedagogů AMU ve veřejné a profesní sféře

Pedagogové AMU jsou řádnými dlouhodobými členy oborových asociací, porot, uměleckých rad, poradních orgánů a komisí významných uměleckých institucí, jako je Národní divadlo v Praze, MHF Pražské jaro, Státní fond kultury, grantové komise Magistrátu hl. m. Prahy a MKČR, komise pro udělování cen za přínos v umělecké oblasti MKČR. AMU je dále prostřednictvím pedagogů zastoupena ve většině profesních a odborných organizací v ČR (národní středisko ITI, Teatrologická společnost, Asociace profesionálních divadel, Asociace nezávislých divadel, Asociace hudebních umělců a vědců, DILIA, NIPOS-Artama, Asociace základních uměleckých škol, Česká filmová a televizní akademie, Státní fond kinematografie, Česká taneční platforma), někteří pedagogové jsou členy redakčních rad odborných periodik. Přehled členství pedagogů AMU v národních a regionálních oborových organizacích je přílohou.

Řada pedagogů je dále jednorázově či opakovaně zvána do porot, komisí a odborných panelů národních a regionálních přehlídek, festivalů a soutěží, což jim umožňuje být ve spojení s potenciálními uchazeči o studium a sledovat úroveň a tendence, které vykazují mladší studenti uměleckých oborů ze ZUŠ, konzervatorií a vyšších odborných škol v Praze a regionech. Intenzivní spolupráce s nižšími stupni vzdělávání je rozvinuta především na HAMU, a to díky propracovanému systému a poměrně husté síti institucí nižšího uměleckého vzdělávání v České republice a faktu, že pedagogové na těchto školách často působí jako členové komisí, případně učí; stejně tak na nižším stupni vyučují studenti AMU. Úzké kontakty s nižšími stupni vzdělávání má i DAMU, konkrétně obor Dramatická výchova.

Praxe studentů v uměleckých, vzdělávacích a dalších institucích s ohledem na typ studijních programů

Pravidla pro realizaci praktických stáží studentů bakalářských a magisterských studijních programů určují jednotlivé fakulty, resp. jednotlivé studijní programy. Vlastní umělecká praxe studentů probíhá většinou přímo v uměleckých účelových zařízeních AMU, kde jsou rovněž (až na drobné výjimky) realizovány absolventské výkony. Kratší praktické stáže (od 1 týdne až do 2 měsíců, konkrétně např. náhled do procesu vzniku divadelní inscenace) umožňuje většina pražských i regionálních operních a činoherních divadel a orchestrů. AMU zároveň na základě individuálních dohod vysílá své studenty na praxi do dalších institucí, zejména uměleckých agentur, redakcí, paměťových institucí, případně veřejnoprávních médií. Některé studijní obory AMU mají uměleckou či jinou tvůrčí praxi mimo školu zakotvenou ve studijních plánech, tato praxe má svou přesnou náplň a je ohodnocena kredity. Při přípravě reakreditací studijních programů na DAMU v rámci projektu OP VVV Zajištění kvality studia na AMU přistoupily některé katedry k systematizaci stáží a jejich formálnějšímu ukotvení v rámci studijních plánů, ovšem při vědomí, že jde o akademicky zaměřené studijní programy, v jejichž kontextu nepředstavuje stáž mimo školu hlavní těžiště studijní zkušenosti.

Některé fakulty a obory AMU spolupracují s pražskými a regionálními vzdělávacími institucemi nižších stupňů: jde zejména o obory umělecko-pedagogické a instrumentální obory HAMU (v rámci studia těchto oborů je možné získat tzv. pedagogickou způsobilost absolvováním pedagogicko-psychologicko-didaktických předmětů, včetně učitelské praxe). Praxe probíhají zejména na základních uměleckých školách, konzervatořích a vyšších odborných školách. Fakulty uzavírají se svými partnery smlouvy na jednotlivé projekty, smlouvy o výkonu pedagogické praxe nebo smlouvy o spolupráci: příkladem může být spolupráce HAMU se základními uměleckými školami v Praze, Karlových Varech, Berouně, dále pak s konzervatořemi v Praze a regionech či s Fakultní základní uměleckou školou ve Stodůlkách.

Situace je specifická u doktorských studijních programů. Předpokladem realizace disertačního projektu v oblasti umění je u většiny studijních programů vlastní umělecká tvorba doktoranda, která probíhá z velké části mimo školu; pro potřeby doktorského studia je průběžně dokumentována, reflektována a využívána jako zdrojový materiál následně zpracováváný s ohledem na konkrétní tematické zaměření disertace. Jde o samostatnou odbornou profesní činnost studentů, k uzavírání smluv s institucemi, na kterých umělecké výkony vznikají, tedy nedochází.

Smluvní spolupráce s profesní, resp. komerční sférou

Vzhledem k charakteru múzických umění – na rozdíl od umění výtvarných – a povaze absolventských i dalších tvůrčích výkonů AMU standardně neuzavírá smlouvy s profesní sférou o vývoji produktů a jejich přenosu do praxe jako např. UMPRUM, která s externími subjekty pravidelně spolupracuje na základě smluv obsahujících licenční ujednání (jde o společnosti, výrobní podniky, municipality, orgány státní správy, atp.). Za srovnatelnou spolupráci by v případě AMU mohl být v tomto ohledu považován např. projekt Filmový akcelérátor (spolupráce FAMU s Českou televizí, FAMO a UTB v oblasti prezentace nerealizovaných synopsí a scénářů studentských hraných filmů), orchestrální cyklus „Ti nejlepší“ (v němž účinkují členové regionálních orchestrů, např. Plzeňské filharmonie či Jihočeské filharmonie), nebo pravidelná spolupráce DAMU s Institutem umění na mezinárodní výstavě Pražské Quadriennale, jejíž výraznou součástí je sekce studentských scénografických prací.

Zapojení studentů AMU do uměleckých projektů a aktivit uměleckých institucí v ČR

Studenti jsou většinou již v době studia zapojeni do kulturních a společenských aktivit v Praze a České republice. Prezентují svou činnost na festivalech (Mezinárodní filmový festival Karlovy Vary, Zlín film festival, MFDF Jihlava, Anifilm, Mezinárodní hudební festivaly Pražské jaro a Dvořákova Praha, divadelní festival Encounter),

v profesionálních divadlech a orchestrech (Národní divadlo v Praze, Divadlo J. K. Tyla v Plzni, Národní divadlo v Brně, Česká filharmonie, Orchester FOK, PKF/Prague Philharmonia) a na dalších pražských scénách (Vila Štvanice, Venuše ve Švehlovce, Játka78, Ponec, Mana, Mlejn, Rubín, Alta, La Fabrika a dalších). V rámci uměleckých projektů se setkávají studenti, pedagogové i profesionálové z praxe, čímž se zásadním způsobem prolíná a vzájemně ovlivňuje činnost vzdělávací a umělecká.

Spolupráce s neziskovými organizacemi a rozvojová zahraniční spolupráce

Fakulty AMU spolupracují také s neziskovými organizacemi v ČR (Život 90, Živá paměť, o. p. s.). Angažují se i v rozvojových projektech v zahraničí: např. FAMU již od roku 2005 spolupracuje v oblasti kinematografie a audiovize s občany Barmy, a to přímo v Barmě, v exilu či na FAMU v Praze; v roce 2016 realizovala Barmské projekty, které napomáhají restartu kinematografie a audiovizi v demokratizující se společnosti a rozvíjení kompetencí místních umělců; pedagogové a studenti HAMU se v letech 2015 a 2016 významně podíleli na European Summer Music Academy v Prištině, kterou v rámci rozvojové pomoci střídavě podporují různé evropské země.

ZÁVĚR

Akademie múzických umění v Praze i nadále pokračuje v implementaci dílčích aspektů novely zákona o vysokých školách i Nařízení vlády o standardech pro akreditace ve vysokém školství, Nařízení vlády o oblastech vzdělávání, a to v souladu s dílčími metodikami NAÚ. Jak vyplývá nejen z otevřené díkce této zprávy, ale i z výsledků mezinárodního hodnocení agenturou EQ-Arts, je AMU schopna provádět sebereflexi, odhalovat problémy a ty operativně řešit, byť vzhledem k její velikosti, mechanismům fungování, odlišnostem jednotlivých fakult i specifikům umělecko-akademické obce nejsou všechna řešení formalizovatelná tak, jak tomu bývá na větších, zejména pak výzkumně zaměřených vysokých školách.

Systém zajišťování kvality je ve fázi zavádění a byly do něj důsledně a organicky začleněny procesy, které na AMU probíhaly standardně již v minulosti. Systematické hodnocení vzdělávací činnosti a tvůrčí umělecké činnosti bylo zahájeno podle Pravidel vnitřního hodnocení AMU s oporou v průběžně aktualizovaných metodikách; vnitřní hodnocení souvisejících činností probíhá formou pravidelných interních auditů a jednorázových analýz podle aktuálních potřeb; systém vnitřního hodnocení výzkumné činnosti bude v nadcházejících měsících vytvářen, a to částečně ve spolupráci s ostatními uměleckými vysokými školami a v souladu se specifickou úpravou Metodiky 17+ pro vysoké školy. Víme však, že AMU má funkční Radu pro vnitřní hodnocení, která dokáže garantovat školou nastavené standardy. Zároveň se ukazuje, že zejména nastavení procesů vnitřního hodnocení studijních programů je funkční, relevantní, formativní, přináší užitečné informace o minulosti programů i doporučení pro jejich další rozvoj: nejde o formální proces, ale o skutečně odbornou diskuzi nad daným oborem a jeho pedagogikou.

Závěrem bychom rádi shrnuli základní body sebereflexe AMU v okamžiku podání žádosti:

Silné stránky AMU jsou

- dlouhodobá tradice vzdělávání v bakalářských a magisterských oborech,
- individuální přístup ke studentům,
- silný pocit sounáležitosti absolventů s katedrou, fakultou, respektive školou,
- působení výrazných uměleckých osobností a osobností z praxe ve všech oborech,
- dlouhodobě vysoké uplatnění absolventů,
- robustní ukotvení hodnotících a akreditačních procesů ve vnitřních předpisech školy.

Slabé stránky AMU jsou

- obtížné navyšování počtu pedagogů mladší generace jednak kvůli úrovni platů, a jednak kvůli intenzitě umělecké činnosti, která mnohdy vede k dočasnému přerušení pedagogické činnosti,
- neochota pedagogů k akademickému kariérnímu růstu formou habilitačních a jmenovacích řízení,
- malá možnost volitelnosti v rámci studijních plánů daná vysokým počtem tradičně vyučovaných povinných předmětů.

S ohledem na výše uvedené sebehodnocení souladu se standardy pro institucionální akreditaci se vedení AMU i relevantní akademické orgány podílející se na schvalovacích procesech této žádosti domnívají, že Akademie múzických umění v Praze poskytuje záruky kvalitní a udržitelné realizace všech svých činností a lze na ni přenést odpovědnost za schvalování a hodnocení studijních programů, jakož i další práva z institucionální akreditace pro oblast vzdělávání Umění vyplývající.

Zpracováno v rámci projektu „Zajištění kvality studia na AMU a posílení reflexe nejnovějších trendů v umělecké praxi“, reg. č. CZ.02.2.69/0.0/0.0/16_015/0002404

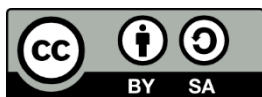
EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

FAKULTA
MU
DANŮ
AMU

WWW.AMU.CZ

Dostupné pod licencí [Creative Commons BY-SA 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/).